

Kauppatieteiden tohtorien uran alku

2-3 vuotta aiemmin valmistuneiden
tohtorien palaute vuosilta 2020-21

Sami Rojo

**EKONOMIT
MER**

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	9
2	AINEISTON KUVAUS	10
3	KAUPPATIETEIDEN TOHTORIEN TYÖLLISYYSTILANNE	16
3.1	Työmarkkinatilanne kyselyhetkellä.....	16
3.2	Päätyönantaja.....	21
3.3	Palkkaus	25
3.4	Opintojen rahoitus sekä suorittaminen	28
3.5	Tyytyväisyys tutkintoon	32
3.6	Opinnoista saatu hyöty suhteessa työelämän vaatimuksiin.....	36
4	KANSAINVÄLISTEN VASTAAJIEN TILANNE	47
4.1	Työmarkkinatilanne kyselyhetkellä.....	47
4.2	Päätyönantaja.....	49
4.3	Palkkaus	51
4.4	Opintojen rahoitus sekä suorittaminen	52
4.5	Tyytyväisyys tutkintoon	54
4.6	Opinnoista saatu hyöty suhteessa työelämän vaatimuksiin.....	56
5	TIETEENALOJEN VÄLINEN VERTAILU	62
5.1	Työmarkkinatilanne kyselyhetkellä.....	62
5.2	Päätyönantaja.....	64
5.3	Palkkaus	66
5.4	Opintojen rahoitus sekä suorittaminen	69
5.5	Tyytyväisyys tutkintoon	70
5.6	Opinnoista saatu hyöty suhteessa työelämän vaatimuksiin.....	72
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	80
	LÄHTEET	83

LIITTEET

Liite 1 Uraseurantalomake vuonna 2017 tohtoreiksi valmistuneille	84
Liite 2 Uraseurantalomake vuonna 2018 tohtoreiksi valmistuneille	90

KUVALUETTELO

Kuvio 1. Vastajaat ja valmistuneet yliopistoittain.	12
Kuvio 2. Vastajien aloitusvuosi.....	13
Kuvio 3. Vastajien ikäjakauma.	14
Kuvio 4. Vastajien valmistumisajankohdat.....	15
Kuvio 5. Päätyönantaja kyselyhetkellä.....	22
Kuvio 6. Kaikki tämänhetkiset työtehtävien luonteet.	23
Kuvio 7. Pääasiallinen työtehtävän luonne kyselyhetkellä.	24
Kuvio 8. Bruttopalkka kyselyhetkellä kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla (säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien).	25
Kuvio 9. Keskimääräinen ansio ja mediaaniansio bruttona yliopistoittain kyselyhetkellä kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla (säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien).	26
Kuvio 10. Vastajien käyttämät rahoituslähteet.	29
Kuvio 11. Vastajien tärkein rahoituslähde.	30
Kuvio 12. Työelämän valmiuksien merkitys työssä.....	39
Kuvio 13. Työelämän valmiuksien kehittyminen tohtorin tutkinnon aikana.	41
Kuvio 14. Työelämässä vaaditut lisätaidot tohtorikoulutuksen jälkeen.	44
Kuvio 15. Muun kansalaisuuden omaavien vastajien päätyönantajat.	49
Kuvio 16. Muun kansalaisuuden omaavien pääasiallinen työtehtävä.	50
Kuvio 17. Muun kansalaisuuden omaavien vastajien tärkein rahoituslähde.	53
Kuvio 18. Muun kansalaisuuden omaavien vastajien näkemys työelämän valmiuksien merkityksestä työssä.	58
Kuvio 19. Muun kansalaisuuden omaavien vastajien näkemys työelämän valmiuksien kehittämisestä tohtorin tutkinnon aikana.	60
Kuvio 20. Päätyönantaja kyselyhetkellä (tieteenalojen välinen vertailu).....	65

Kuvio 21. Pääasiallinen työtehtävän luonne kyselyhetkellä (tieteenalojen välinen vertailu).	66
Kuvio 22. Bruttopalkka kyselyhetkellä kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla (säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien) (tieteenalojen välinen vertailu).	67
Kuvio 23. Vastaajien tärkein rahoituslähde (tieteenalojen välinen vertailu).	69
Kuvio 24. Työelämän valmiuksien merkitys työssä (tieteenalojen välinen vertailu).	74
Kuvio 25. Työelämän valmiuksien kehittyminen tohtorin tutkinnon aikana (tieteenalojen välinen vertailu).	76
Kuvio 26. Työelämässä vaaditut lisätaidot tohtorikoulutuksen jälkeen (tieteenalojen välinen vertailu).	78

TAULUKOT

Taulukko 1. Yliopistot ja niiden lyhenteet.	9
Taulukko 2. Vastaajat ja vastausprosentit.	10
Taulukko 3. Vastausprosentit sukupuolen mukaan.	10
Taulukko 4. Vastaajien kansalaisuus.	11
Taulukko 5. Vastaajien sijoittuminen työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen.	16
Taulukko 6. Vastaajien sijoittuminen työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen (2017 valmistuneet).	17
Taulukko 7. Vastaajien sijoittuminen työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen (2018 valmistuneet).	17
Taulukko 8. Työsuhteen luonne kyselyhetkellä.	18
Taulukko 9. Työsuhteen luonne kyselyhetkellä (2017 valmistuneet).	19
Taulukko 10. Työsuhteen luonne kyselyhetkellä (2018 valmistuneet).	19
Taulukko 11. Sijoittuminen tavoitteiden mukaiselle työuralle sukupuolen mukaan.	20
Taulukko 12. Sijoittuminen tavoitteiden mukaiselle työuralle valmistumisvuoden mukaan.	21
Taulukko 13. Työpaikan sijainti kyselyhetkellä.	24
Taulukko 14. Valmistumisen jälkeiset muutokset työelämässä sukupuolen mukaan.	27
Taulukko 15. Valmistumisen jälkeiset muutokset työelämässä valmistumisvuoden mukaan.	28
Taulukko 16. Tohtoriopintojen suoritustapa.	31

Taulukko 17. Tohtoriopintojen suoritustapa (2017).....	31
Taulukko 18. Tohtoriopintojen suoritustapa (2018).....	32
Taulukko 19. Tyytyväisyys tutkintoon sukupuolittain.....	32
Taulukko 20. Tyytyväisyys tutkintoon valmistumisvuoden mukaan.	33
Taulukko 21. Pystyn hyödyntämään tohtorikoulutuksessa oppimiani asioita nykyisessä työssäni hyvin (sukupuolen mukaan).	33
Taulukko 22. Pystyn hyödyntämään tohtorikoulutuksessa oppimiani asioita nykyisessä työssäni hyvin (valmistumisvuoden mukaan).....	34
Taulukko 23. Työ vastaa vaatavuustasoltaan hyvin tohtorin koulutusta (sukupuolen mukaan).....	35
Taulukko 24. Työ vastaa vaatavuustasoltaan hyvin tohtorin koulutusta (valmistumisvuoden mukaan).....	36
Taulukko 25. Tohtorin tutkinnon rooli nykyisen työn näkökulmasta sukupuolen mukaan.	37
Taulukko 26. Tohtorin tutkinnon rooli nykyisen työn näkökulmasta valmistumisvuoden mukaan.	38
Taulukko 27. Arvio erilaisten taitojen merkityksen kehittymisestä seuraavan viiden vuoden aikana (2018 valmistuneet).....	42
Taulukko 28. Eri tekijöiden koettu vaikutus työllistymiseen tohtoriksi valmistumisen jälkeen.	46
Taulukko 29. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien työsuhteen luonne kyselyhetkellä.	48
Taulukko 30. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien sijoittuminen tavoitteiden mukaiselle työuralle.	48
Taulukko 31. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien työpaikkojen sijainnit.	51
Taulukko 32. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien bruttopalkka kyselyhetkellä kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla (säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien).....	51
Taulukko 33. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien valmistumisen jälkeiset muutokset työelämässä.....	52
Taulukko 34. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien tohtoriopintojen suoritustapa.	53
Taulukko 35. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien tyytyväisyys kokonaisuudessaan suoritettuun tutkintoon työuran kannalta.	54
Taulukko 36. Pystyn hyödyntämään tohtorikoulutuksessa oppimiani asioita nykyisessä työssäni hyvin (Kansalaisuuksien välinen vertailu).	55
Taulukko 37. Työ vastaa vaatimustasoltaan hyvin tohtorin koulutusta (Kansalaisuuksien välinen vertailu).	55

Taulukko 38. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien kokema tohtorin tutkinnon rooli nykyisen työn näkökulmasta.	56
Taulukko 39. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien kokemus eri tekijöiden vaikutuksesta työllistymiseen tohtoriksi valmistumisen jälkeen.....	61
Taulukko 40. Vastaajien sijoittuminen työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen (tieteenalojen vertailu).....	62
Taulukko 41. Työsuhteen luonne kyselyhetkellä (tieteenalojen välinen vertailu).	63
Taulukko 42. Sijoittuminen tavoitteiden mukaiselle työuralle (tieteenalojen välinen vertailu).	64
Taulukko 43. Bruttopalkan keskiarvo ja mediaani kyselyhetkellä (kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien) (tieteenalojen välinen vertailu).	67
Taulukko 44. Valmistumisen jälkeiset muutokset työelämässä (tieteenalojen välinen vertailu).....	68
Taulukko 45. Tohtoriopintojen suoritustapa (tieteenalojen välinen vertailu).	70
Taulukko 46. Tyytyväisyys tutkintoon (tieteenalojen välinen vertailu).....	70
Taulukko 47. Pystyn hyödyntämään tohtorikoulutuksessa oppimiani asioita nykyisessä työssäni hyvin (tieteenalojen välinen vertailu).....	71
Taulukko 48. Työ vastaa vaativuustasoltaan hyvin tohtorin koulutusta (tieteenalojen välinen vertailu).	72
Taulukko 49. Tohtorin tutkinnon rooli nykyisen työn näkökulmasta (tieteenalojen välinen vertailu).....	73
Taulukko 50. Eri tekijöiden koettu vaikutus työllistymiseen tohtoriksi valmistumisen jälkeen (tieteenalojen välinen vertailu).....	79

Tiivistelmä

Tämä tutkimus koostuu vuosina 2017 ja 2018 valmistuneille kauppatieteiden tohtoreille vuosina 2020 ja 2021 toteutettujen kyselyiden aineistoista. Vuonna 2017 kauppatieteiden tohtorin tutkinnon suoritti yhteensä 105 henkilöä ja vuonna 2018 102 henkilöä. Vuonna 2020 kyselyyn vastanneita oli 60, joista 28 oli miehiä ja 31 naisia. Yksi vastaaja ei ilmoittanut sukupuoltaan. Vastaavasti vuoden 2021 kyselyyn vastanneita oli 51, joista 22 oli miehiä ja 29 naisia. Vuoden 2020 kyselyn vastausaktiivisuus oli 57,1 % ja vuoden 2021 50,0 %. Täten yhdistetyn aineiston vastausaktiivisuus oli 53,6 %, mikä on selvästi vuosien 2018 – 2019 tutkimuksen vastausaktiivisuutta (40,0 %) suurempi.

Tämän raportin perusteella KTT-tutkinnon suorittaneiden työmarkkinatilanne kyselyhetkellä on hyvä, sillä 87,0 % vastaajista ei ole ollut valmistumisensa jälkeen työttömänä. Lisäksi 50,9 % vastaajista ilmoitti olevansa vakituksessa kokopäivätyössä ja 29,1 % määräaikaissä kokopäivätyössä. Tulokset ovat hyvin samankaltaisia kuin vuosina 2018 – 2019. Valtaosa (94,5 %) koki myös olevansa tavoitteidensa mukaisella työuralla.

Kauppatieteiden tohtorit työllistyivät edelleen eniten yliopistoihin, minkä jälkeen yleisin työnantaja oli yksityinen pk-yritys tai valtionyhtiö. Samat työnantajat olivat myös yleisimmät työnantajat edellisessä tutkimuksessa. Pääsiallinen työtehtävä oli edelleen yleisimmin tutkimus ja toiseksi yleisimmin opetukseen tai kasvatukseen liittyvät tehtävät. Vuosina 2017 ja 2018 valmistuneiden KTT-tutkinnon suorittaneiden kyselyyn vastanneiden bruttopalkkojen mediaani oli 4400 € ja keskiarvo 5213 €. Mediaaniansio laski hieman edelliseen tutkimukseen verrattaessa, mutta keskiarvo puolestaan nousi. Sukupuolten välinen palkkaero on edelleenkin selvästi havaittavissa, sillä miesten bruttopalkkojen mediaani oli 4565 € ja naisten 4300 €, palkkojen keskiarvojen ollessa 5636 € ja 4894 €.

Vastaajat olivat kokonaisuudessaan tyytyväisiä suorittamaansa tutkintoon, vaikkakin kokivat sen välillä teoriapainotteiseksi ja jäivät täten kaipaamaan käytännönläheisyyttä. Tämä ilmenee nykyisessä työssä vaadittavien työelämävalmiuksien ja tutkinnon aikana opittujen tietojen ja taitojen välisestä vertailusta. Vastaajat arvioivat esimerkiksi tutkinnon antavan työelämän vaatimuksia matalammat valmiudet erityisesti esihenkilö- ja johtamistaitojen sekä neuvottelutaitojen osalta. Vastaavasti tohtorikoulutus antoi työelämän vaatimuksia paremmat valmiudet tutkimusalaan liittyvien sisällöllisten tietojen ja taitojen sekä metodologian ja tutkimusmenetelmien osalta.

Sammandrag

Denna undersökning består av material från enkäter som 2020 och 2021 skickades till ekonomie doktorer som avlagt examen 2017 och 2018. År 2017 blev sammanlagt 105 personer ekonomie doktorer och 2018 102 personer. År 2020 besvarades enkäten av 60 personer, av vilka 28 var män och 31 kvinnor. En tillfrågad meddelade inte sitt kön. I enkäten 2021 deltog 51 personer, av vilka 22 var män och 29 kvinnor. Svarsaktiviteten var 57,1 procent 2020 och 50,0 procent 2021. Svarsaktiviteten för det kombinerade materialet var alltså 53,6 procent, vilket är klart högre än svarsaktiviteten för undersökningarna 2018–2019 (40,0 procent).

Utifrån denna rapport är arbetsmarknadssituationen god vid tidpunkten för enkäten för ekonomie doktorer, eftersom 87,0 procent av de tillfrågade inte har varit arbetslösa efter sin examen. 50,9 procent av de tillfrågade meddelade dessutom att de arbetar heltid som fast anställda, medan 29,1 procent arbetar heltid som visstidsanställda. Resultaten var i stora drag desamma som 2018–2019. Största delen (94,5 procent) upplevde också att deras arbetskarriär överensstämde med de mål de satt upp.

De flesta ekonomie doktorer arbetade vid ett universitet. Den näst vanligaste arbetsgivaren var privata små- och medelstora företag eller statliga bolag. Samma arbetsgivare var också de vanligaste arbetsgivarna i den förra undersökningen. Den vanligaste arbetsuppgiften var alltjämt forskning och de näst vanligaste var uppgifter i anslutning till undervisning eller fostran. Medianen för bruttolönerna för de ekonomie doktorer som besvarat enkäten och som tagit sin examen 2017 eller 2018 var 4 400 euro och medellönen 5 213 euro. Medianlönen var något lägre än föregående undersökning, men medellönen var högre. Löneskillnaden mellan könen är alltjämt tydlig, då medianen för männens bruttolön var 4 565 euro och kvinnornas 4 300 euro. Medellönen var 5 636 euro och 4 894 euro.

De tillfrågade var i det stora hela nöjda med sin examen. Trots detta upplevde de att den ibland var teoribetonad och de skulle ha önskat mer praktiskt innehåll. Detta framgår vid en jämförelse av kraven på arbetslivsfärdigheter i arbetet och de kunskaper och färdigheter som inhämtats under examenstiden. De tillfrågade ansåg till exempel att examen inte ger de färdigheter som krävs i arbetslivet, särskilt beträffande chefs- och ledarskapsfärdigheter samt förhandlingsfärdigheter. Doktorsutbildningen gav emellertid bättre färdigheter än vad som krävs i arbetslivet beträffande innehållsmässiga kunskaper och färdigheter i anslutning till forskningsområdet samt metodologi och forskningsmetoder.

Abstract

This study consists of the data from surveys conducted both in 2020 and 2021, targeted towards the Doctor of Economics graduates (D.Sc.) of 2017 and 2018. In 2017, a total of 105 people completed a Doctoral degree in Economics, and in the 2018 the number of graduates was 102. In 2017, 60 respondents participated to the survey, of whom 28 were men and 31 women. One person chose not to disclose their gender. Correspondingly, the number of respondents to the 2018 survey was 51, of whom 22 were men and 29 women. The response rate of the 2020 survey was 57,1 %, whereas the result from 2021 was 50,0 %. Hence, the response rate of the combined data was 53,6 %, which is higher than that of the previous study from 2018 – 2019 (40%).

Based on this report, the labor market situation of the D.Sc. graduates at the time of the survey was laudable, as 87,0 % of the respondents informed not to have been out of employment during the 3-year period. Furthermore, 50,9 % of the respondents were in permanent full-time jobs, whereas 29,1 % engaged in temporary full time jobs. The results were similar in comparison to the previous report. The majority of respondents (94,5 %) felt that their career aligned with their individual goals.

The D.Sc. graduates continued to be mostly employed by universities, whereas private companies or state companies of less than 250 employees were the second most common employer. The most common job description amongst the respondents was research, the second most common being teaching or education. At the time of the survey, the median salary of the respondents was 4400 € and average salary 5213 €. The median salary decreased in comparison to the previous study, whereas the average salary rose. The gap between the genders regarding the salary is still rather noticeable, as the median salary for men was 4565 € and for the women 4300€. The average salaries also differed, standing at 5636 € for the prior gender and 4894 € for the latter.

The respondents were generally satisfied with their degrees, albeit they found it theoretical in its nature, thus lacking some of the practicality. This became apparent when comparing the necessary skills required in working life to the skills and knowledge acquired from the doctoral studies themselves. For example, respondents estimated that the university education provided lower skills in terms of interpersonal and leadership skills, as well as negotiation skills. Correspondingly, the skills acquired during the degree related to substantive knowledge within the field, as well as methodology and research method skills were higher than required.

1 Johdanto

Tässä raportissa tarkastellaan Aarresaaren yliopistojen työelämä- ja urapalveluiden verkoston uraseurannan tohtoriaineistoa kauppatieteiden tohtorien osalta. Tarkastelun kohteena ovat KTT-tutkinnon vuosina 2017 ja 2018 suorittaneet syksyjen 2020 ja 2021 tilanteessa. Suomen Ekonomit on toteuttanut Aarresaari-verkoston aineistojen pohjalta *tohtoreiden uran alku* -raportteja 2000-luvun alkupuolelta alkaen.

Vuosina 2017 ja 2018 KTT-tutkinnon on voinut suorittaa kymmenessä yliopistossa, jotka on esitelty taulukossa 1. Suhteellisen pienestä vastaajamäärästä johtuen tuloksia ei esitetä yksikkökohtaisesti, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta, vaan otantoja pyritään käsittelemään yhtenäisenä kokonaisuutena. Raportissa tehtävä vertailu keskittyy sukupuolten välisiin eroihin, mahdollisiin vuosien 2020 ja 2021 otantojen välisiin eroihin, kansalaisuuksien välisiin eroihin sekä koulutusalojen väliseen vertailuun. Lisätietoja kyselystä ja aineiston keräämisestä vastuussa olleesta Aarresaaren yliopistojen työelämä- ja urapalveluiden verkostosta löytyy Aarresaaren sivuilta (<https://www.aarresaari.net/tohtoreiden-uraseuranta/>). Tämän tutkimuksen kyselylomakkeet löytyvät liitteistä 1 ja 2.

Taulukko 1. Yliopistot ja niiden lyhenteet.

Yliopisto	Lyhenne
Aalto-yliopisto	Aalto
Svenska handelshögskolan	Hanken
Itä-Suomen yliopisto (ent. Kuopion ja Joensuun yliopistot)	UEF
Jyväskylän yliopisto	JY
Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT	LUT
Oulun yliopisto	OY
Tampereen yliopisto	TAU
Turun yliopisto	TY
Vaasan yliopisto	VY
Åbo Akademi	ÅA

2 Aineiston kuvaus

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat vuonna 2017 ja 2018 valmistuneet kauppatieteiden tohtorit (KTT), joiden työuraa on tarkasteltu vuosina 2020 ja 2021, kolme vuotta valmistumisen jälkeen. Kyselyyn on ollut mahdollista vastata täyttämällä postitse lähetetty kyselylomake tai vastaamalla kyselyyn sähköisesti. Vuonna 2020 kyselyyn lisättiin osio koronapandemian vaikutuksista. Tämä puolestaan poistettiin vuonna 2021.

KTT-tutkinnon suoritti vuonna 2017 yhteensä 105 henkilöä, joista kyselyyn vastasi 60 henkilöä (57,1 %). Vuonna 2018 KTT-tutkinnon suoritti puolestaan 102 henkilöä, joista kyselyyn vastasi 51 henkilöä (50,0 %). Otantojen yhteenlaskettu vastausprosentti oli 53,6 %. Naiset vastasivat kyselyyn selvästi miehiä useammin kyselyn molemmissa otannoissa. Vastajat ja vastausprosentit ovat nähtävissä taulukossa 2 ja sukupuolten väliset vastausprosentit taulukossa 3. Tieteenaloittain tarkasteltuna otantojen yhdistetty vastausprosentti on hieman kaikkien tieteenalojen keskiarvoa (48,4 %) korkeampi.

Taulukko 2. Vastajat ja vastausprosentit.

Valmistumisvuosi	Valmistuneet (N)	Vastajat (N)	Vastaus-%
2017	105	60	57,1
2018	102	51	50,0
2017 & 2018	207	111	53,6

Taulukko 3. Vastausprosentit sukupuolen mukaan.

Valmistumisvuosi	Miehet (%)	Naiset (%)	Vastajat (N)
2017	47,5	52,5	59
2018	43,1	56,9	51
2017 & 2018	45,5	54,5	110

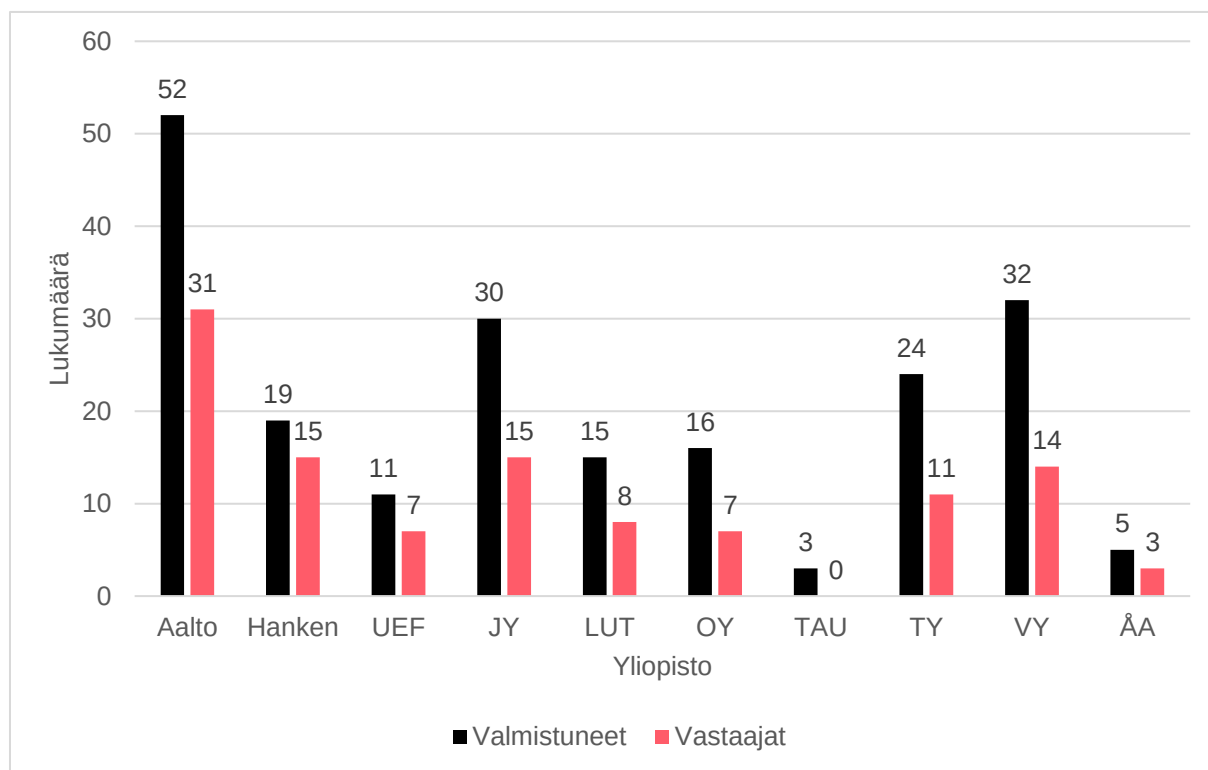
Kyselyyn vuonna 2020 osallistuneista 81,4 % oli suomalaisia. 18,6 % vastaajista ilmoitti kansalaisuudekseen jonkin muun kansalaisuuden. Vuoden 2021 osalta luvut olivat 84,3 % ja 15,7 %. Miesten osuus muun kansalaisuuden ilmoittaneista oli hieman naisia korkeampi kokonaisuudessaan tarkastelujakson aikana. Tulokset löytyvät taulukosta 4, jossa molemmat valmistumisvuodet on esitetty ensin erikseen ja sitten yhdistettynä.

Taulukko 4. Vastaajien kansalaisuus.

	Kansalaisuus (%)	Miehet	Naiset	Yhteensä
2020	Suomi	85,7	77,4	81,4
	Muu kansalaisuus	14,3	22,6	18,6
	Yhteensä	100	100	100
	N	28	31	
2021	Suomi	77,3	89,7	84,3
	Muu kansalaisuus	22,7	10,3	15,7
	Yhteensä	100	100	100
	N	22	29	
2020 & 2021	Suomi	82,0	83,3	82,7
	Muu kansalaisuus	18,0	16,7	17,3
	Yhteensä	100	100	100
	N	50	60	

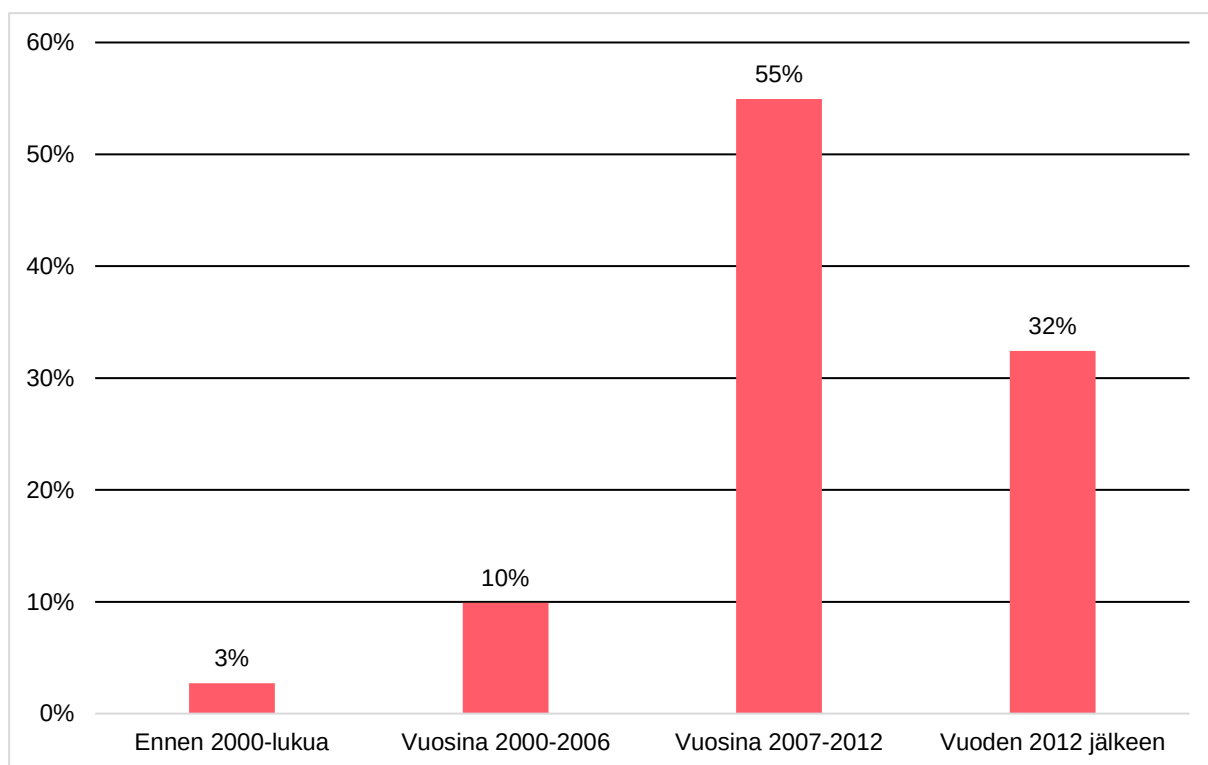
Vuosina 2017 ja 2018 kauppatieteiden tohtoreita valmistui eniten Aalto-yliopistosta (52 tohtoria). Tämä oli noin 25,1 % kaikista valmistuneista. Toiseksi eniten valmistuneita oli Vaasan yliopistossa, josta valmistui 32 kauppatieteiden tohtoria eli noin 15,5 % valmistuneista. Kolmanneksi suurin osuus löytyy Jyväskylän yliopistosta, josta valmistuneiden kauppatieteiden tohtorien lukumäärä oli 30 ja osuus valmistuneista noin 14,5 %. Kyselyyn vastanneista suurin prosenttiosuus (27,9 %) oli valmistunut Aalto-yliopistosta. Toiseksi suurin vastaajamäärä löytyi sekä Hankenilta että Jyväskylän yliopistosta. Suurin yksikkökohtainen vastausprosentti löytyi puolestaan Hankenilta, sillä peräti 78,9 % vuosina 2017 ja 2018

valmistuneista KTT-tutkinnon Hankenilla suorittaneista vastasi annettuun kyselyyn. Kaikkien yliopistojen vastaajat ja valmistuneet löytyvät alla olevasta kuviosta 1.

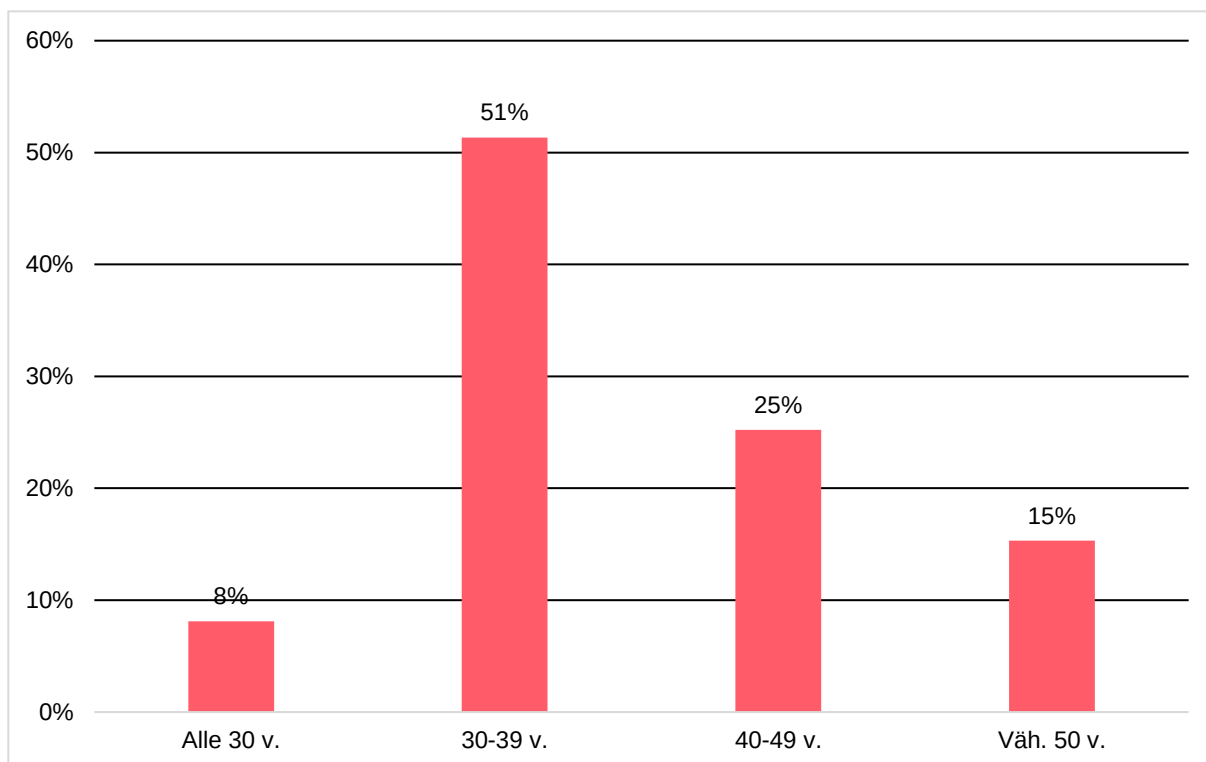
Kuvio 1. Vastaajat ja valmistuneet yliopistoittain.

Vuosina 2017 ja 2018 valmistuneista vastaajista suurin osuus (55,0 %) oli aloittanut tohtorin tutkinnon suorittamisen vuosien 2007 ja 2012 aikana. 32,4 % vastaajista puolestaan ilmoitti aloittaneensa kyseiset opinnot vuoden 2012 jälkeen. Vain 9,9 % vastaajista ilmoitti, että heidän tohtorin opintonsa alkoivat vuosien 2000 ja 2006 aikana. Selvästi pienin osuus vastaajista (2,7 %) oli aloittanut opintonsa ennen vuosituhaten alkua. Tulokset voi katsoa alla olevasta kuviosta 2.

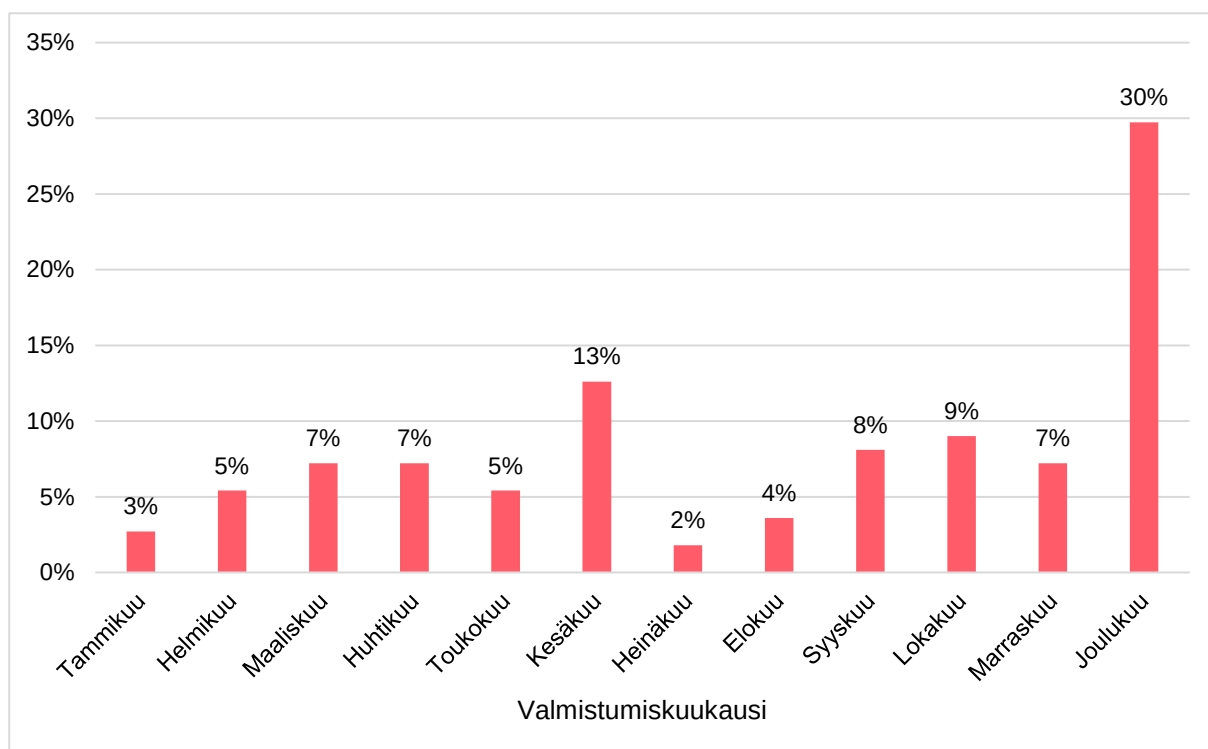
Kuvio 2. Vastaajien aloitusvuosi.

Kyselyyn vastanneiden kauppatieteiden tohtorien keski-ikä valmistuessa oli 40 vuotta. Suurin osa vastaajista (51,4 %) oli valmistuessaan 30 – 39 -vuotiaita. Toiseksi suurin osa (25,2 %) valmistuneista oli puolestaan 40 – 49 -vuotiaita valmistumishetkellään. Selvästi pienin osa vastaajista eli 8,1 % oli alle 30-vuotiaita. Vastaavasti ikäjakauman toisen ääripään eli vähintään 50 vuotta täyttäneiden vastaajien osuus oli miltei kaksinkertainen tähän lukuun verrattuna (15,3 %). Vastaajien ikäjakaumien prosenttiosuudet ovat katsottavissa kuviosta 3. Naiset valmistuivat keskimäärin hieman miehiä nuorempina, sillä heidän keski-ikänsä valmistuessa oli 39 vuotta. Miesten keski-ikä oli puolestaan 41 vuotta.

Kuvio 3. Vastaajien ikäjakauma.

Kyselyyn vastanneista vuosina 2017 ja 2018 valmistuneista noin 30 % ilmoitti valmistuneensa joulukuussa. Seuraavaksi suurin osa vastaajista (noin 13 %) valmistui kesäkuussa. Vuosien 2020 ja 2021 otantojen välillä oli havaittavissa pieniä eroja valmisistumisajankohtien perusteella, lukuun ottamatta juuri joulukuuta. Pienistä vastausmääristä johtuen tulokset esitetään kuitenkin yhdistetysti. Tarkemmat kuukausittaiset prosenttijakaumat ovat nähtävillä alla olevassa kuviossa 4.

Kuvio 4. Vastaajien valmistumisajankohdat.

3 Kauppatieteiden tohtorien työllisyystilanne

Tässä luvussa tarkastellaan vastaajien työllisyystilannetta kolme vuotta valmistumisen jälkeen. Tiedot tulokset esitetään ensin yhdistäen vuosina 2017 ja 2018 valmistuneiden kauppatieteiden tohtorien otannat vuosilta 2020 ja 2021, jonka jälkeen tulokset esitetään valmistumisvuoden mukaan. Näin pyritään havaitsemaan sukupuolten välisiä eroja sekä mahdollisia vuosikohtaisia eroja.

3.1 Työmarkkinatilanne kyselyhetkellä

Vuosina 2017 ja 2018 valmistuneista vastaajista 87,0 % ilmoittivat olleensa työllistyneitä valmistumisen ja kyselyn toteuttamisen (2020, 2021) välisenä aikana. Työttömänä olleiden vastaajien osuus oli 13,0 %, ja työttömänä olon ajanjaksot vaihtelivat kuukauden ja yli 12 kuukauden välillä. Suurin osa työttömänä olleista vastaajista ilmoitti työttömyyden kestäneen yli 6 kuukautta, mutta kuitenkin korkeintaan 12kk. Miehet olivat keskimääräisesti naisia enemmän työttömänä valmistumisen ja kyselyn toteuttamisen välisenä kolmen vuoden aikana. Peräti 8,0 % miehistä ilmoitti kyseisen työttömyyden kestäneen yli 6 kuukautta, mutta korkeintaan 12 kuukautta. Vastaajien sijoittuminen työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen on esitetty taulukossa 5.

Taulukko 5. Vastaajien sijoittuminen työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen.

2020 & 2021 (%)	Miehet	Naiset	Yhteensä
En ole ollut työttömänä	84,0	89,7	87,0
Korkeintaan 1 kk	0,0	1,7	0,9
Yli 1 kk – korkeintaan 3 kk	2,0	1,7	1,9
Yli 3 kk – korkeintaan 6 kk	4,0	3,4	3,7
Yli 6 kk – korkeintaan 12 kk	8,0	1,7	4,6
Yli 12 kk	2,0	1,7	1,9
Yhteensä	100	100	100
N	50	58	108

Verrattaessa tarkastelujakson otantoja toisiinsa huomataan, kuinka miehet olivat keskimääräisesti paremmin työllistyneitä valmistumisen ja kyselyn toteuttamisen välisenä kolmen vuoden aikana vuonna 2017 valmistuneiden osalta, kun taas vuonna 2018 valmistuneista naisista 96,6 % ilmoittivat, etteivät ole olleet kertaakaan työttömänä kyseisen ajanjakson aikana. Otantojen välillä on siis selviä eroja, mutta vastaajamäärän ollessa varsin pieni ei niistä tule vetää suurempia johtopäätöksiä. Vastaajien sijoittumiset työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen ovat nähtävillä taulukoissa 6 ja 7 valmistumisvuosien mukaan.

Taulukko 6. Vastaajien sijoittuminen työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen (2017 valmistuneet).

2020 (%)	Miehet	Naiset	Yhteensä
En ole ollut työttömänä	89,3	82,8	86,0
Korkeintaan 1 kk	0,0	3,4	1,8
Yli 1 kk – korkeintaan 3 kk	0,0	3,4	1,8
Yli 3 kk – korkeintaan 6 kk	3,6	6,9	5,3
Yli 6 kk – korkeintaan 12 kk	7,1	3,4	5,3
Yli 12 kk	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	100	100	100
N	28	29	57

Taulukko 7. Vastaajien sijoittuminen työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen (2018 valmistuneet).

2021 (%)	Miehet	Naiset	Yhteensä
En ole ollut työttömänä	77,3	96,6	88,2
Korkeintaan 1 kk	0,0	0,0	0,0
Yli 1 kk – korkeintaan 3 kk	4,5	0,0	2,0
Yli 3 kk – korkeintaan 6 kk	4,5	0,0	2,0
Yli 6 kk – korkeintaan 12 kk	9,1	0,0	3,9
Yli 12 kk	4,5	3,4	3,9
Yhteensä	100	100	100
N	22	29	51

Vastaajista 50,9 % ilmoitti tekevänsä kyselyhetkellä vakituista kokopäivätyötä. Naiset työllistyivät miehiä useammin sekä vakituisiin että määräaikaisiin työsuhteisiin, ja olivat myös useammin perhevapaalla. Miehet puolestaan olivat naisia useammin itsenäisiä yrittäjiä, ammatinharjoittajia tai toimivat freelancereina, olivat töissä apurahatutkijoina, tai vakituksessa osa-aikatyössä. Myös muu tilanne kuvasi miesten työsuhteen luonnetta selvästi naisia useammin. Tulokset ja sukupuolten välinen vertailu löytyvät alla olevasta taulukosta 8.

Kauppätieteiden tohtorien työllisyystilanne (työsuhteen luonteen mukaan) eroaa hieman kauppätieteiden maisterien työllisyystilanteesta vastaavanlaisen tutkimuksen osalta. Viisi vuotta työelämässä -tutkimuksen (2021) perusteella kauppätieteiden maisterit ovat selvästi useammin vakituksessa kokopäivätyössä kuin kauppätieteiden tohtorit. Aiemmin toteutetuissa tutkimuksissa (vuodet 2016 – 2020) vakituista kokopäivätyötä tehneiden maisterien osuus on ollut noin 88 – 90 %:n luokkaa (Rojo, 2021), mikä on selvästi tämän tutkimuksen tohtorien osuutta korkeampi. Tätä selittää kauppätieteiden tohtorien suurempi määräaikaista kokopäivätyötä tekevien osuus, mikä johtuu pitkälti siitä, että yliopistoissa työsuhteet ovat useammin määräaikaista kuin esimerkiksi yksityisellä sektorilla.

Taulukko 8. Työsuhteen luonne kyselyhetkellä.

2020 & 2021 (%)	Miehet	Naiset	Yhteensä
Vakituinen kokopäivätyö	46,0	55,0	50,9
Määräaikainen kokopäivätyö	28,0	30,0	29,1
Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja tai freelancer	10,0	6,7	8,2
Muu tilanne	10,0	1,7	5,5
Apurahatutkija tai -taiteilija	4,0	1,7	2,7
Vakituinen osa-aikatyö	2,0	1,7	1,8
Perhevapaa (työstä)	0,0	3,3	1,8
Yhteensä	100	100	100
N	50	60	110

Verrattaessa valmistumisvuosia keskenään huomataan, kuinka kauppätieteiden tohtorit sijoittuivat vuonna 2018 useammin vakituiseen kokopäivätyöhön. Toisaalta määräaikaista

kokopäivätyötä tekevien osuus oli 14 prosenttiyksikköä alhaisempi. Miehet ilmoittivat myös selvästi useammin työsuhteen luonteekseen muun tilanteen, ja naisten itsenäisenä yrittäjänä, ammatinharjoittajana tai freelancerina olleiden osuus kasvoi puolestaan reilut 7 %. Täten tilanteet siis vaihtelevat selvästi kyselyhetken mukaan. Työsuhteen luonteiden prosenttijakaumat kyselyhetkittäin ovat nähtävillä alla olevissa taulukoissa 9 ja 10.

Taulukko 9. Työsuhteen luonne kyselyhetkellä (2017 valmistuneet).

2020 (%)	Miehet	Naiset	Yhteensä
Vakituinen kokopäivätyö	39,3	51,6	45,8
Määräaikainen kokopäivätyö	35,7	35,5	35,6
Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja tai freelancer	10,7	3,2	6,8
Vakituinen osa-aikatyö	3,6	3,2	3,4
Apurahatutkija tai -taiteilija	3,6	3,2	3,4
Muu tilanne	7,1	0,0	3,4
Perhevapaa (työstä)	0,0	3,2	1,7
Yhteensä	100	100	100
N	28	31	59

Taulukko 10. Työsuhteen luonne kyselyhetkellä (2018 valmistuneet).

2021 (%)	Miehet	Naiset	Yhteensä
Vakituinen kokopäivätyö	54,5	58,6	56,9
Määräaikainen kokopäivätyö	18,2	24,1	21,6
Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja tai freelancer	9,1	10,3	9,8
Muu tilanne	13,6	3,4	7,8
Apurahatutkija tai -taiteilija	4,5	0,0	2,0
Perhevapaa (työstä)	0,0	3,4	2,0
Vakituinen osa-aikatyö	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	100	100	100
N	22	29	51

Vastaajista miltei 95 % koki olevansa joko kokonaan tai osittain tavoitteidensa mukaisella työuralla. Kokonaan tavoitteiden mukaiselle työuralle sijoittuneiden osuus oli 50,9 % ja osittain sijoittuneiden 43,5 %. Miehet kokivat naisia useammin sijoittuvansa kokonaan tavoitteidensa mukaisille työurille, kun taas naiset ilmoittivat miehiä useammin sijoittuvansa osittain kyseisille työurille. Vastaajista 4,6 % eivät sijoittuneet tavoitteiden mukaiselle työuralle. Naiset valitsivat tämän vaihtoehdon miehiä selvästi useammin. Prosenttiosuudet sukupuolittain on nähtävillä taulukossa 11.

Taulukko 11. Sijoittuminen tavoitteiden mukaiselle työuralle sukupuolen mukaan.

%	Miehet	Naiset	Yhteensä
Kyllä, kokonaan	54,2	48,3	50,9
Kyllä, osittain	41,7	45,0	43,5
Ei	2,1	6,7	4,6
Ei osaa sanoa	2,1	0,0	0,9
Yhteensä	100	100	100
N	48	60	108

Valmistumisvuosien 2017 ja 2018 välillä on myös havaittavissa eroja tavoitteiden mukaiselle työuralle sijoittumisessa. Vuonna 2017 valmistuneet vastaajat ovat yleisesti paljon tyytyväisempiä nykyisen työuran sekä tavoitteiden mukaisen työuran vastaavuuteen, sillä peräti 98,3 % vastaajista on joko kokonaan tai osittain tyytyväinen tilanteeseensa. Vuonna 2018 valmistuneet vastaajat ovat puolestaan useammin kokonaan tavoitteidensa mukaisella työuralla, mutta vastaavasti peräti 8 % ilmoitti, ettei sijoitu kyseiselle työuralle. Tulokset ovat nähtävillä taulukossa 12.

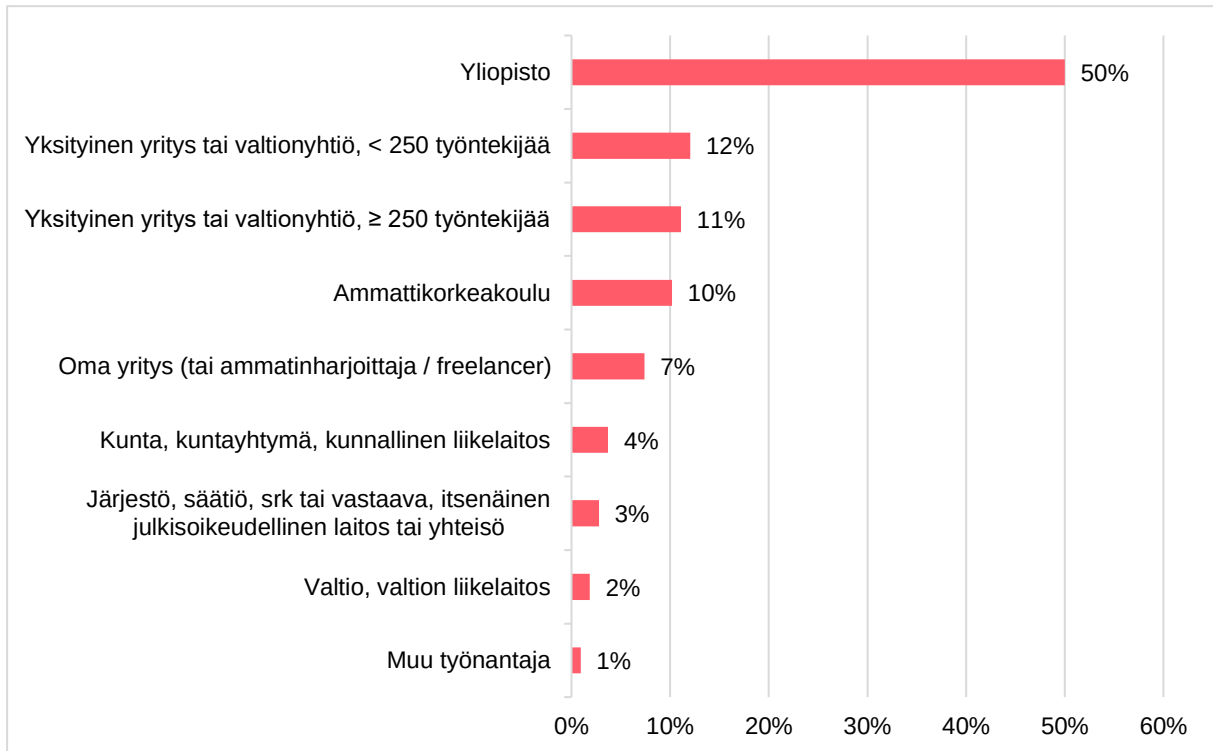
Taulukko 12. Sijoittuminen tavoitteiden mukaiselle työuralle valmistumisvuoden mukaan.

%	2017	2018	Yhteensä
Kyllä, kokonaan	50,8	52,0	51,4
Kyllä, osittain	47,5	38,0	43,1
Ei	1,7	8,0	4,6
Ei osaa sanoa	0,0	2,0	0,9
Yhteensä	100	100	100
N	59	50	109

3.2 Päätyönantaja

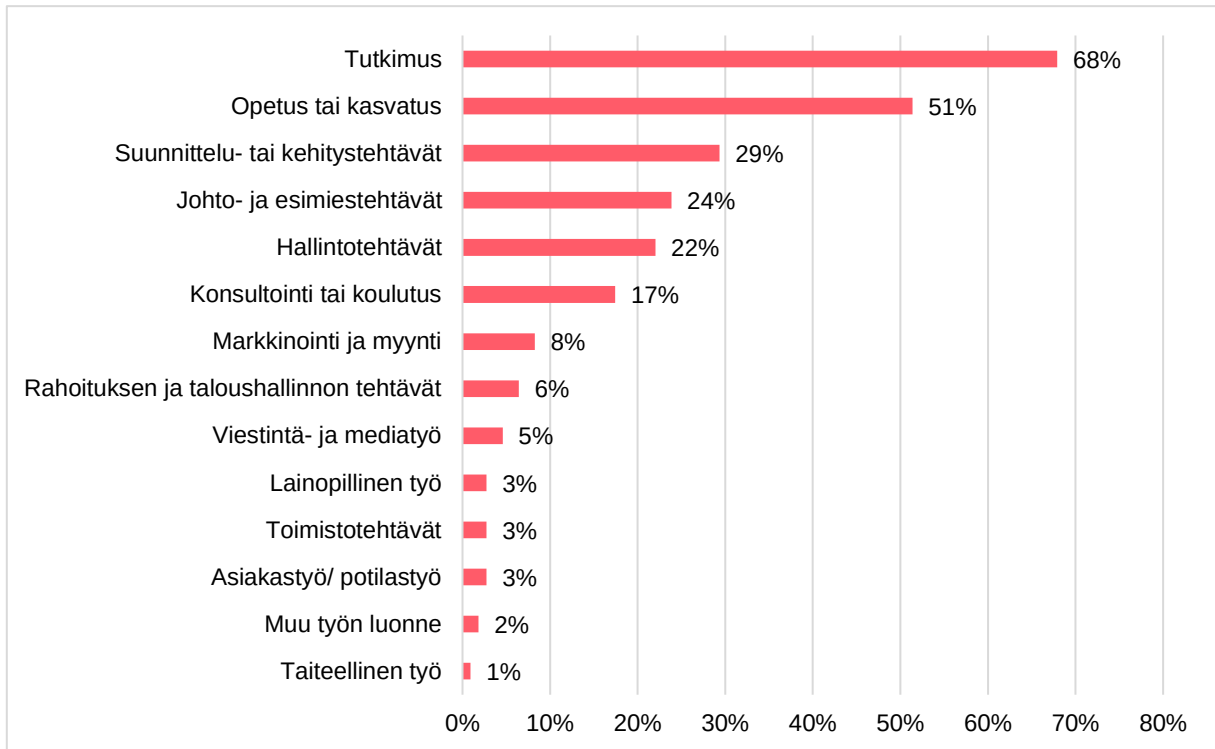
Kyselyhetkellä vastaajien yleisin päätyönantaja oli yliopisto (50,0 %). Seuraavaksi yleisimmät päätyönantajat olivat suuri yksityinen yritys tai valtionyhtiö (12,0 %), pieni tai keskisuuri yksityinen yritys tai valtionyhtiö (11,1 %) ja ammattikorkeakoulu (10,2 %). Jakauma kaikkien kyselyhetken päätyönantajien mukaan on nähtävissä kuviossa 9. Edelliseen kauppatieteiden tohtorien uraseurannan tutkimukseen (Kivinen, 2020) verrattaessa kolme yleisintä päätyönantajaa ovat pysyneet samana, joskin yliopiston merkitys on hieman korostunut. Tulokset löytyvät kuviosta 5.

Kyselyvuodella ei tässä yhteydessä ollut suurta merkitystä jakauman kannalta. Vuonna 2020 kyselyyn vastanneet (2017 valmistuneet) ilmoittivat yleisimmäksi päätyönantajaksi yliopiston (47 %). Kaksi seuraavaksi yleisintä päätyönantajaa olivat suuri yksityinen yritys tai valtionyhtiö (12 %) ja pieni tai keskisuuri yksityinen yritys tai valtionyhtiö (10 %). Vuonna 2021 kyselyyn vastanneista (2018 valmistuneista) 52 % ilmoitti päätyönantajakseen yliopiston. Kaksi seuraavaksi yleisintä päätyönantajaa olivat pieni tai keskisuuri yksityinen yritys tai valtionyhtiö (14 %) sekä suuri yksityinen yritys tai valtionyhtiö (10 %).

Kuvio 5. Päätyönantaja kyselyhetkellä.

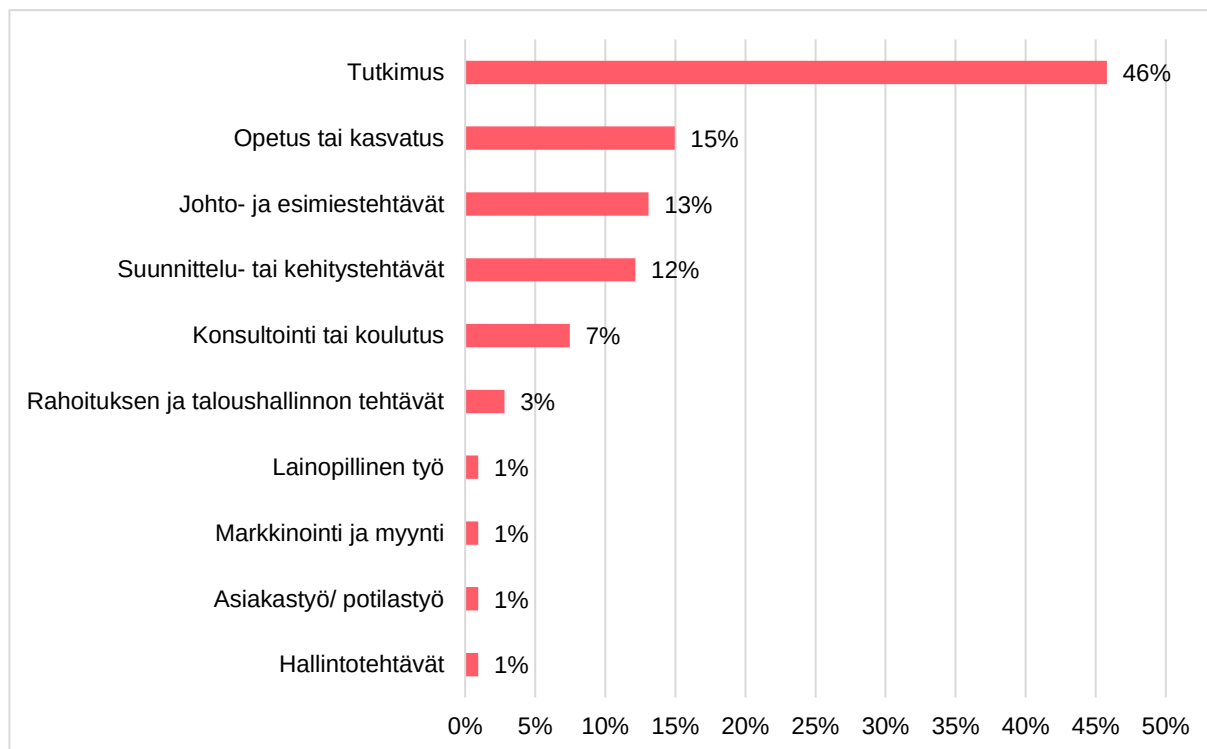
Vastaajilta kysyttiin myös heidän kaikista tämänhetkiseen työhön kuuluvista tehtävistä sekä pääasiallisesta työtehtävästä. Yleisimmät työtehtävät kyselyhetkellä kaikkien vastaajien kesken olivat tutkimus (67,9 %) sekä opetukseen tai kasvatukseen liittyvät työtehtävät (51,4 %). Opetukseen tai kasvatukseen liittyvien työtehtävien suuri osuus selittyy pitkälti yleisimpien työpaikkojen kautta, sillä yliopistoissa työnkuvat sisältävät opetusta itse tutkimuksen lisäksi. Kaikkien tämänhetkisten työtehtävien luonteiden jakautuminen on kuvattu alla olevassa kuviossa 6.

Kuvio 6. Kaikki tämänhetkiset työtehtävien luonteet.

Kysyttäessä pääasiallista työtehtävää vajaa puolet vastaajista (45,8 %) ilmoitti työskentelevänsä tutkimuksen parissa. Kaksi seuraavaksi suurinta osuutta vastaajista työskentelivät opetuksen tai kasvatuksen tehtävissä (15,0 %) sekä johto- ja esimiestehtävissä (13,1 %). Pääasialliset työtehtävien luonteet ovat nähtävillä kuviossa 7.

Miehet sijoituivat naisia useammin opetuksen tai kasvatuksen, konsultoinnin tai koulutuksen, tai rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin sekä lainopilliseen työhön. Naiset puolestaan ilmoittivat miehiä useammin pääasialliseksi työtehtäväkseen tutkimuksen, johto- ja esimiestehtävät, suunnittelu- ja kehitystyön, markkinoinnin ja myynnin tehtävät, asiakas/potilastyön sekä hallinnon tehtävät.

Kuvio 7. Pääasiallinen työtehtävän luonne kyselyhetkellä.

Vastaajien työpaikkojen sijainnit kyselyhetkellä on esitetty alla olevassa taulukossa 13. Tulosten yksinkertaistamiseksi ne on jaettu kolmeen kategoriaan, jotka ovat Uusimaa, muu Suomi sekä ulkomaat. Vastaajista 36,3 % ilmoitti työskentelevänsä kyselyhetkellä Uudellamaalla, kun taas suurin osa (52,0 %) muualla Suomessa. Vain 11,8 % vastaajista työskenteli ulkomailla.

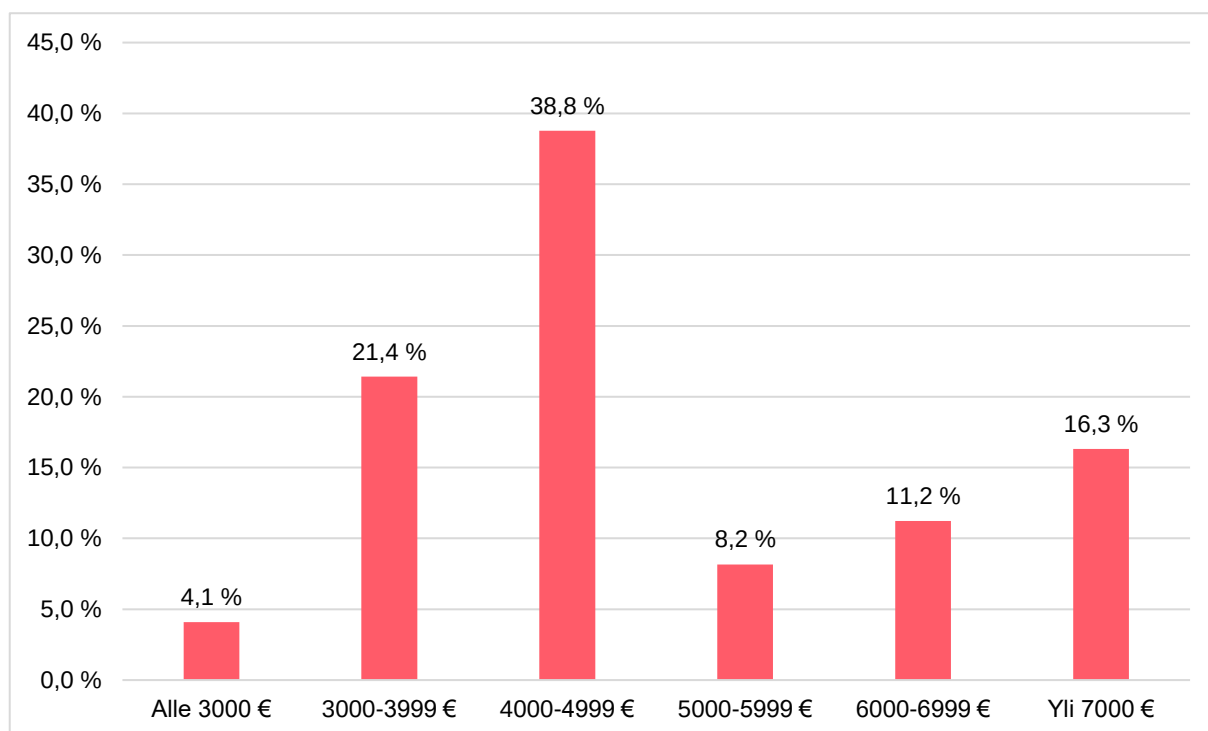
Taulukko 13. Työpaikan sijainti kyselyhetkellä.

%	Yhteensä
Uusimaa	36,3
Muu Suomi	52,0
Ulkomaat	11,8
Yhteensä	100
N	102

3.3 Palkkaus

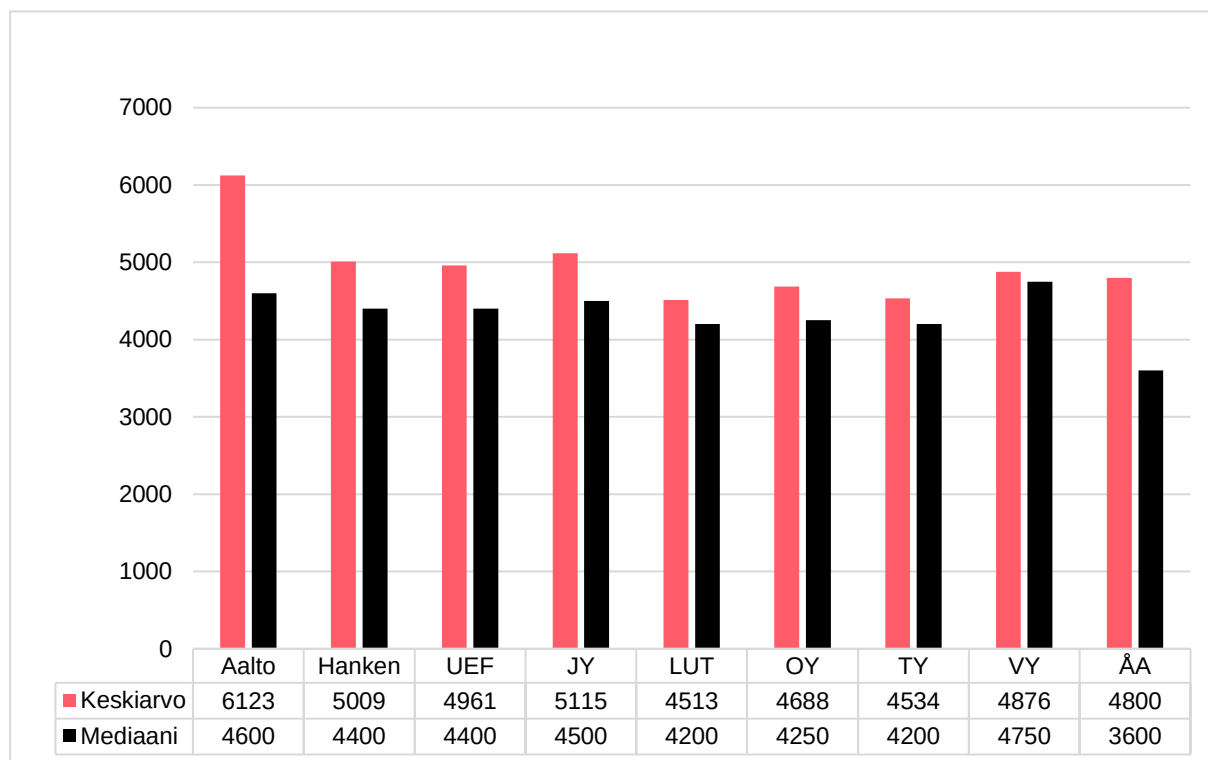
Kyselyyn vastanneiden kauppatieteiden tohtorien keskiarvopalkka oli 5213 euroa ja mediaanipalkka 4400 euroa. Yleisin bruttopalkkataso vastaajien kesken oli 4000 – 4999 euroa, toiseksi yleisien 3000 – 3999 euroa ja kolmanneksi yleisin yli 7000 euroa. Kuviossa 8 on esitelty vastaajien bruttopalkat kyselyhetkellä kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien.

Palkat myös jakautuivat hieman eri tavoin vuosina 2017 ja 2018 valmistuneiden kesken. Vuoden 2017 keskiarvopalkka oli 5005 euroa ja mediaani 4400 euroa. Vastaavat luvut olivat vuonna 2018 5406 euroa sekä 4400 euroa. Molempien vuosien yleisin bruttopalkkataso vastaajien keskuudessa oli 4000 – 4999 euroa. On toki huomioitava, että kyselyn otanta vuoden 2020 tilanteessa (2017 valmistuneet) oli 60 kauppatieteen tohtoria ja vuoden 2021 otanta (2018 valmistuneet) 51 kauppatieteen tohtoria. Suhteellisen pienistä vastausmääristä johtuen erot siis kertaantuvat.

Kuvio 8. Bruttopalkka kyselyhetkellä kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla (säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien).

Yliopistokohtaisessa tarkastelussa korkein keskiarvopalkka löytyy Aalto-yliopistosta valmistuneilta kauppatieteiden tohtoreilta. Korkein mediaanipalkka on puolestaan Vaasan yliopistosta valmistuneilla. Yliopistokohtaiset vastausmäärät ovat kuitenkin erittäin pieniä ja yksilökohtaiset tekijät vaikuttavat niihin voimakkaasti. Täten yksikkökohtaisia palkkatasoja tarkasteltaessa ei tule vetää suuria johtopäätöksiä. Tulokset ovat nähtävillä kuviossa 9.

Kuvio 9. Keskimääräinen ansio ja mediaaniansio bruttona yliopistoittain kyselyhetkellä kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla (säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien).

Vuosina 2017 ja 2018 kauppatieteiden tohtoreiksi valmistuneilta vastaajilta kysyttiin myös valmistumisen jälkeisistä muutoksista työelämässä. 44,5 % vastaajista ilmoitti saaneensa lisää palkkaa tohtorin tutkinnon ansiosta. Tohtorin tutkinnon koettiin vaikuttaneen myös työtehtäviin, sillä 64,5 % vastaajista ilmoitti saaneensa vaativampia työtehtäviä, ja 65,5 % mielekkäämpiä työtehtäviä tutkinnon ansiosta. Vastaavasti 54,5 % vastaajista ilmoitti saaneensa paremman aseman työpaikalla, ja 50,9 % paremman aseman työmarkkinoilla tutkinnon ansiosta. 39,1 % vastaajista koki saaneensa työpaikan uuden työnantajan palveluksessa tutkinnosta johtuen.

Sukupuolten välisessä vertailussa huomataan, kuinka miehet olivat naisia useammin saaneet lisää palkkaa tohtorin tutkinnon ansiosta. Lisäksi miehet olivat naisia useammin saaneet vaativampia työtehtäviä, työpaikan uuden työnantajan palveluksessa sekä paremman aseman työmarkkinoilla tutkinnon ansiosta. Naiset puolestaan ilmoittivat miehiä useammin saaneensa mielekkäämpiä työtehtäviä tai paremman aseman työpaikalla tutkinnosta johtuen. Yleisesti katsottuna miehet siis kokivat hyötynensä tutkinnosta valmistumisen jälkeen naisia enemmän. Valmistumisen jälkeiset muutokset työelämässä sukupuolen mukaan ovat nähtävillä taulukossa 14.

Taulukko 14. Valmistumisen jälkeiset muutokset työelämässä sukupuolen mukaan.

%	Miehet	Naiset	Yhteensä
Saanut lisää palkkaa tohtorin tutkinnon ansiosta	48,0	41,7	44,5
Saanut vaativampia työtehtäviä tohtorin tutkinnon ansiosta	72,0	58,3	64,5
Saanut mielekkäämpiä työtehtäviä tohtorin tutkinnon ansiosta	64,0	66,7	65,5
Saanut paremman aseman työpaikalla tohtorin tutkinnon ansiosta	52,0	56,7	54,5
Saanut työpaikan uuden työnantajan palveluksessa tohtorin tutkinnon ansiosta	40,0	38,3	39,1
Saanut paremman aseman työmarkkinoilla tohtorin tutkinnon ansiosta	62,0	41,7	50,9

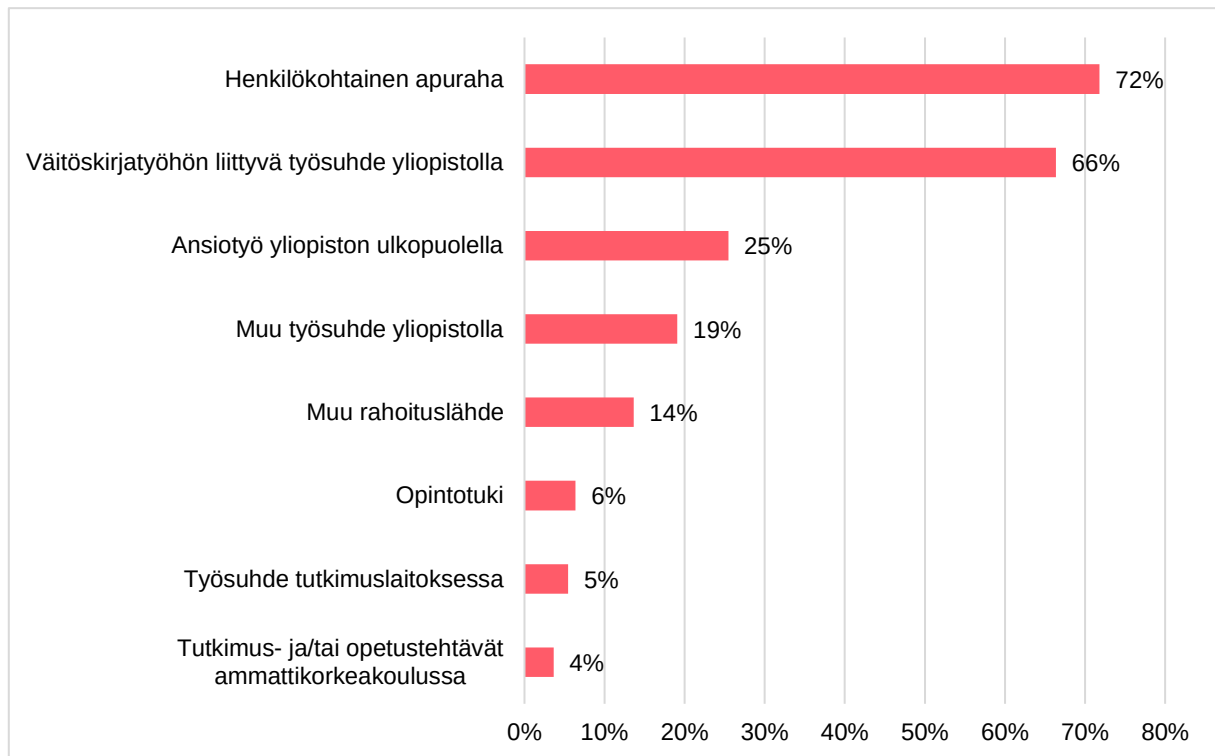
Lisäksi myös tutkimuksen otannan valmistumisvuosien välillä oli eroja. Nämä näkyivät palkkatason nousussa, paremman aseman saamisessa työpaikalla sekä paremman aseman saamisessa työmarkkinoilla tohtorin tutkinnosta johtuen. Vertailu on esitetty alla olevassa taulukossa 15.

Taulukko 15. Valmistumisen jälkeiset muutokset työelämässä valmistumisvuoden mukaan.

%	2017	2018	Yhteensä
Saanut lisää palkkaa tohtorin tutkinnon ansiosta	40,7	51,0	45,5
Saanut vaativampia työtehtäviä tohtorin tutkinnon ansiosta	65,5	66,7	65,5
Saanut mielekkäämpiä työtehtäviä tohtorin tutkinnon ansiosta	67,8	64,7	66,4
Saanut paremman aseman työpaikalla tohtorin tutkinnon ansiosta	49,2	62,7	55,5
Saanut työpaikan uuden työnantajan palveluksessa tohtorin tutkinnon ansiosta	39,0	39,2	39,1
Saanut paremman aseman työmarkkinoilla tohtorin tutkinnon ansiosta	45,8	58,0	50,9

3.4 Opintojen rahoitus sekä suorittaminen

Vuosina 2017 ja 2018 valmistuneilta kauppatieteiden tohtoreilta kysyttiin myös erilaisten rahoituslähteiden käytöstä tohtoriopintojen aikana. Valmiiksi annetut vastausvaihtoehdot näkyvät alla olevassa kuviossa 10, jossa ilmoitetaan vastaajien kaikki opintojen aikana käytetyt rahoituslähteet. Yleisimmät KTT-koulutuksen aikana käytössä olleet rahoituslähteet olivat henkilökohtainen apuraha (noin 72 % vastaajista) sekä väitöskirjatyöhön liittyvä työsuhde yliopistolla (noin 66 % vastaajista).

Kuvio 10. Vastaajien käyttämät rahoituslähteet.

Kuviossa 11 on puolestaan esitetty KTT-tutkinnon vuosina 2017 ja 2018 suorittaneiden vastaajien ensisijainen/tärkein rahoituslähde. Noin 45 % vastaajista ilmoitti väitöskirjatyöhön liittyvä työsuhteen yliopistolla tärkeimmäksi rahoituslähteeksi. Toiseksi tärkein rahoituslähde vastaajien keskuudessa oli henkilökohtainen apuraha (noin 29 %) ja kolmanneksi tärkein ansiotyö yliopiston ulkopuolella (noin 13 %).

Kuvio 11. Vastaajien tärkein rahoituslähde.

Siirryttäessä tarkastelemaan tohtoriopintojen suoritustapaa huomataan, kuinka 68,8 % vuosina 2017 ja 2018 valmistuneista vastaajista suoritti tohtorin tutkintoa kokopäiväisesti. Tämä on reilut kahdeksan prosenttiyksikköä vähemmän verrattaessa edellisen tutkimuksen tarkastelujaksoon 2015 – 2016 (77 %). Täten osa-aikaisesti KTT-opintoja suorittaneiden prosenttiosuus on hieman kasvanut ollen nyt 13,8 % (vrt. 10 %). Vapaa-ajalla muun päätyön ohella tutkintoa suorittaneiden osuus on kasvanut useamman prosenttiyksikön, ollen nyt 17,4 % (vrt. 13 %). Tohtoriopintojen suoritustapojen prosenttijakaumat on esitetty yhdistetysti taulukossa 16.

Taulukko 16. Tohtoriopintojen suoritustapa.

2017 & 2018 (%)	Miehet	Naiset	Yhteensä
Kokopäiväisesti	74,0	64,4	68,8
Osa-aikaisesti	12,0	15,3	13,8
Vapaa-ajalla muun päätyön ohella	14,0	20,3	17,4
Yhteensä	100	100	100
N	50	59	109

Tarkasteltaessa otantoja yhdessä huomataan, kuinka miehet suorittivat tohtoriopintonsa naisia useammin kokopäiväisesti, kun taas naisten osuus oli suurempi osa-aikaisesti ja vapaa-ajalla muun päätyön ohella tutkintoa suorittaneiden keskuudessa. Huomioitavaa on kuitenkin se, että vuosikohtaista vaihtelua on havaittavissa. Taulukoissa 17 ja 18 on esitetty tohtoriopintojen suoritustavat valmistumisvuoden mukaan. Esimerkiksi kokopäiväisesti tutkintoa suorittaneiden miesten osuus oli vuonna 2017 valmistuneista vain 60,7 %, kun vuonna 2018 sama osuus oli peräti 90,9 %. Naiset siis suorittivat tohtoriopintoja keskimääräisesti useammin kokopäiväisesti tarkastelujakson ensimmäisen otannan aikana (71,0 %). Tämä osoittaa, kuinka suoritustapojen jakaumat vaihtelevat merkittävästi vuodesta toiseen, eikä yksittäisten vuosien vertailu ole mielekästä.

Taulukko 17. Tohtoriopintojen suoritustapa (2017).

2017 (%)	Miehet	Naiset	Yhteensä
Kokopäiväisesti	60,7	71,0	66,1
Osa-aikaisesti	17,9	6,5	11,9
Vapaa-ajalla muun päätyön ohella	21,4	22,6	22,0
Yhteensä	100	100	100
N	28	31	59

Taulukko 18. Tohtoriopintojen suoritustapa (2018).

2018 (%)	Miehet	Naiset	Yhteensä
Kokopäiväisesti	90,9	57,1	72,0
Osa-aikaisesti	4,5	25,0	16,0
Vapaa-ajalla muun päätyön ohella	4,5	17,9	12,0
Yhteensä	100	100	100
N	22	28	50

3.5 Tyytyväisyys tutkintoon

Vuosina 2017 ja 2018 KTT-tutkinnon suorittaneilta on myös kysytty tyytyväisyydestä valmistumisvuonna suoritettuun tutkintoon. Alla olevasta taulukosta 19 nähdään tyytyväisyys kokonaisuudessaan vuonna 2017 tai 2018 suoritettuun tohtorin tutkintoon työuran kannalta sukupuolittain. Mittauksessa käytetty asteikko on ollut 1 (erittäin tyytymätön) – 6 (erittäin tyytyväinen). Täten vastaajat ovat olleet keskimäärin tyytyväisiä vuosina 2017 ja 2018 suoritettuihin tutkintoihin, miesten ollessa hieman naisia tyytyväisempiä.

Taulukko 19. Tyytyväisyys tutkintoon sukupuolittain.

Keskiarvo	Miehet	Naiset	Yhteensä
Tyytyväisyys kokonaisuudessaan suoritettuun tohtorin tutkintoon työuran kannalta	4,9	4,8	4,8

Tarkasteltaessa vuosina 2017 ja 2018 valmistuneita kauppatieteiden tohtoreita ja heidän tyytyväisyyttä kokonaisuudessaan suoritettuun tutkintoon työuran kannalta huomataan, kuinka vuonna 2018 valmistuneet kokivat olevansa hieman vuonna 2017 valmistuneita tohtoreita tyytyväisempiä. Ero on kuitenkin erittäin pieni, ja molempien otantojen tohtorit ovat tyytyväisiä tutkintoihinsa. Tulokset löytyvät alla olevasta taulukossa 20.

Taulukko 20. Tyytyväisyys tutkintoon valmistumisvuoden mukaan.

Keskiarvo	2017	2018	Yhteensä
Tyytyväisyys kokonaisuudessaan suoritettuun tohtorin tutkintoon työuran kannalta	4,8	4,9	4,8

Vastaajat suhtautuivat myönteisesti myös tohtorikoulutuksessa opittujen asioiden hyödyntämismahdollisuuksiin työelämässä. Miehet olivat keskimäärin naisia tyytyväisempiä, minkä osoittaa korkeat vastausprosentit vaihtoehdoille täysin samaa mieltä sekä samaa mieltä. Naiset puolestaan kallistuivat miehiä useammin vastausvaihtoehdon hieman samaa mieltä kannalle. Yhteensä miltei 95 % vastaajista suhtautui väitteeseen positiivisesti, mikä on esimerkiksi selvästi enemmän kuin maisterit vastaavanlaisessa tutkimuksessa vuodelta 2021 (Rojo, 2021). Sukupuolten välinen vertailu ja tulokset on esitetty alla olevassa taulukossa 21.

Taulukko 21. Pystyn hyödyntämään tohtorikoulutuksessa oppimiani asioita nykyisessä työssäni hyvin (sukupuolen mukaan).

%	Miehet	Naiset	Yhteensä
Täysin samaa mieltä	50,0	48,3	49,1
Samaa mieltä	35,4	26,7	30,6
Hieman samaa mieltä	10,4	18,3	14,8
Hieman eri mieltä	0,0	1,7	0,9
Eri mieltä	4,2	1,7	2,8
Täysin eri mieltä	0,0	3,3	1,9
Yhteensä	100	100	100
N	48	60	108

Valmistumisvuosia verrattaessa huomataan, kuinka vuonna 2017 valmistuneet tohtorit kokevat pystyvänsä hyödyntämään tohtorikoulutuksessa opittuja asioita nykyisessä työssään hieman vuonna 2018 valmistuneita paremmin. Toisaalta alla olevasta taulukosta 22 huomataan myös, kuinka eri mieltä olevien osuus oli myös suurempi vuoden 2017 osalta.

Taulukko 22. Pystyn hyödyntämään tohtorikoulutuksessa oppimiani asioita nykyisessä työssäni hyvin (valmistumisvuoden mukaan).

%	2017	2018	Yhteensä
Täysin samaa mieltä	52,5	44,0	48,6
Samaa mieltä	30,5	30,0	30,3
Hieman samaa mieltä	10,2	20,0	14,7
Hieman eri mieltä	0,0	2,0	0,9
Eri mieltä	5,1	2,0	3,7
Täysin eri mieltä	1,7	2,0	1,8
Yhteensä	100	100	100
N	59	50	109

Kysyttäessä työn vaatimustason ja tohtorin koulutuksen välistä vastaavuutta 86,1 % vastaajista koki koulutuksen vastaavan työnsä vaatimustasoa vähintään jollain tasolla. Suurin osa (55,6 %) vastaajista koki olevansa täysin samaa mieltä väittämän kanssa. Naiset olivat hieman miehiä useammin täysin samaa mieltä tohtorin koulutuksen ja työn vaatimustason välisestä yhteydestä. Miehet olivat puolestaan yleisesti enemmän samaa mieltä väittämän kanssa, mikä ilmenee korkeammasta samaa mieltä ja hieman samaa mieltä olleiden osuudesta. Lisäksi naiset olivat miehiä useammin hieman eri, eri, tai täysin eri mieltä väittämän kanssa. Verrattaessa vastaavanlaiseen kyselyyn kauppatieteen maistereiden osalta (Rojo 2021), tohtorit kokevat olevansa vahvemmin tyytyväisiä työn vaatimustason ja koulutuksen väliseen vastaavuuteen. Sukupuolten väliset tulokset vuosina 2017 ja 2018 valmistuneiden kauppatieteiden tohtorien osalta ovat nähtävillä taulukossa 23.

Taulukko 23. Työ vastaa vaativuustasoltaan hyvin tohtorin koulutusta (sukupuolen mukaan).

%	Miehet	Naiset	Yhteensä
Täysin samaa mieltä	54,2	56,7	55,6
Samaa mieltä	22,9	16,7	19,4
Hieman samaa mieltä	16,7	6,7	11,1
Hieman eri mieltä	4,2	8,3	6,5
Eri mieltä	2,1	5,0	3,7
Täysin eri mieltä	0,0	6,7	3,7
Yhteensä	100	100	100
N	48	60	108

Vastaukset kyseiseen väitteeseen vaihtelivat hieman valmistumisvuoden mukaan, sillä vuonna 2018 valmistuneet kauppatieteen tohtorit (2021 vastaajat) kokivat olevansa hieman useammin täysin samaa tai hieman samaa mieltä väitteen kanssa. Vuonna 2017 valmistuneet olivat puolestaan vuoden 2018 valmistuneita useammin samaa mieltä väitteen kanssa. Myös hieman eri, eri, ja täysin eri mieltä olevien välillä löytyi eroavaisuuksia valmistumisvuoden mukaan. Valmistumisvuoden mukaiset tulokset ovat nähtävillä taulukossa 24.

Taulukko 24. Työ vastaa vaativuustasoltaan hyvin tohtorin koulutusta (valmistumisvuoden mukaan).

%	2017	2018	Yhteensä
Täysin samaa mieltä	54,2	56,0	55,0
Samaa mieltä	22,0	16,0	19,3
Hieman samaa mieltä	8,5	14,0	11,0
Hieman eri mieltä	5,1	8,0	6,4
Eri mieltä	6,8	2,0	4,6
Täysin eri mieltä	3,4	4,0	3,7
Yhteensä	100	100	100
N	59	50	109

3.6 Opinnoista saatu hyöty suhteessa työelämän vaatimuksiin

Vastaajilta kysyttiin myös tohtorin tutkinnon roolista nykyisen työn näkökulmasta. 50,5 % vuosina 2017 ja 2018 valmistuneista vastaajista ilmoitti KTT-tutkinnon olleen muodollisena pätevyysvaatimuksena nykyiseen työhön pääsyssä. Sukupuolten välillä ei tässä yhteydessä ollut merkittävää eroa. 8,4 % vastaajista taas ilmoitti tutkinnon olleen edellytyksenä työn saamiselle, muttei pätevyysvaatimuksena. Tämä vastausvaihtoehto kuvasi keskimääräisesti useammin naisia kuin miehiä.

29,9 % puolestaan ilmoitti, ettei tutkinto ollut vaatimuksena, mutta siitä saatu osaaminen on ollut keskeistä työn kannalta. Miehet ilmoittivat naisia useammin tutkinnon ja siitä saadun osaamisen olevan keskeistä heidän työnsä kannalta. Vastaavasti 10,3 % vastaajista ilmoitti, ettei tutkinnosta tai siitä saadusta osaamisesta ole käytännössä ollut hyötyä työn kannalta. Tarkemmat vastausvaihtoehtojen väliset jakaumat sukupuolittain ovat nähtävillä taulukossa 25.

Taulukko 25. Tohtorin tutkinnon rooli nykyisen työn näkökulmasta sukupuolen mukaan.

%	Miehet	Naiset	Yhteensä
Kyllä, muodollisena pätevyysvaatimuksena	50,0	50,8	50,5
Kyllä edellytyksenä, mutta ei pätevyysvaatimuksena	6,3	10,2	8,4
Ei, mutta tutkinto ja siitä saatu osaaminen on keskeistä työssä	33,3	27,1	29,9
Ei, eikä tutkinnosta tai siitä saadusta osaamisesta ole käytännössä hyötyä työn kannalta	8,3	11,9	10,3
Ei osaa sanoa	2,1	0,0	0,9
Yhteensä	100	100	100
N	48	59	107

Verrattaessa valmistumisvuosia keskenään nähdään, kuinka tohtorin tutkinto on ollut useammin muodollisena pätevyysvaatimuksena vuonna 2018 valmistuneilla vastaajilla. Samoin se on myös ollut useammin edellytyksenä, muttei pätevyysvaatimuksena. Toisaalta vuonna 2018 valmistuneet vastaajat ovat kokeneet useammin, ettei tutkinnosta tai siitä saadusta osaamisesta ole käytännössä ollut hyötyä työn kannalta. Vastaavasti vuonna 2017 valmistuneet vastaajat ilmoittivat useammin, että vaikei tutkinto ole ollut työn kannalta vaatimuksena, on siitä saatu osaaminen ollut keskeistä itse työssä. Valmistumisvuosien välinen vertailu on nähtävissä taulukossa 26.

Taulukko 26. Tohtorin tutkinnon rooli nykyisen työn näkökulmasta valmistumisvuoden mukaan.

%	2017	2018	Yhteensä
Kyllä, muodollisena pätevyysvaatimuksena	48,3	54,0	50,9
Kyllä edellytyksenä, mutta ei pätevyysvaatimuksena	6,9	10,0	8,3
Ei, mutta tutkinto ja siitä saatu osaaminen on keskeistä työssä	36,2	22,0	29,6
Ei, eikä tutkinnosta tai siitä saadusta osaamisesta ole käytännössä hyötyä työn kannalta	8,6	12,0	10,2
Ei osaa sanoa	0,0	2,0	0,9
Yhteensä	100	100	100
N	58	50	108

Kauppätieteen tohtoreiksi valmistuneilta vastaajilta tiedusteltiin myös erilaisten valmiiksi annettujen työelämävalmiuksien merkitystä nykyisessä työssään. Kyseisiä valmiuksia oli annettu 28 ja niihin vastattiin asteikolla 1 (ei lainkaan tärkeä) – 6 (erittäin tärkeä). Lisäksi, mikäli vastaajat eivät kyselyhetkellä olleet työssäkäyviä, ovat he voineet arvioida tietojen ja taitojen merkitystä viimeisen työnsä perusteella. Tulokset ovat näkyvillä kuviossa 12.

Vastausten perusteella tärkeimmäksi taidoksi työelämän kannalta nousi analyttinen ja systemaattinen ajattelu. Toiseksi tärkeimmäksi taidoksi nousi puolestaan itseohjautuvuuden/oma-aloitteisuuden merkitys työelämässä. Kolmanneksi tärkeintä vastaajien kannalta olivat ongelmanratkaisutaidot. Neljä tärkeimmäksi koettua työelämävalmiutta ovat samat kuin edellisessä tohtoreiden uran alkua -tutkimuksessa (Kivinen, 2020), joskin järjestys on hieman muuttunut. Lisäksi työelämävalmiuksien merkitys KTT-tutkinnon suorittaneille vastaajille on hyvin samankaltainen kuin KTM-tutkinnon suorittaneille viisi vuotta työelämässä olemisen jälkeen (Rojo, 2021). Täten vastavalmistuneiden ekonomien ja kauppätieteiden tohtorien näkemykset nykyisen työn kannalta tärkeistä taidoista ja tiedoista ovat pitkälti samansuuntaiset.

Kuvio 12. Työelämän valmiuksien merkitys työssä.

Seuraavaksi vastaajilta tiedusteltiin, miten tohtorikoulutus on kehittänyt samaisia 28:aa valmiiksi annettua työelämävalmiutta asteikolla 1 (ei lainkaan) – 6 (erittäin paljon). Vuosina 2017 ja 2018 KTT-tutkinnon suorittaneet arvioivat koulutuksen kehittäneen eniten analyyttisen ja systemaattisen ajattelun taitoja. Toiseksi eniten koulutuksen koettiin kehittäneen tutkimusalaan liittyviä sisällöllisiä tietoja ja taitoja, ja kolmanneksi eniten itseohjautuvuutta ja oma-aloitteisuutta. Vastaavasti heikoiten koulutuksen koettiin kehittäneen IPR-osaamista, lainsäädännön tuntemusta sekä yrittäjyystaitoja. Kaikkien 28 työelämävalmiuden kehittyminen tohtorin tutkinnon aikana on nähtävillä kuviossa 13.

Tulokset ovat hyvin samankaltaisia vuonna 2020 toteutetun tohtorien uran alku -tutkimukseen verrattaessa. Kolme eniten kehittyntä valmiutta ovat samat kuin tämän tutkimuksen kohderyhmällä. Lisäksi neljä vähiten kehittyneeksi koettua valmiutta ovat niin ikään samat, joskin järjestyksessä on pieniä eroja. (Kivinen, 2020) Viisi vuotta työelämässä olleihin kauppatieteiden maistereihin verrattaessa tulokset ovat hieman muuttuneet. KTM-tutkinnon suorittaneet vastaajat kokivat kyvyn oppia ja omaksua uutta kehittyneen opinnoissaan eniten (Rojo, 2021), mikä ei ole edes kolmen eniten kehittyneeksi koetun työelämävalmiuden joukossa KTT-tutkinnon suorittaneiden osalta. Sama trendi on havaittavissa vähiten kehittyneiden työelämävalmiuksien osalta. Toisaalta tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia, sillä kysytyt työelämävalmiudet vaihtelevat kohderyhmän mukaan.

Kuvio 13. Työelämän valmiuksien kehittyminen tohtorin tutkinnon aikana.

Vuonna 2018 valmistuneilta vastaajilta kysyttiin myös arviota kuuden erilaisen taidon merkityksen kehittymisestä seuraavan viiden vuoden aikana. Taitojen merkitys tuli arvioida asteikolla 1 (merkitys vähenee selvästi) – 5 (merkitys kasvaa selvästi), vastausvaihtoehdon 0 ollessa ”ei pysty arvioimaan merkityksen kehittymistä”. Kyseiset 0-vastaukset on alla olevan taulukon 26 keskiarvoista jätetty pois laskuista, jotteivat tulokset vääristyisi.

Vuoden 2018 vastaajat arvioivat tietojen yhdistämisen taitojen merkityksen kasvavan tulevaisuudessa eniten, kun taas kieli- ja kulttuuritaitojen merkityksen arvioitiin kasvavan vain hieman tulevaisuudessa. Naiset arvioivat ajattelun tapojen merkityksen kasvavan eniten tulevaisuudessa. Miehet puolestaan kallistuivat keskiarvoltaan yleisimmän vastausvaihtoehdon, eli tiedon yhdistämisen taitojen merkityksen kannalle. Kaikki vastausvaihtoehdot ja arvio niiden merkityksen kehittymisestä tulevaisuudessa sukupuolittain on tarkasteltavissa taulukossa 27.

Taulukko 27. Arvio erilaisten taitojen merkityksen kehittymisestä seuraavan viiden vuoden aikana (2018 valmistuneet).

Keskiarvo	Miehet	Naiset	Yhteensä	N (vastaukset)
Tiedon yhdistämisen taitojen merkitys	4,5	4,6	4,6	45
Ajattelun taitojen merkitys	4,3	4,7	4,5	44
Itsesäätelytaitojen merkitys	4,3	4,6	4,4	45
Yleistaitojen merkitys	4,2	4,4	4,3	43
Sosiaalisten taitojen merkitys	4,1	4,4	4,3	42
Kieli- ja kulttuuritaitojen merkitys	3,8	4,0	3,9	43

Alla olevassa kuviossa 14 on tarkasteltu 28:aa työelämävalmiutta niiden tohtorikoulutuksessa kehittymisen ja työelämän merkityksen näkökulmasta. Kuviosta huomataan, kuinka työelämävalmiuksien merkitys itse työelämässä on usein paljon suurempi kuin niiden kehittyminen itse koulutuksen aikana. Peräti 26:den työelämävalmiuden kehittyminen tohtorikoulutuksessa koetaan puutteelliseksi verrattuna niiden merkitykseen työelämässä. Täten opetus on antanut näille osa-alueille heikommat valmiudet. Kolme suurinta eroavaisuutta löytyy esihenkilö- tai johtamistaidoissa, neuvottelutaidoissa sekä liiketoiminnan ja taloushallinnon perusteiden tuntemuksessa.

Kuvion kahden viimeisen työelämävalmiuden osalta vastaajat ovat puolestaan kehittyneet työelämässä koettuja vaatimuksia enemmän. Nämä olivat tutkimusalaan liittyviä sisällöllisiä tietoja ja taitoja sekä metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyviä tietoja ja taitoja. Huomioimisen arvoista on myös se, että kaksi kuviossa 12 tärkeimmäksi koettua työelämävalmiutta (analyttiset / systemaattisen ajattelun taidot, ja itseohjautuvuus / omaaloitteisuus) ovat kehittyneet verrattaen hyvin, sillä niiden kuviossa 14 havainnollistettu erotus on suhteellisen pieni.

Kuvio 14. Työelämässä vaaditut lisätaidot tohtorikoulutuksen jälkeen.

Vastaajilta kysyttiin myös yhdentoista eri tekijän koettua vaikutusta työllistymiseen tohtoriksi valmistumisen jälkeisenä aikana. Koettu vaikutus tuli vastata asteikolla 1 (ei lainkaan tärkeä) – 6 (erittäin tärkeä). Vastausvaihtoehdot oli annettu valmiiksi. Kyky kertoa omasta osaamisestaan nousi vastaajien keskuudessa tärkeimmäksi tekijäksi. Seuraavaksi tärkeimmät tekijät olivat muu kokemus sekä itse tohtorin tutkinto. Selvästi pienimmäksi koettu merkitys työllistymisessä valmistumisen jälkeen oli järjestötyöllä tai harrastuksilla sekä aktiivisuudella ja profiloitumisella sosiaalisessa mediassa.

Tuloksia tarkastellessa tulee kuitenkin ottaa huomioon, että vastaajilla oli mahdollisuus valita vaihtoehto 0 (ei koske minua). Tästä syystä toiseksi tärkeimmäksi koetun muun tekijän merkitys korostuu, sillä 111 vastaajasta sen valitsi vain 19 vastaajaa. Tästä syystä myös itse vastausten määrä on ilmoitettu alla olevassa taulukossa 28.

Sukupuolten välisessä vertailussa löytyi muutamia eroja. Esimerkiksi miehet kokevat naisia useammin kyvyn kertoa omasta osaamisesta, muun tekijän, itse tohtorin tutkinnon, ylemmän korkeakoulututkinnon, kontaktien / suhdeverkostojen sekä kansainvälisen kokemuksen vaikuttaneen työllistymiseensä.

Taulukko 28. Eri tekijöiden koettu vaikutus työllistymiseen tohtoriksi valmistumisen jälkeen.

Keskiarvo	Miehet	Naiset	Yhteensä	N (vastaukset)
Kyky kertoa omasta osaamisesta	4,9	4,7	4,8	108
Muu tekijä	5,2	4,8	4,8	19
Tohtorin tutkinto	4,9	4,5	4,7	107
Ylempi korkeakoulututkinto	4,8	4,5	4,7	106
Kontaktit / suhdeverkostot	4,5	4,3	4,4	108
Väitöskirjan tutkimusaihe	4,3	4,3	4,3	108
Muu työkokemus	4,2	4,2	4,2	107
Kansainvälinen kokemus	4,2	4,0	4,1	105
Muut opinnot tai koulutus (pl. 2017 tai 2018 suoritettu tutkinto)	3,4	3,5	3,5	101
Aktiivisuus ja profiloituminen sosiaalisessa mediassa	2,5	2,7	2,6	105
Järjestötyö tai harrastukset	2,5	2,1	2,3	102

4 Kansainvälisten vastaajien tilanne

Tässä luvussa esiintyvät tulokset sisältävät muun kuin Suomen kansalaisuuden omaavien vastaajien tulosten vertailun Suomen kansalaisiin. Esiin on nostettu muun kansalaisuuden omaavien osalta muun muassa työsuhteen luonne, päätyönantaja, pääasialliset työtehtävät, palkkaus, opintojen rahoitus sekä suorittaminen, tyytyväisyys tutkintoon ja opinnoista saatu hyöty työelämän kannalta.

Vuosien 2020 ja 2021 vastaajien (2017 ja 2018 valmistuneet) otannat on tässä luvussa yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi pienestä vastausmäärästä johtuen. Luvut eivät myöskään ole suoraan verrannollisia ylempien lukujen alla esitettyihin tuloksiin, sillä ne sisältävät kaikki vastaajat kansalaisuudesta riippumatta. Täten tässä luvussa tapahtuvat vertailu on tehty erikseen ja vastaajat on eroteltu kansalaisuuden perusteella kahteen luokkaan.

4.1 Työmarkkinatilanne kyselyhetkellä

Muita kansallisuuksia edustavista vastaajista 50,0 % ilmoitti työskentelevänsä määräaikaaisessa kokopäivätyössä, mikä on selvästi Suomen kansalaisia suurempi osuus. Vastaavasti vakituista kokopäivätyötä tekevien osuus oli selvästi pienempi. Eroavaisuuksia löytyi myös kaikista muista työsuhteen luonnetta kuvaavista vastausvaihtoehdoista. Tulokset on esitetty alla olevassa taulukossa 29.

Taulukko 29. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien työsuhteen luonne kyselyhetkellä.

%	Muu kansalaisuus	Suomen kansalainen
Määräaikainen kokopäivätyö	50,0	24,2
Vakituinen kokopäivätyö	30,0	56,0
Vakituinen osa-aikatyö	5,0	1,1
Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja tai freelancer	5,0	8,8
Apurahatutkija tai -taiteilija	5,0	2,2
Perhevapaa (työstä)	5,0	1,1
Muu tilanne	0,0	6,6

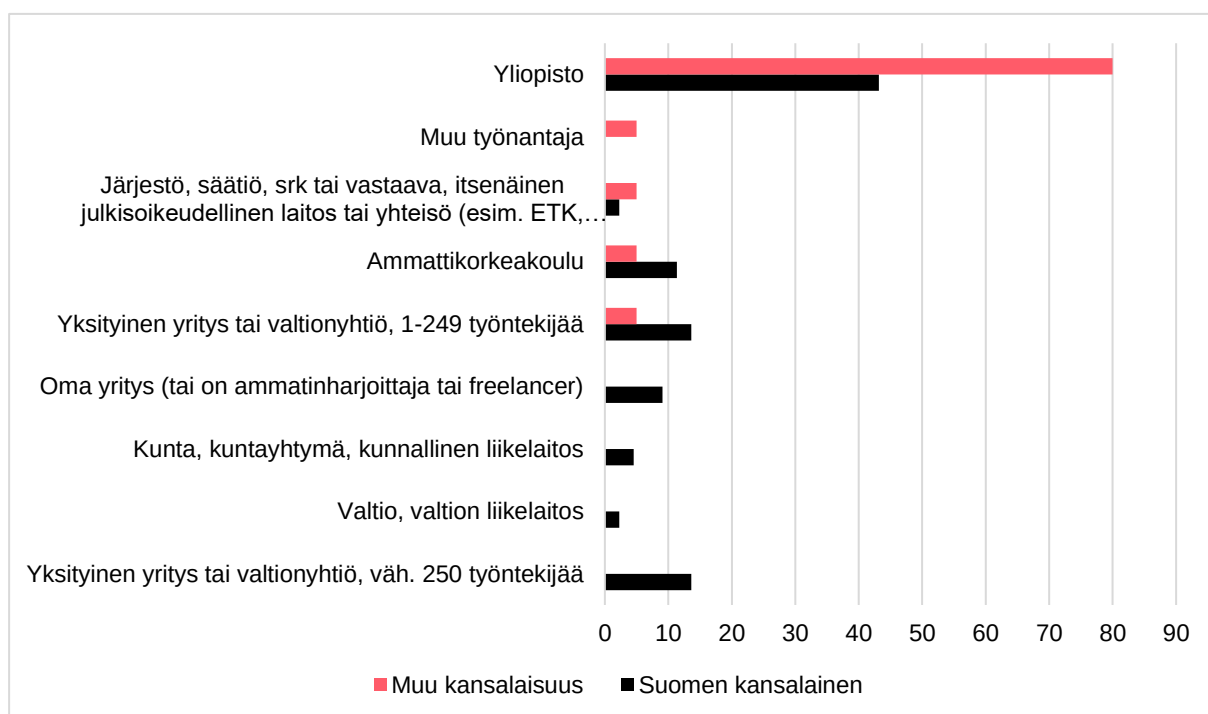
Muita kansallisuuksia edustavista vastaajista 40,0 % koki olevansa tavoitteidensa mukaisella työuralla. Osuus on pienempi kuin Suomen kansalaisten keskuudessa. Puolestaan 60,0 % ilmoitti olevansa vähintään osittain tavoitteiden mukaisella työuralla, mikä on selvästi suurempi osuus verrattaessa Suomen kansalaisiin. Yksikään vastaaja ei myöskään suhtautunut negatiivisesti tämänhetkisen työuransa ja tavoitteiden mukaisen työuransa väliseen suhteeseen. Tulokset ovat näkyvillä taulukossa 30.

Taulukko 30. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien sijoittuminen tavoitteiden mukaiselle työuralle.

%	Muu kansalaisuus	Suomen kansalainen
Kyllä, kokonaan	40,0	53,9
Kyllä, osittain	60,0	39,3
Ei	0,0	5,6
Ei osaa sanoa	0,0	1,1
Yhteensä	100	100

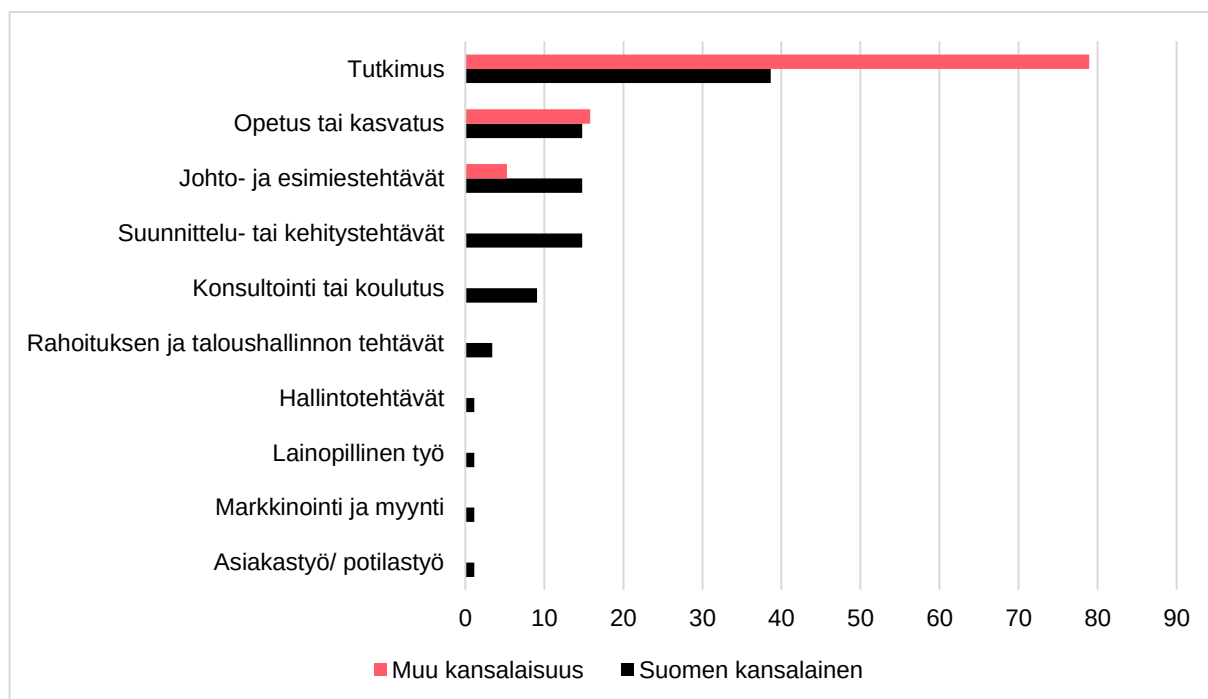
4.2 Päätyönantaja

Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien selvästi yleisin päätyönantaja oli yliopisto (80,0 %). Seuraavaksi yleisimmät päätyönantajat olivat muu työnantaja; järjestöt, säätiöt, seurakunnat tai vastaavat, itsenäiset julkisoikeudelliset laitokset tai yhteisöt; ammattikorkeakoulu sekä pk- yksityiset yritykset tai valtionyhtiöt. Verrattaessa jakaumaa Suomen kansalaisiin huomataan, kuinka muun kansalaisuuden omaavat vastaajat sijoittuivat selvästi suppeammalle valikoimalla päätyönantajia tarkasteltaessa. Muiden kansalaisuuksien omaavien vastaajien ja Suomen kansalaisten välinen päätyönantajien vertailu on nähtävissä alla olevassa kuviossa 15.

Kuvio 15. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien päätyönantajat.

Tarkasteltaessa muun kansalaisuuden omaavien vastaajien pääasiallista työntehtävää huomataan, kuinka miltei 80 % työskentelee tutkimuksen parissa. Loput muun kansalaisuuden omaavista vastaajista työskentelevät joko opetuksen tai kasvatuksen parissa, tai johto- ja esimiestehtävissä. Ero Suomen kansalaisiin on siis merkittävä, sillä tutkimuksen parissa työskentelevien osuus on kaksinkertainen ja pääsiallisten työtehtävien vaihtelu huomattavasti suppeampaa. Muun kansalaisuuden omaavien pääsiallisten työtehtävien jakauma on esitetty kuviossa 16.

Kuvio 16. Muun kansalaisuuden omaavien pääasiallinen työtehtävä.

Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien ja Suomen kansalaisten työpaikkojen sijainnit eroavat merkittävästi toisistaan kahdessa kolmesta tutkimuksen kannalta relevantissa kategoriassa. Molemmista vastaajaryhmistä suurin osa työskenteli muualla Suomessa, Suomen kansalaisten osuuden ollessa hieman suurempi. Muun kansalaisuuden omaavista vastaajista peräti 41,2 % ilmoitti kuitenkin työskentelevänsä ulkomailla, kun vastaava luku Suomen kansalaisten osalta oli 5,9 %. Vastaavasti vain 11,8 % heistä työskenteli Uudellamaalla, kun peräti 41,2 % Suomen kansalaisista ilmoitti työpaikan sijainnikseen Uusimaan. Tulokset on esitetty alla olevassa taulukossa 31.

Taulukko 31. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien työpaikkojen sijainnit.

%	Muu kansalaisuus	Suomen kansalainen
Uusimaa	11,8	41,2
Muu Suomi	47,1	52,9
Ulkomaat	41,2	5,9
Yhteensä	100	100

4.3 Palkkaus

Muita kansallisuuksia edustavien vastaajien bruttopalkan mediaani kyselyhetkellä oli 4050 €, mikä on selvästi Suomen kansalaisten bruttopalkan mediaania (4500 €) matalampi. Myös bruttopalkkojen keskiarvo 4067 € jää selvästi Suomen kansalaisten bruttopalkan keskiarvosta. Vertailussa tulee kuitenkin huomioida, että yli 40 % muun kansalaisuuden omaavista vastaajista työskentelee ulkomailla, jolloin palkkojen suora euromääräinen vertailu ei ole mielekästä. Tulokset on esitetty taulukossa 32.

Taulukko 32. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien bruttopalkka kyselyhetkellä kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla (säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien).

€	Keskiarvo	Mediaani
Muu kansalaisuus	4067	4050
Suomen kansalainen	5436	4500

Tarkasteltaessa valmistumisen jälkeisiä muutoksia työelämässä huomataan, kuinka muun kansalaisuuden omaavat vastaajat kokevat saaneensa kauppatieteiden tohtoriksi valmistumisesta keskimäärin enemmän hyötyä kuin Suomen kansalaiset, pois lukien paremman aseman työmarkkinoilla. Esiin nousee erityisesti mielekkäämpien ja vaativampien työtehtävien saaminen. Muun kansalaisuuden omaavien ja Suomen kansalaisten välinen

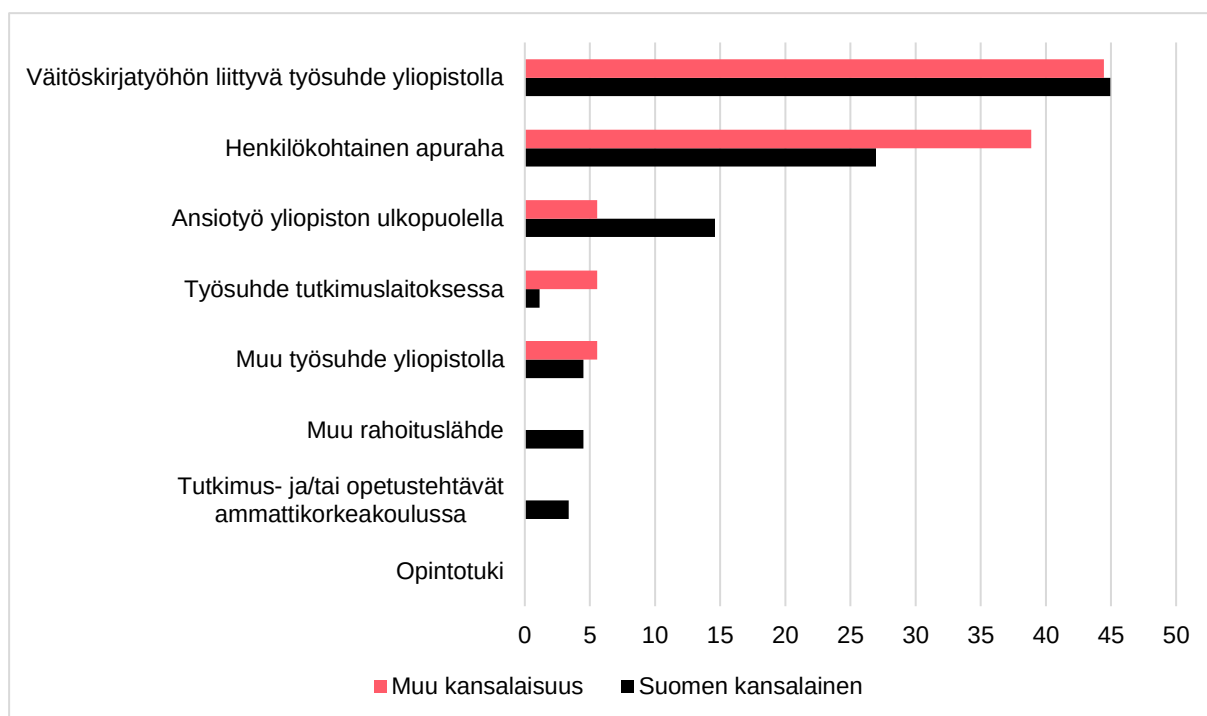
vertailu valmistumisen jälkeisistä muutoksista työelämässä on tarkasteltavissa alla olevasta taulukosta 33.

Taulukko 33. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien valmistumisen jälkeiset muutokset työelämässä.

%	Muu kansalaisuus	Suomen kansalainen
Saanut lisää palkkaa tohtorin tutkinnon ansiosta	55,0	43,3
Saanut vaativampia työtehtäviä tohtorin tutkinnon ansiosta	70,0	65,2
Saanut mielekkäämpiä työtehtäviä tohtorin tutkinnon ansiosta	75,0	64,4
Saanut paremman aseman työpaikalla tohtorin tutkinnon ansiosta	60,0	54,4
Saanut työpaikan uuden työnantajan palveluksessa tohtorin tutkinnon ansiosta	50,0	36,7
Saanut paremman aseman työmarkkinoilla tohtorin tutkinnon ansiosta	45,0	52,8

4.4 Opintojen rahoitus sekä suorittaminen

Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien tärkein rahoituslähde oli Suomen kansalaisten tapaan väitöskirjatyöhön liittyvä työsuhde yliopistolla (44 % vastaajista). 39 % vastaajista puolestaan ilmoitti tärkeimmäksi rahoituslähteekseen henkilökohtaisen apurahan, mikä on selvästi suurempi osuus kuin Suomen kansalaisten keskuudessa. Vastaavasti ansiotyön merkitys yliopiston ulkopuolella oli selvästi pienempi kuin Suomen kansalaisilla. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien tärkeimmät rahoituslähteet ovat nähtävillä kuviossa 17.

Kuvio 17. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien tärkein rahoituslähde.

Suoritustapaa tarkasteltaessa puolestaan huomataan, kuinka peräti 95,0 % muun kansalaisuuden omaavista vastaajista suoritti tohtorin tutkinnon kokopäiväisesti, mikä on reilusti useammin kuin Suomen kansalaisten keskuudessa. Loput 5,0 % vastaajista ilmoitti suorittaneensa tutkinnon vapaa-ajalla muun päätyön ohella. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien tohtoriopintojen suoritustapojen prosenttijakaumat ja vertailu Suomen kansalaisiin on esitetty taulukossa 34.

Taulukko 34. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien tohtoriopintojen suoritustapa.

%	Muu kansalaisuus	Suomen kansalainen
Kokopäiväisesti	95,0	63,3
Osa-aikaisesti	0,0	16,7
Vapaa-ajalla muun päätyön ohella	5,0	20,0
Yhteensä	100	100

4.5 Tyytyväisyys tutkintoon

Mitattaessa tyytyväisyyttä kokonaisuudessaan suoritettuun tohtorin tutkintoon työuran kannalta huomataan, kuinka muun kansalaisuuden omaavat vastaajat ovat hieman Suomen kansalaisia tyytyväisempiä. Ero on kuitenkin hyvin marginaalinen ja siihen vaikuttaa osaltaan pieni vastausmäärä. Vastaajat ovat kuitenkin olleet keskimäärin tyytyväisiä vuosina 2017 ja 2018 suoritettuihin tutkintoihin.

Taulukko 35. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien tyytyväisyys kokonaisuudessaan suoritettuun tutkintoon työuran kannalta.

Keskiarvo	Muu kansalaisuus	Suomen kansalainen
Tyytyväisyys kokonaisuudessaan suoritettuun tohtorin tutkintoon työuran kannalta	4,9	4,8

Muun kansalaisuuden omaavat vastaajat suhtautuivat myös Suomen kansalaisia positiivisemmin kykyyn pystyä hyödyntämään tohtorikoulutuksessa opittuja asioita nykyisessä työssään. 85,0 % vastaajista ilmaisi olevansa vähintäänkin samaa mieltä annetun väitteen kanssa. Toisaalta kyseisen kohderyhmän vastaajat olivat myös useammin eri tai täysin eri mieltä väitteen kanssa, joten muun kansalaisuuden omaavien keskuudessa ääripäät korostuivat Suomen kansalaisia enemmän. Vastausvaihtoehtokohtaiset prosenttijakaumat on esitetty taulukossa 36.

Taulukko 36. Pystyn hyödyntämään tohtorikoulutuksessa oppimiani asioita nykyisessä työssäni hyvin (Kansalaisuuksien välinen vertailu).

%	Muu kansalaisuus	Suomen kansalainen
Täysin samaa mieltä	65,0	47,1
Samaa mieltä	20,0	29,4
Hieman samaa mieltä	5,0	17,6
Hieman eri mieltä	0,0	1,2
Eri mieltä	5,0	3,5
Täysin eri mieltä	5,0	1,2

Muun kansalaisuuden omaavien vastausten osalta polarisoitumista oli havaittavissa myös työn vaatimustason ja tohtorin koulutuksen välisen vastaavuuden osalta. 70,0 % vastaajista koki olevansa vähintään samaa mieltä annetun väitteen kanssa, kun taas 15,0 % vähintään eri mieltä. Verrattaessa Suomen kansalaisiin muun kansalaisuuden vastaajat olivat useammin täysin samaa mieltä, eri mieltä ja täysin eri mieltä väitteen kanssa. Vastausvaihtoehtokohtaiset prosenttijakaumat on esitetty taulukossa 37.

Taulukko 37. Työ vastaa vaatimustasoltaan hyvin tohtorin koulutusta (Kansalaisuuksien välinen vertailu).

%	Muu kansalaisuus	Suomen kansalainen
Täysin samaa mieltä	60,0	53,9
Samaa mieltä	10,0	21,3
Hieman samaa mieltä	10,0	11,2
Hieman eri mieltä	5,0	6,7
Eri mieltä	5,0	4,5
Täysin eri mieltä	10,0	2,2

4.6 Opinnoista saatu hyöty suhteessa työelämän vaatimuksiin

Kysyttäessä tutkinnon roolista nykyisen työn kannalta 80 % muun kansalaisuuden omaavista vastaajista ilmoittivat tohtorin tutkinnon olleen muodollisena pätevyysvaatimuksena, mikä on selvästi Suomen kansalaisia useammin. 10 % puolestaan koki tutkinnon ja siitä saadun osaamisen olevan keskeistä nykyisen työn kannalta. Vain 5 % vastaajista ilmoitti tutkinnon olleen edellytyksenä työn saamiseksi, ja loput vastaajat eivät nähneet itse tutkinnolla olleen roolia nykyisen työn kannalta. Vastaukset ja niiden prosenttijakaumat ovat nähtävillä taulukossa 38.

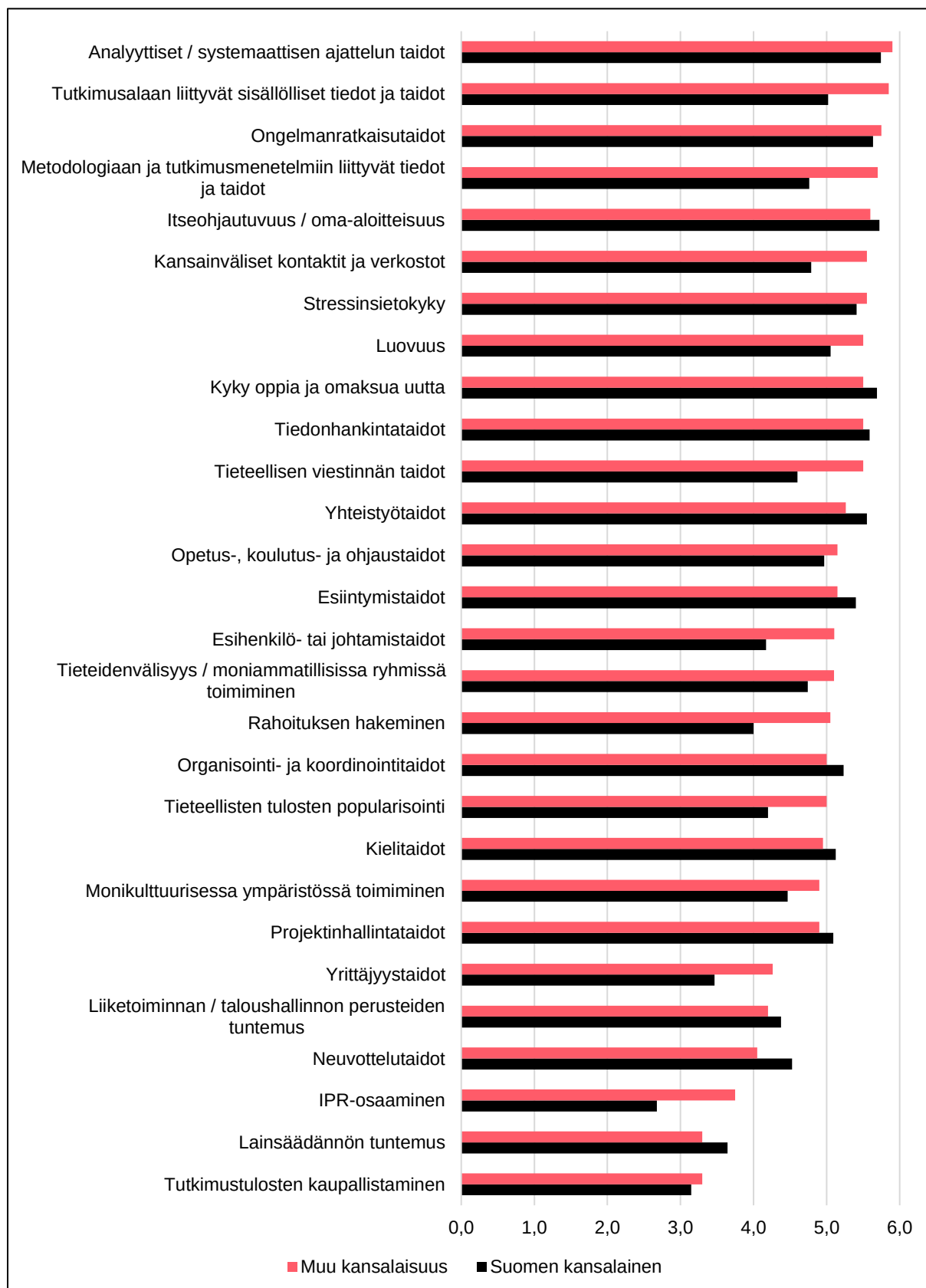
Taulukko 38. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien kokema tohtorin tutkinnon rooli nykyisen työn näkökulmasta.

%	Muu kansalaisuus	Suomen kansalainen
Kyllä, muodollisena pätevyysvaatimuksena	80,0	44,3
Kyllä edellytyksenä, mutta ei pätevyysvaatimuksena	5,0	9,1
Ei, mutta tutkinto ja siitä saatu osaaminen on keskeistä työssä	10,0	34,1
Ei, eikä tutkinnosta tai siitä saadusta osaamisesta ole käytännössä hyötyä työn kannalta	0,0	12,5
Ei osaa sanoa	5,0	0,0

Tarkasteltaessa kuviossa 18 esitettyjä erilaisia valmiiksi annettuja työelämävalmiuksia ja niiden merkitystä nykyisessä työssä huomataan, kuinka muun kansalaisuuden omaavat vastaajat ja Suomen kansalaiset painottavat eri valmiuksia eri tavoin. Molemmat vastaajaryhmät arvioivat analyyttiset ja systemaattisen ajattelun taidot tärkeimmäksi työelämävalmiudeksi. Muun kansalaisuuden omaavat vastaajat puolestaan painottivat tutkimusalaan liittyviä sisällöllisiä tietoja ja taitoja toiseksi eniten, kun taas Suomen kansalaiset itseohjautuvuutta / oma-aloitteisuutta. Myös kolmanneksi tärkeimmäksi työelämävalmiudeksi valikoitui eri vastausvaihtoehdot, sillä muun kansalaisuuden vastaajien painottaessa

ongelmanratkaisutaitoja Suomen kansalaiset kokivat kyvyn oppia ja omaksua uutta tärkeämmäksi taidoksi.

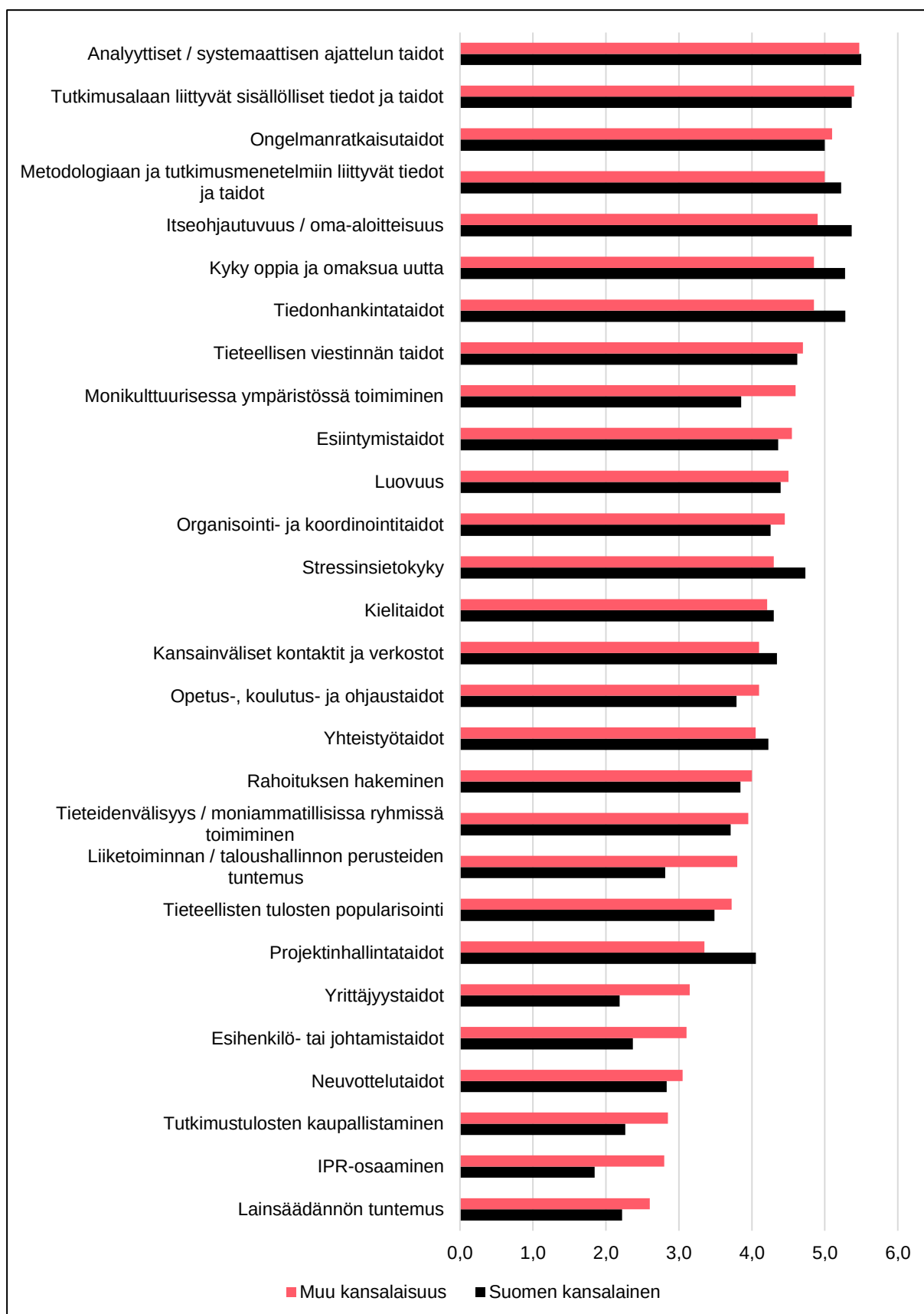
Kolmen vähiten arvostetun työelämävalmiuden joukossa eroavaisuutena oli se, että muun kansalaisuuden omaavat vastaajat eivät kokeneet lainsäädännön tuntemusta yhtä tärkeäksi kuin Suomen kansalaiset, ja Suomen kansalaiset puolestaan yrittäjyystaitoja. Lisäksi Muun kansalaisuuden omaavat vastaajat kokivat esitetyt 28 työelämävalmiutta keskimäärin tärkeämpinä heidän työnsä kannalta kuin Suomen kansalaiset, sillä asteikolla 1 (ei lainkaan tärkeä) – 6 (erittäin tärkeä) heikoin tulos oli 3,3, kun taas Suomen kansalaisilla 2,7.

Kuvio 18. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien näkemys työelämän valmiuksien merkityksestä työssä.

Eroavaisuuksia löytyi työelämän valmiuksien koetusta kehittymisestä tohtorin tutkinnon aikana (kuvio 19). Asteikolla 1 (ei lainkaan) – 6 (erittäin paljon) mitattuna muun kansalaisuuden omaavat vastaajat kokivat neljän eri valmiuden kehittyneen paljon tai sen yli (>5), kun taas Suomen kansalaiset kokivat seitsemän valmiuden kehittyneen paljon tai enemmän. Molemmat vastaajaryhmät kokivat analyyttisten ja systemaattisen ajattelun taitojen kehittyneen eniten.

Vastaavasti muun kansalaisuuden omaavien vastaajien keskuudessa yhdenkään valmiuden ei koettu kehittyneen vain vähän (<2), ja vain kolme valmiutta jäi alle tason jonkin verran (<3). Puolestaan Suomen kansalaisten keskuudessa yhden valmiuden koettiin kehittyneen vain vähän ja peräti seitsemän alle jonkin verran. Täten muun kansalaisuuden omaavien vastaajien vastaukset eivät olleet yhtä polarisoituneita kuin Suomen kansalaisten.

Kuvio 19. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien näkemys työelämän valmiuksien kehittämisestä tohtorin tutkinnon aikana.

Viimeisenä mittarina opinnoista saadusta hyödystä työelämän kannalta vastaajilta kysyttiin yhdentoista eri tekijän koetuista vaikutuksista työllistymiseen tohtoriksi valmistumisen jälkeisenä aikana. Koettu vaikutus tuli vastata asteikolla 1 (ei lainkaan tärkeä) – 6 (erittäin tärkeä) ja vastausvaihtoehdot olivat valmiiksi annettuja. Muun kansalaisuuden omaavat vastaajat kokivat tärkeimmiksi tekijöiksi itse tohtorin tutkinnon, kontaktit / suhdeverkostot sekä kyvyn kertoa omasta osaamisestaan. Suomen kansalaisiin verrattaessa kolmen tärkeimmäksi koetun tekijän joukosta vain kyky kertoa omasta osaamisesta säilyi samalla sijalla. Muun kansalaisuuden omaavat vastaajat kokivat eri tekijät myös selvästi Suomen kansalaisia tärkeämmiksi, lukuun ottamatta muuta tekijää, ylempää korkeakoulututkintoa, muuta työkokemusta tai muita opintoja. Tulokset olivat myös selvästi Suomen kansalaisten vastauksia polarisoituneempia. Kaikki yksitoista eri tekijää ja niiden painotukset ovat nähtävillä taulukossa 39.

Taulukko 39. Muun kansalaisuuden omaavien vastaajien kokemus eri tekijöiden vaikutuksesta työllistymiseen tohtoriksi valmistumisen jälkeen.

Keskiarvo	Muu kansalaisuus	Suomen kansalainen
Tohtorin tutkinto	5,6	4,5
Kontaktit / suhdeverkostot	5,3	4,2
Kyky kertoa omasta osaamisesta	5,3	4,7
Väitöskirjan tutkimusaihe	5,2	4,1
Kansainvälinen kokemus	5,0	3,9
Muu tekijä	4,4	4,9
Ylempi korkeakoulututkinto	4,4	4,7
Muu työkokemus	3,7	4,3
Muut opinnot tai koulutus (pl. 2017 tai 2018 suoritettu tutkinto)	3,5	3,5
Aktiivisuus ja profiloituminen sosiaalisessa mediassa	2,8	2,6
Järjestötyö tai harrastukset	2,6	2,2

5 Tieteenalojen välinen vertailu

Tässä luvussa verrataan KTT-tutkinnon vuosina 2017 ja 2018 suorittaneiden vastaajien tuloksia yhdistetysti kaikkien tieteenalojen vastaajien tulosten keskiarvoon, samalla ilmoittaen korkeimman tuloksen kussakin kategoriassa saaneen tieteenalan. Keskiarvo sisältää tässä yhteydessä myös KTT-tutkinnon suorittaneet vastaajat. Kaikki ilmoitetut tulokset käsittävät molemmat vastausvuodet keskitetysti, eikä erottelua vuosien 2020 ja 2021 vastaajaryhmien (2017 ja 2018 valmistuneiden) välillä tehdä tulosten yksinkertaistamiseksi.

5.1 Työmarkkinatilanne kyselyhetkellä

Tieteenaloittain tarkasteltuna kauppatieteiden tohtorin tutkinnon (KTT) suorittaneet pärjäävät erittäin hyvin tarkasteltaessa vastaajien sijoittumista työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen. Kaikkien tieteenalojen keskiarvoon verrattaessa työttömänä olleiden vastaajien määrä on selvästi alhaisempi, sillä peräti 87,0 % KTT-tutkinnon suorittaneista vastaajista ilmoitti, etteivät he ole olleet työttömänä valmistumisen jälkeen. Vastaava luku tieteenalojen keskiarvoa katsottaessa oli 78,2 %. Kaikista tieteenaloista matalin työttömyysaste valmistumisen jälkeen löytyy lääketieteen tohtoreilta, sillä peräti 91,4 % heistä ilmoitti, etteivät ole olleet työttömänä valmistumisen jälkeisenä aikana. KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien ja tieteenalojen keskiarvon välinen vertailu sijoittumisesta työmarkkinoilla on nähtävillä taulukossa 40.

Taulukko 40. Vastaajien sijoittuminen työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen (tieteenalojen vertailu).

%	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
En ole ollut työttömänä	87,0	78,2
Korkeintaan 1 kk	0,9	2,5
Yli 1 kk – korkeintaan 3 kk	1,9	6,2
Yli 3 kk – korkeintaan 6 kk	3,7	4,1
Yli 6 kk – korkeintaan 12 kk	4,6	4,5
Yli 12 kk	1,9	4,4
Yhteensä	100	100
N	108	1696

Tarkasteltaessa tilannetta työsuhteen luonteen näkökulmasta KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien tilanne ei eroa merkittävästi kaikkien tieteenalojen keskiarvosta. Määräaikaista kokopäivätyötä tekevien osuus on hieman keskiarvoa korkeampi, kun taas vakituista kokopäivätyötä tekevien osuus on miltei aivan keskiarvon luokkaa. Kiinnostavimmat erot löytyvät itsenäisenä yrittäjänä, ammatinharjoittajana tai freelancerina toimivien, ja apurahatutkijana tai -taiteilijana olevien osuuksista. KTT-tutkinnon suorittaneet vastaajat nimittäin toimivat tieteenalojen keskiarvoa useammin ensiksi mainitussa kategoriassa, ja puolestaan harvemmin jälkimmäiseksi mainituissa töissä. Lisäksi KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien työsuhteiden luonne kyselyhetkellä vaihtelee tieteenalojen keskiarvoa vähemmän ja on täten suppeampi. Vertailu on nähtävissä alla olevassa taulukossa 41.

Taulukko 41. Työsuhteen luonne kyselyhetkellä (tieteenalojen välinen vertailu).

%	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
Vakituinen kokopäivätyö	50,9	51,2
Määräaikainen kokopäivätyö	29,1	26,8
Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja tai freelancer	8,2	5,1
Muu tilanne	1,7	4,2
Apurahatutkija tai -taiteilija	1,7	4,7
Vakituinen osa-aikatyö	1,7	1,5
Perhevapaa (työstä)	3,3	2,3
Määräaikainen osa-aikatyö	0,0	1,3
Työtön työnhakija	0,0	1,6
Päätoiminen opiskelu (johtaa tutkintoon tai arvosanaan)	0,0	0,5
Perhevapaa (ei työsuhdetta)	0,0	0,6
Yhteensä	100	100
N	110	1706

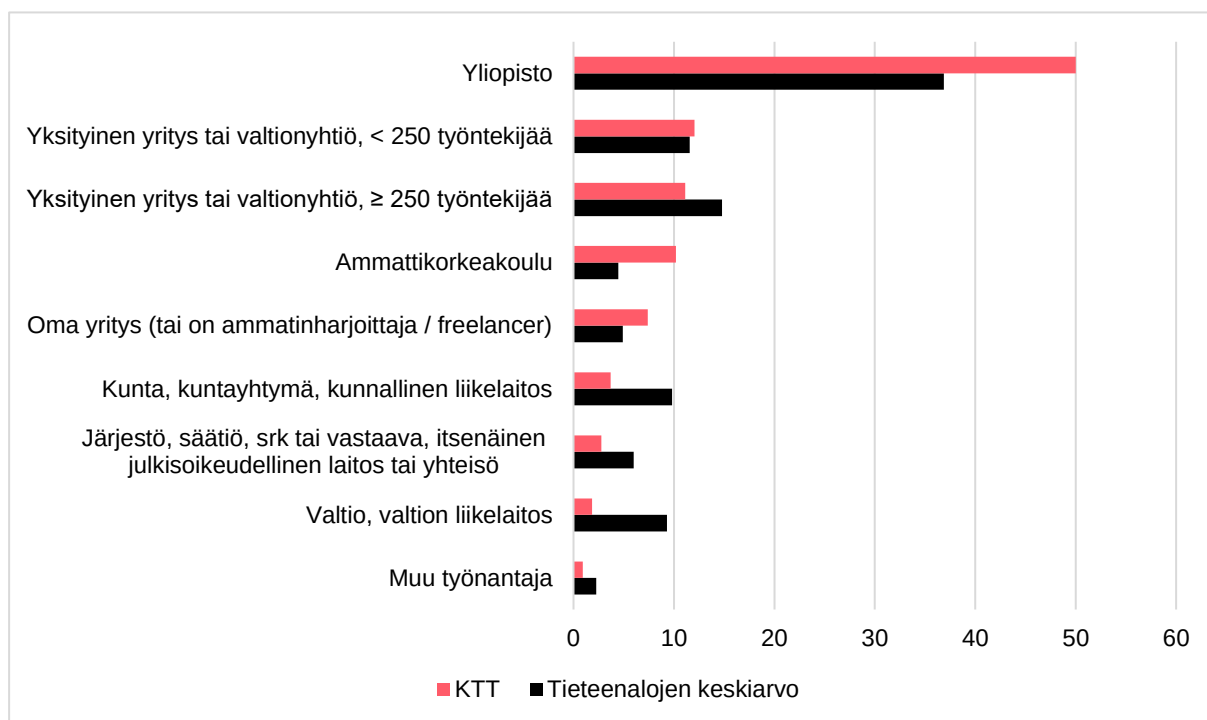
KTT-tutkinnon suorittaneet vastaajat kokevat myös tieteenalojen keskiarvoa useammin sijoittuvansa tavoitteidensa mukaiselle työuralle. Peräti 94,5 % vastaajista kokee sijoittuvansa tavoitteidensa mukaiselle työuralle vähintään osittain, tieteenalojen keskiarvon ollessa 88,6 %. Vastaavasti kokonaan omien tavoitteiden mukaiselle työuralle sijoittuneiden KTT-vastaajien osuus oli 51,4 %, mikä on miltei kymmenen prosenttiyksikköä tieteenalojen keskiarvoa enemmän. Tieteenaloittain tarkasteltuna korkeamman tuloksen sai vain psykologia, jonka tohtoreiden vastaajista 58,6 % kokee sijoittuvansa täysin tavoitteidensa mukaiselle työuralle. KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien ja tieteenalojen keskiarvon välinen vertailu on nähtävissä taulukossa 42.

Taulukko 42. Sijoittuminen tavoitteiden mukaiselle työuralle (tieteenalojen välinen vertailu).

%	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
Kyllä, kokonaan	51,4	41,7
Kyllä, osittain	43,1	47,9
Ei	4,6	6,8
Ei osaa sanoa	0,9	3,6
Yhteensä	100	100
N	109	1632

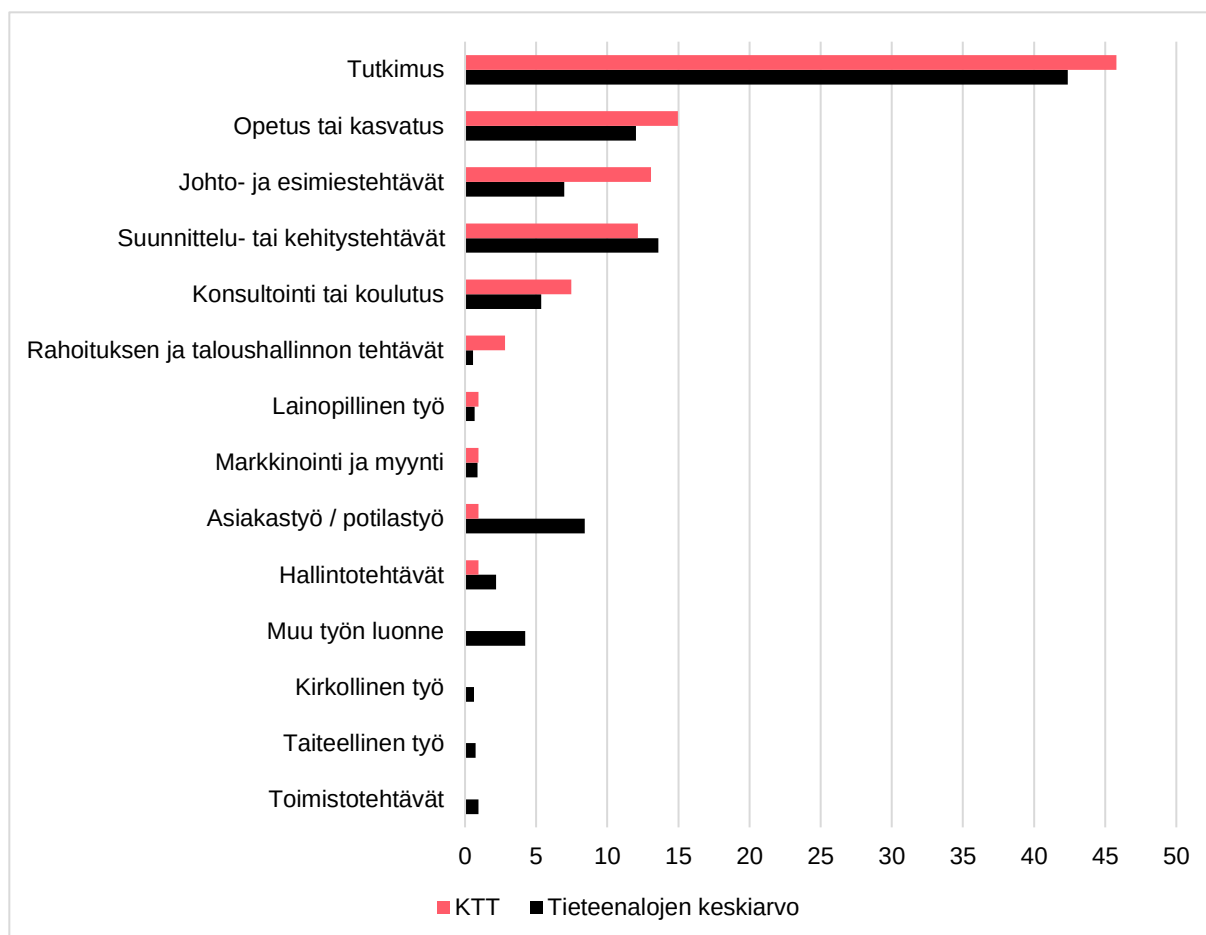
5.2 Päätyönantaja

KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien yleisin päätyönantaja kyselyhetkellä oli yliopisto. Sama trendi on nähtävissä myös tieteenaloittain katsottuna (kuvio 20). Osuus on kuitenkin KTT-vastaajilla selvästi tieteenalojen keskiarvoa suurempi. Lisäksi kyseisen tutkinnon suorittaneet vastaajat työskentelevät selvästi useammin ammattikorkeakouluissa, tai omissa yrityksissään, itsenäisinä ammatinharjoittajina tai freelancereina.

Kuvio 20. Päätyönantaja kyselyhetkellä (tieteenalojen välinen vertailu).

Siirryttäessä tarkastelemaan vastaajien pääasiallista työtehtävän luonnetta (kuvio 21) havaitaan, kuinka KTT-tutkinnon suorittaneet vastaajat työskentelevät hieman tieteenalojen keskiarvoa useammin tutkimuksen parissa. Suurin yksittäinen eroavuus työtehtävien luonteessa on kuitenkin se, että KTT-vastaajat työskentelevät kaksi kertaa useammin johto- ja esimiestehtävissä kuin tieteenalojen vastaajat keskimäärin. Vastaavasti asiakas- tai potilastyön merkitys on huomattavasti vähäisempi, mikä johtuu luonnollisesti lääke- ja hammaslääketieteen alojen sekä psykologian alan vastauksista, joissa potilastyön merkitys korostuu.

Kuvio 21. Pääasiallisin työtehtävän luonne kyselyhetkellä (tieteenalojen välinen vertailu).

5.3 Palkkaus

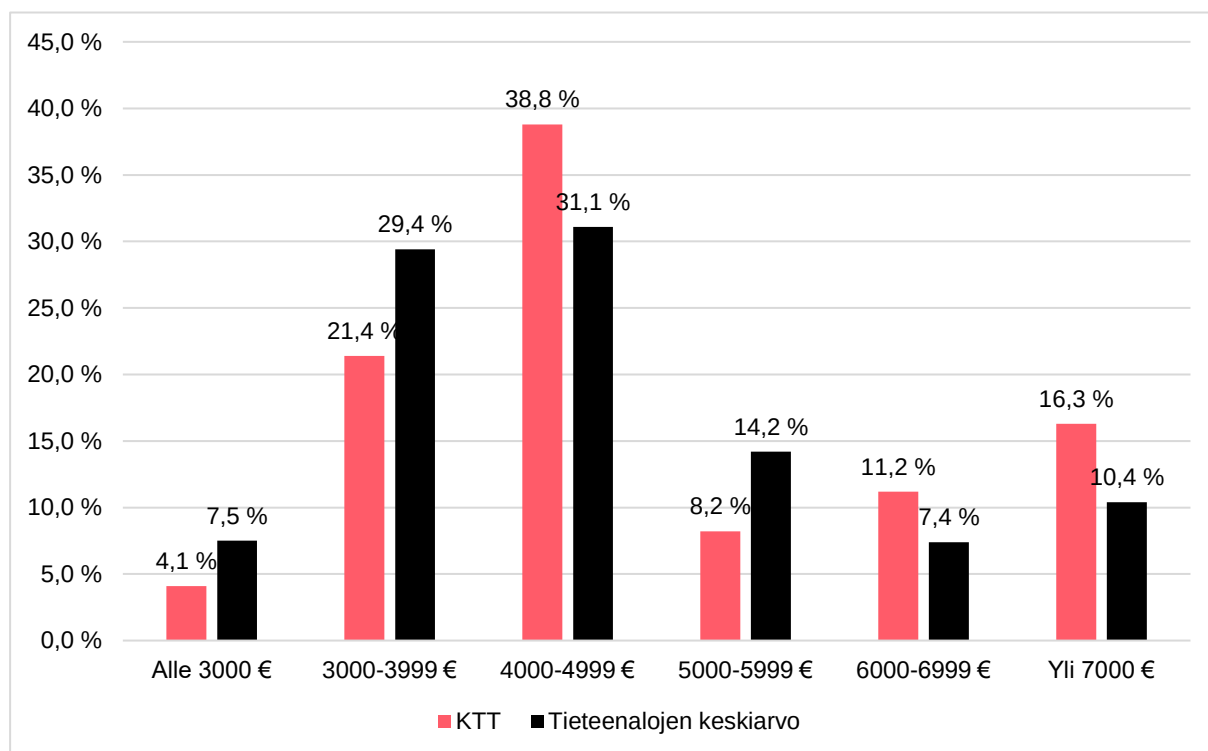
KTT-tutkinnon suorittaneet vastaajat pärjäsivät palkkaukseen liittyvässä tieteenalojen välisessä vertailussa erittäin hyvin. Vastaajien palkkojen keskiarvo oli 5213 €, mikä on selvästi korkeampi kuin kaikkien tieteenalojen keskiarvo (4776 €). Myös KTT-vastaajien bruttopalkan mediaani (4400 €) on tieteenalojen keskiarvon mediaania (4200 €) korkeampi. (taulukko 43.)

Kaikkien 20 kyselyyn osallistuneiden tieteenalojen välisessä vertailussa KTT-vastaajien mediaanipalkka on 7. korkein ja keskiarvo 4. korkein. Kaikista korkein palkkataso keskiarvopalkalla mitattuna löytyy hammaslääketieteen tohtoreilta (6660 €) ja korkein mediaani lääketieteen tohtoreilta (5815 €).

Taulukko 43. Bruttopalkan keskiarvo ja mediaani kyselyhetkellä (kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien) (tieteenalojen välinen vertailu).

	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
Keskiarvo	5213	4776
Mediaani	4400	4200

Tarkasteltaessa vastaajien bruttopalkkojen jakaumien prosenttiosuuksia (kuvio 22) huomataan, kuinka KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien yleisin bruttopalkkataso on 4000 – 4999 €, samoin kuin kaikkien tieteenalojen keskiarvoa tarkasteltaessa. Huomiota herättävää on kuitenkin se, että KTT-vastaajista 16,3 % ilmoitti saavansa yli 7000 € palkkaa (brutto) kuukaudessa, mikä on selvästi tieteenalojen keskiarvoa (10,4 %) useammin.

Kuvio 22. Bruttopalkka kyselyhetkellä kokopäivätyössä tai apurahatutkijana olevilla (säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvo ja ylityökorvaukset mukaan lukien) (tieteenalojen välinen vertailu).

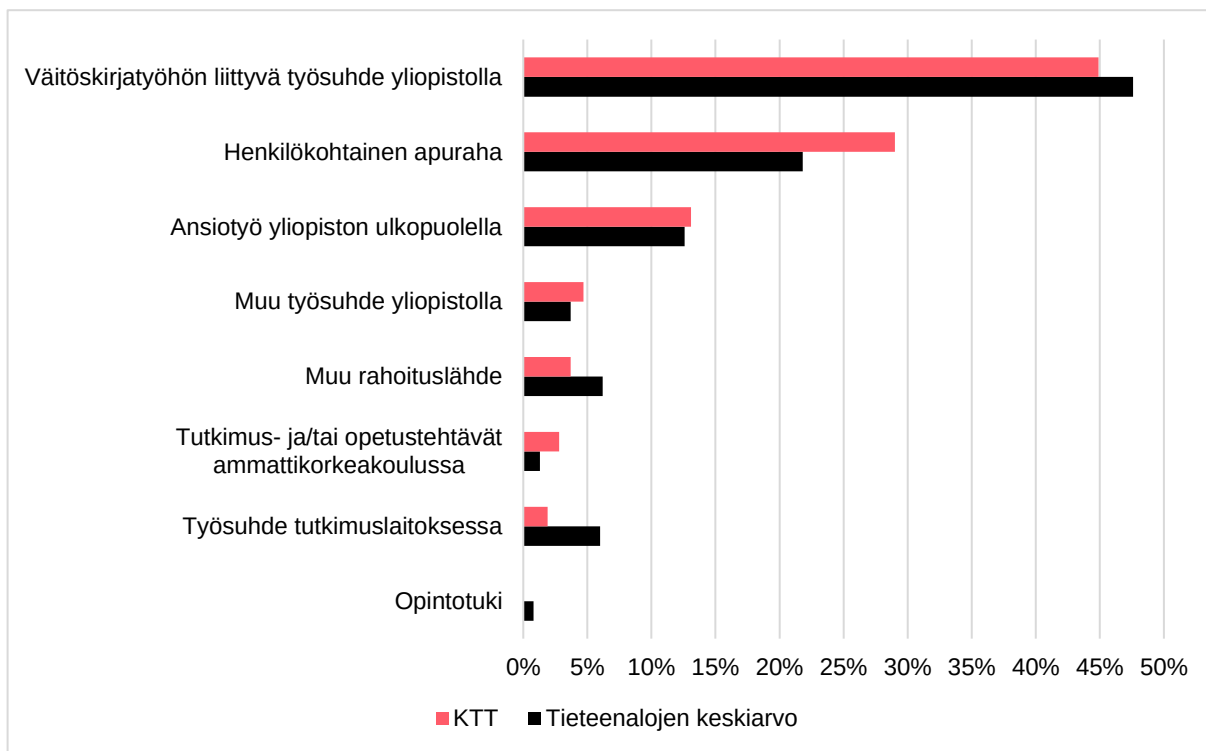
KTT-tutkinnon suorittaneet vastaajat kokevat kaikkien tieteenalojen keskiarvoa harvemmin saaneensa lisää palkkaa tutkintonsa ansiosta. Lisäksi he ilmaisivat keskiarvoa harvemmin saaneensa uuden työpaikan uuden työnantajan palveluksesta, tai vaativampia työtehtäviä, tutkintonsa johdosta. Toisaalta KTT-vastaajat kokevat keskiarvoa useammin saaneensa mielekkäämpiä työtehtäviä, paremman aseman työpaikalla sekä paremman aseman työmarkkinoilla tohtorin tutkinnosta johtuen. Vertailu on nähtävillä alla olevassa taulukossa 44.

Taulukko 44. Valmistumisen jälkeiset muutokset työelämässä (tieteenalojen välinen vertailu).

%	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
Saanut lisää palkkaa tohtorin tutkinnon ansiosta	44,5	53,3
Saanut vaativampia työtehtäviä tohtorin tutkinnon ansiosta	64,5	65,1
Saanut mielekkäämpiä työtehtäviä tohtorin tutkinnon ansiosta	66,5	61,8
Saanut paremman aseman työpaikalla tohtorin tutkinnon ansiosta	54,5	51,2
Saanut työpaikan uuden työnantajan palveluksessa tohtorin tutkinnon ansiosta	39,1	41,1
Saanut paremman aseman työmarkkinoilla tohtorin tutkinnon ansiosta	50,9	46,9

5.4 Opintojen rahoitus sekä suorittaminen

Kaikkien tieteenalojen keskiarvon mukaisesti myös KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien tärkein rahoituslähde oli väitöskirjatyöhön liittyvä työsuhde yliopistolla, joskin osuus oli hieman keskiarvoa pienempi. Vastaavasti henkilökohtaisen apurahan merkitys KTT-vastaajien keskuudessa nousi selvästi keskiarvoa suuremmaksi. Lisäksi yksikään vastaaja ei ilmoittanut tärkeimmäksi rahoituslähteekseen opintotukea, toisin kuin tarkasteltaessa tieteenaloja kokonaisuutena. Kuviossa 23 on esitetty KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien tärkein rahoituslähde yhdessä tieteenalojen keskiarvon kanssa.

Kuvio 23. Vastaajien tärkein rahoituslähde (tieteenalojen välinen vertailu).

Tarkasteltaessa tohtoriopintojen suoritustapaa KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien ja kaikkien tieteenalojen keskiarvon osalta huomataan, kuinka eroavaisuuksia ei juurikaan ole. Kokopäiväisesti tutkinnon suorittaneiden osuus on vain hieman tieteenalojen keskiarvoa korkeampi. Vastaavasti KTT-vastaajat suorittivat tutkintonsa hieman keskiarvoa harvemmin osa-aikaisesti tai vapaa-ajalla muun työn ohella. Tulosten prosenttijakaumat ovat näkyvillä alla olevassa taulukossa 45.

Taulukko 45. Tohtoriopintojen suoritustapa (tieteenalojen välinen vertailu).

	%	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
Kokopäiväisesti		68,8	66,8
Osa-aikaisesti		13,8	14,7
Vapaa-ajalla muun päätyön ohella		17,4	18,5
Yhteensä		100	100
N		109	1678

5.5 Tyytyväisyys tutkintoon

KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien tyytyväisyys tutkintoon oli asteikolla 1 (erittäin tyytymätön) – 6 (erittäin tyytyväinen) 4,8 (taulukko 46). Tulos on sama kuin kaikkien tieteenalojen keskiarvo. Kaikista korkein tyytyväisyys vuosina 2017 ja 2018 suoritettuihin tohtorin tutkintoihin löytyy terveystieteen tohtoreilta, joiden vastausten keskiarvo oli 5,4. Myös psykologian tohtorit saivat erittäin korkean tuloksen 5,3.

Taulukko 46. Tyytyväisyys tutkintoon (tieteenalojen välinen vertailu).

	Keskiarvo	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
Tyytyväisyys kokonaisuudessaan suoritettuun tutkintoon työuran kannalta		4,8	4,8

KTT-tutkinnon suorittaneiden arvioidessa kykyään pystyä hyödyntämään tohtorikoulutuksessaan oppimiaan asioita nykyisessä työssään hyvin 48,6 % oli täysin samaa mieltä annetun väitteen kanssa. Samaa mieltä väitteen kanssa oli 30,3 % ja hieman samaa mieltä 14,7 %. Täysin samaa ja samaa mieltä olleiden osuus on kaikkien tieteenalojen keskiarvoa korkeampi osuus, joten KTT-vastaajat ovat keskiarvoa tyytyväisempiä tutkintoonsa mitattaessa opittujen asioiden hyödyntämiskykyä työssä. Kaikki vastausvaihtoehdot ja niiden prosenttijakaumat ovat nähtävillä alla olevassa taulukossa 47.

Taulukko 47. Pystyn hyödyntämään tohtorikoulutuksessa oppimiani asioita nykyisessä työssäni hyvin (tieteenalojen välinen vertailu).

%	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
Täysin samaa mieltä	48,6	43,6
Samaa mieltä	30,3	28,9
Hieman samaa mieltä	14,7	16,8
Hieman eri mieltä	0,9	4,3
Eri mieltä	3,7	3,5
Täysin eri mieltä	1,8	2,8
Yhteensä	100	100
N	109	1634

Siirryttäessä tarkastelemaan työn vaativuustason ja tohtorin koulutuksen välistä yhteyttä nähdään, kuinka KTT-tutkinnon suorittaneet vastaajat ovat selvästi tieteenalojen keskiarvoa tyytyväisempiä koulutuksensa ja työn vaativuustason vastaavuuteen. Peräti 55,0 % vastaajista oli täysin samaa mieltä alla olevan väitteen kanssa (taulukko 48), mikä on 12 prosenttiyksikköä keskiarvoa useammin. Lisäksi vastaajat ovat harvemmin hieman eri, eri sekä täysin eri mieltä annetun väitteen kanssa.

Taulukko 48. Työ vastaa vaativuustasoltaan hyvin tohtorin koulutusta (tieteenalojen välinen vertailu).

%	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
Täysin samaa mieltä	55,0	43,0
Samaa mieltä	19,3	25,2
Hieman samaa mieltä	11,0	14,0
Hieman eri mieltä	6,4	7,8
Eri mieltä	4,6	5,3
Täysin eri mieltä	3,7	4,7
Yhteensä	100	100
N	109	1632

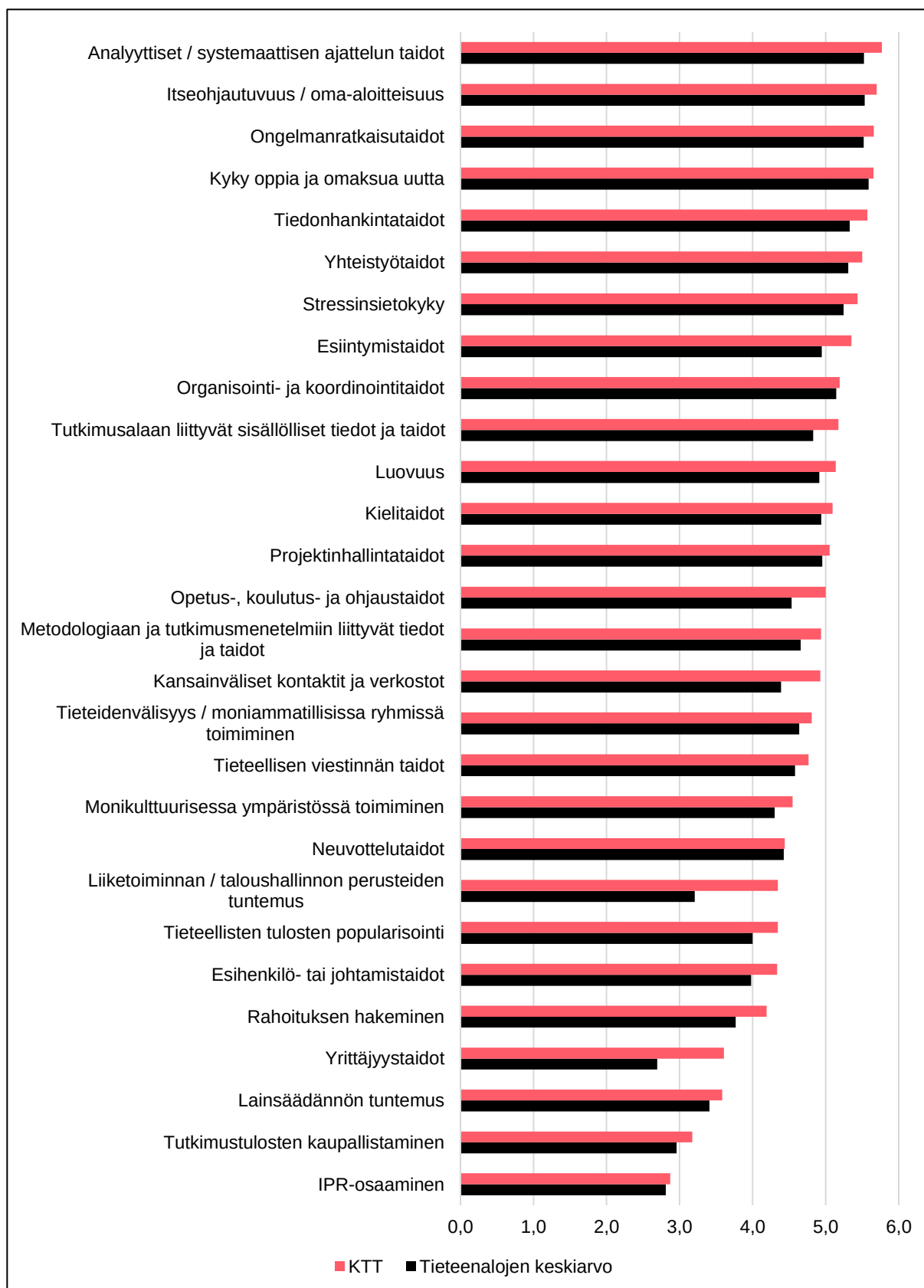
5.6 Opinnoista saatu hyöty suhteessa työelämän vaatimuksiin

Tarkasteltaessa tohtorin tutkinnon roolia nykyisen työn näkökulmasta huomataan, kuinka 50,9 %:lla KTT-tutkinnon suorittaneista vastaajista itse tutkinto on ollut muodollisena pätevyysvaatimuksena työn saamiseksi. Tulos on selvästi kaikkien tieteenalojen keskiarvoa suurempi. Vastaavasti vastaajat ilmoittivat keskiarvoa harvemmin tutkinnon olleen edellytyksenä työn saamiselle. Toisaalta KTT-vastaajat kokivat tutkinnosta saadun osaamisen vähemmän keskeiseksi työssään, mikäli se ei ollut vaatimuksena itse työn saamiseksi, sillä vain 29,6 % vastaajista valitsi tämän vaihtoehdon, kun taas tieteenalojen keskiarvo oli peräti 39,0 %. Kaikki vastausvaihtoehdot ja niiden väliset prosenttijakaumat KTT-tutkinnon suorittaneiden ja tieteenalojen keskiarvon osalta ovat nähtävissä taulukossa 49.

Taulukko 49. Tohtorin tutkinnon rooli nykyisen työn näkökulmasta (tieteenalojen välinen vertailu).

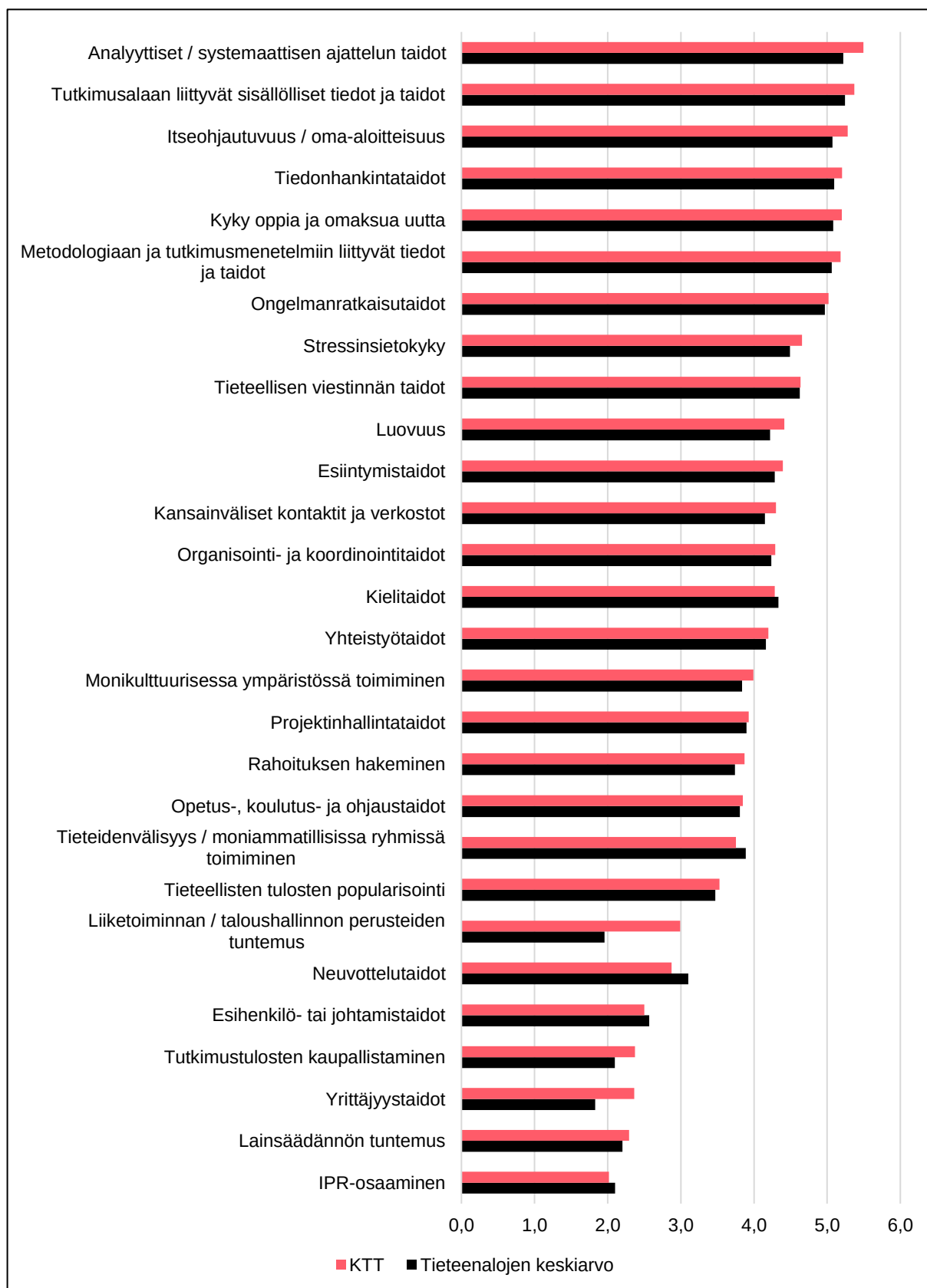
%	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
Kyllä, muodollisena pätevyysvaatimuksena	50,9	37,9
Kyllä edellytyksenä, mutta ei pätevyysvaatimuksena	8,3	10,3
Ei, mutta tutkinto ja siitä saatu osaaminen on keskeistä työssä	29,6	39,0
Ei, eikä tutkinnosta tai siitä saadusta osaamisesta ole käytännössä hyötyä työn kannalta	10,2	11,3
Ei osaa sanoa	0,9	1,4
Yhteensä	100	100
N	108	1630

Verrattaessa KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien tuloksia kaikkien tieteenalojen keskiarvoon erilaisten valmiiksi annettujen työelämävalmiuksien merkityksen näkökulmasta nykyisessä työssä huomataan, kuinka KTT-vastaajat arvioivat kaikki 28 valmiutta joko tärkeämmiksi tai yhtä tärkeiksi kuin tieteenalat keskimäärin. KTT-vastaajien osalta tärkeimmiksi taidoiksi nousivat analyyttinen ja systemaattinen ajattelu, itseohjautuvuus/oma-aloitteisuus sekä ongelmanratkaisutaidot. Kaikki tieteenalat mukaan lukien tärkeimmiksi taidoiksi koettiin puolestaan kyky oppia ja omaksua uutta, itseohjautuvuus/oma-aloitteisuus sekä analyyttisen ja systemaattisen ajattelun taidot. Täten tulokset ovat hyvin samankaltaiset, mutta KTT-tutkinnon suorittaneet arvioivat ne vielä tärkeimmiksi. Tuloksia voi vertailla alla olevassa kuviossa 24, joka on asetettu järjestykseen KTT-vastaajien tärkeysjärjestyksen mukaisesti.

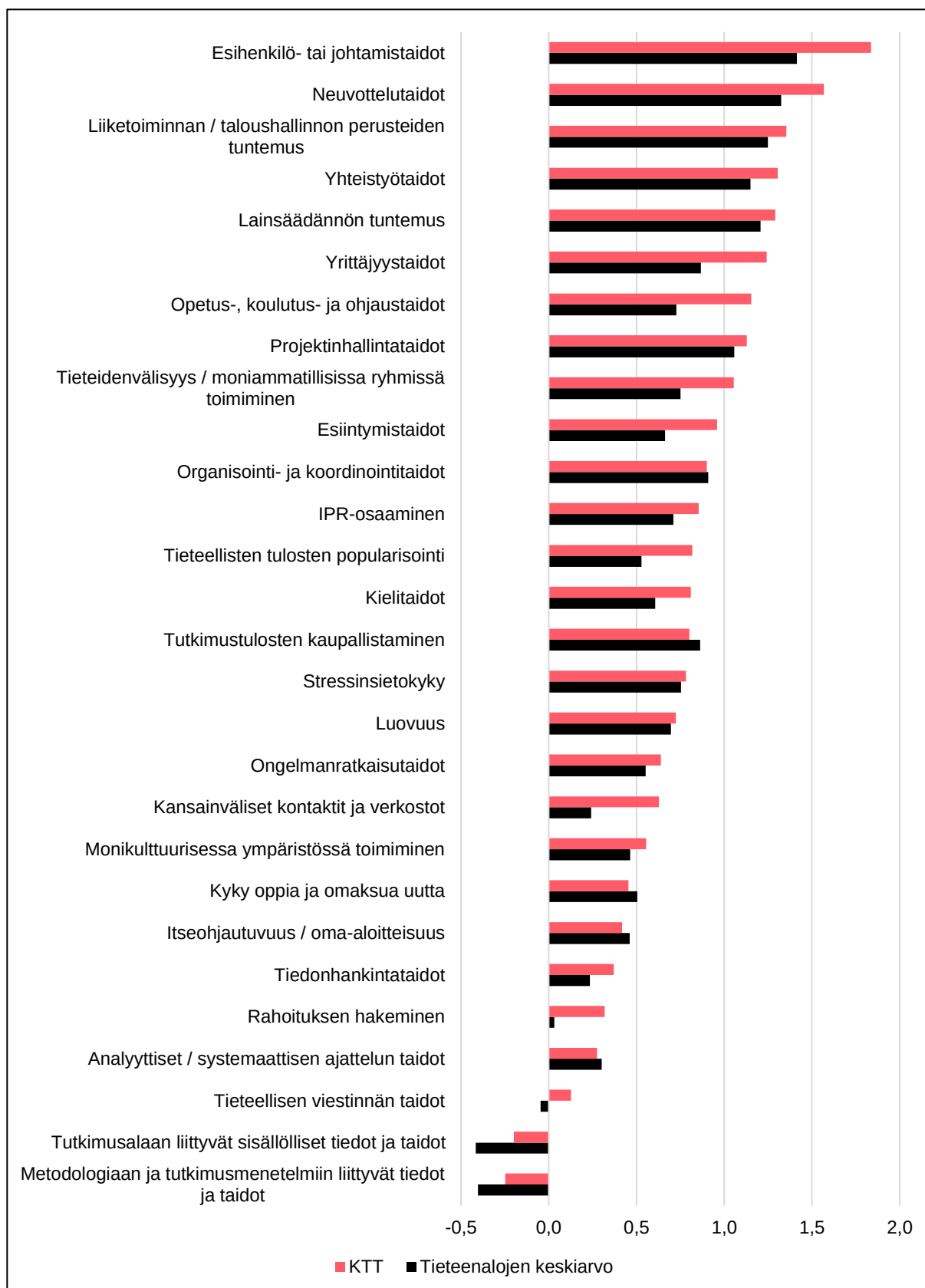
Kuvio 24. Työelämän valmiuksien merkitys työssä (tieteenalojen välinen vertailu).

KTT-tutkinnon suorittaneet vastaajat puolestaan arvioivat 24/28 työelämävalmiuden kehittyneen tohtorin opintojensa aikana kaikkien tieteenalojen keskiarvoa enemmän. Eniten kyseiset vastaajat kokivat kehittäneensä analyyttisen ja systemaattisen ajattelun taitoja, tutkimusalaan liittyviä sisällöllisiä tietoja ja taitoja sekä itseohjautuvuutta ja oma-aloitteisuutta. Kaikki tieteenalat mukaan lukien vastaajat puolestaan arvioivat kehittäneensä eniten tutkimusalaan liittyviä sisällöllisiä tietoja ja taitoja, analyyttisen ja systemaattisen ajattelun taitoja sekä tiedonhankintataitoja. Täten tulokset ovat jälleen lähellä toisiaan, mutta KTT-vastaajat kokivat edellä mainittujen taitojen kehittyneen enemmän ja hieman eri taitoja painottaen. Kaikkien työelämän valmiuksien koettua kehittymistä tohtorin opinnoissa on vertailtu alla olevassa kuviossa 25.

Kuvio 25. Työelämän valmiuksien kehittyminen tohtorin tutkinnon aikana (tieteenalojen välinen vertailu).

Alla olevassa kuviossa 26 on puolestaan tarkasteltu 28:aa työelämävalmiutta niiden tohtorikoulutuksessa kehittymisen ja työelämän merkityksen näkökulmasta, verraten KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien tuloksia kaikkien tieteenalojen keskiarvoon. Kuviosta huomataan, kuinka työelämävalmiuksien merkitys itse työelämässä on usein paljon suurempi kuin niiden koettu kehittyminen itse koulutuksen aikana. KTT-vastaajat kokivat peräti 26:den työelämävalmiuden kehittyneen vähemmän suhteessa niiden merkitykseen työelämässä. Vastaava luku kaikki tieteenalat mukaan luettuna oli 25. Lisäksi KTT-vastaajat kokivat kehittyneensä vaadittua tasoa vähemmän miltei kaikissa työelämän valmiutta mittaavissa kategorioissa, lukuun ottamatta organisointi- ja koordinoitaitaitoja, tutkimustulosten kaupallistamista, kykyä oppia ja omaksua uutta, itseohjautuvuutta/oma-aloitteisuutta ja analyyttisen / systemaattisen ajattelun taitoja. Tämä johtuu osaltaan siitä, että vastaajat kokivat miltei kaikki työelämävalmiudet tieteenalojen keskiarvoa tärkeämmiksi.

Kuvio 26. Työelämässä vaadittu lisätaitot tohtorikoulutuksen jälkeen (tieteenalojen välinen vertailu).

Lopuksi KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien tuloksia verrattiin vielä kaikkien tieteenalojen keskiarvoon koskien eri tekijöiden koettua vaikutusta työllistymiseen tohtoriksi valmistumisen jälkeen. Yhdellätoista eri tekijällä mitattuna KTT-vastaajat kokivat kaikkien tieteenalojen keskiarvoa useammin saaneensa hyötyä kyvystä kertoa omasta osaamisestaan, muusta tekijästä, tohtorin tutkinnosta, kontakteista tai suhdeverkostoista, väitöskirjan tutkimusaiheesta, kansainvälisestä kokemuksesta sekä aktiivisuudesta ja profiloitumisesta sosiaalisessa mediassa. Tärkeimmäksi edellä mainituista tekijöistä valikoitui kuitenkin kyky kertoa omasta osaamisesta, kun taas tieteenaloittain mitattuna tärkeimmäksi tekijäksi valikoitui ylempi korkeakoulututkinto. Tulokset ovat nähtävillä alla olevassa taulukossa 50.

Taulukko 50. Eri tekijöiden koettu vaikutus työllistymiseen tohtoriksi valmistumisen jälkeen (tieteenalojen välinen vertailu).

Keskiarvo	KTT	Tieteenalojen keskiarvo
Kyky kertoa omasta osaamisesta	4,8	4,7
Muu tekijä	4,8	4,0
Tohtorin tutkinto	4,7	4,5
Ylempi korkeakoulututkinto	4,7	4,9
Kontaktit / suhdeverkostot	4,4	4,2
Väitöskirjan tutkimusaihe	4,3	3,8
Muu työkokemus	4,2	4,3
Kansainvälinen kokemus	4,1	3,8
Muut opinnot tai koulutus (pl. 2017 tai 2018 suoritettu tutkinto)	3,5	3,7
Aktiivisuus ja profiloituminen sosiaalisessa mediassa	2,6	2,3
Järjestötyö tai harrastukset	2,3	2,3

6 Johtopäätökset

Tiivistettynä kauppatieteiden tohtorin tutkinnon vuosina 2017 ja 2018 suorittaneet vastaajat ovat tyytyväisiä itse tohtorin tutkintoon ja sen suorittamiseen. Tulos oli sama kuin kaikkien tieteenalojen keskiarvo. Lisäksi vastaajien työllisyystilanne on erittäin hyvä, sillä vain pieni osuus vastaajista oli ollut valmistumisen ja kyselyyn vastaamisen välisenä ajanjaksona työttömänä työnhakijana. Yli puolet vastaajista oli valmistumisensa jälkeen vakituudessa kokopäivätyössä ja miltei kolmasosa määräaikaissa kokopäivätyössä. KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien työllisyystilanne oli myös parempi kuin kaikkien tieteenalojen keskiarvo, sillä yksikään vastaaja ei ilmoittanut olleensa työtön työnhakija kyselyhetkellä, keskiarvon ollessa 1,6 %. Vastaajien tilanne oli myös parempi kuin viisi vuotta työelämässä olleiden ekonomien tilanne, joista vajaa 2 % olivat työttömänä vuoden 2021 tutkimuksen perusteella (Rojo, 2021). Kauppatieteiden tohtorit olivat kuitenkin harvemmin vakituudessa työsuhteessa verrattaessa ekonomeihin, mitä osaltaan selittää määräaikaisten työsuhteiden suurempi esiintyvyys yliopistoissa kuin esimerkiksi yrityksissä.

Vuosina 2017 ja 2018 valmistuneet kauppatieteiden tohtorit kokivat myös tohtorikoulutuksen aikana opittujen tietojen ja taitojen kehittyneen tieteenalojen keskiarvoa enemmän. Toisaalta vastaajat kokivat myös kyseisten työelämävalmiuksien vaaditun tason tieteenalojen keskiarvoa korkeammaksi. Analyttisen ja systemaattisen ajattelun taidot koettiin työelämän kannalta tärkeimmiksi. Samalla näiden taitojen koettiin kehittyneen parhaiten tohtorikoulutuksen aikana. KTT-tutkinnon suorittaneet vastaajat kuitenkin kokivat valtaosan tohtorikoulutuksen aikana oppimistaan tiedoista ja taidoista kehittyneen työelämän valmiuksia selvästi vähemmän verrattaessa tieteenalojen keskiarvoon. Tätä voi osaltaan selittää se, että vaikka itse taitojen koettiin kehittyneen tieteenalojen keskiarvoa enemmän, niiden merkitys nykyisen työn kannalta oli tieteenalojen keskiarvoa suurempi. Kauppatieteiden tohtorien näkökulmasta kyky kertoa omasta osaamisesta sekä itse tohtorin tutkinto ja aiempi ylempi korkeakoulututkinto koettiin tärkeimmiksi tekijöiksi työllistymisen kannalta. Lisäksi tutkintoon oltiin tieteenalojen keskiarvoa tyytyväisempiä myös sen kannalta, että sen kautta vastaajat kokivat saaneensa mielekkäämpiä työtehtäviä, paremman aseman työpaikalla sekä paremman aseman työmarkkinoilla.

Vastaajien joukosta yleisimmäksi työnantajaksi nousi yliopisto, kahden seuraavaksi suurimman osan työllistyessä yksityisiin pk-yrityksiin tai valtionyhtiöihin sekä suuriin yrityksiin tai valtionyhtiöihin. Selvästi yleisin pääasiallinen työtehtävä oli tutkimus. 36,3 % vastaajista

työskenteli Uudellamaalla ja 52,0 % muualla Suomessa, joista valtaosa muissa suuremmissa kaupungeissa. Loput 11,8 % vastaajista työllistyivät ulkomaille.

Kolme vuotta valmistumisen jälkeen KTT-tutkinnon suorittaneiden vastaajien bruttopalkkojen mediaani oli 4400 € ja keskiarvo 5213 €. Palkat olivat täten kaikkien tieteenalojen keskiarvoa suuremmat, mutteivat kuitenkaan kaikkien tieteenalojen kesken suurimmat. Yliopistojen kesken korkein bruttopalkkojen mediaani löytyi Vaasan yliopistosta (4750 €) ja korkein keskiarvo Aalto-yliopistosta (6123 €). Kyselyyn vastanneiden naisten palkkamediaani oli 265 € vähemmän kuin miehillä ja keskiansio 742 € vähemmän. Täten sukupuolten välinen palkkaero on edelleen havaittavissa. Verrattaessa edelliseen toteutettuun tutkimukseen sukupuolten välisen keskiansion ero on kasvanut, mutta mediaanipalkan pienentynyt.

Miesten ja naisten työmarkkinatilanteessa oli myös muita eroja. Nämä eivät kuitenkaan suoraan selitä yllä olevaa palkkaeroa, sillä naiset olivat miehiä useammin niin vakituisessa kuin määräaikaisessa kokopäivätyössä. Asiaan voi kuitenkin vaikuttaa se, että miehet toimivat useammin itsenäisinä yrittäjinä, ammatinharjoittajina tai freelancereina sekä ilmoittivat tilanteeseen muu tilanne, joka ei suoraan kerro heidän työsuhteen luonteestaan. Työtehtävien luonnetta tarkasteltaessa huomattiin myös, kuinka miehet työskentelivät useammin konsultoinnin tai koulutuksen sekä rahoituksen ja taloushallinnon tehtävissä, jotka voivat osaltaan selittää palkkaeroa. Naiset puolestaan työskentelivät useammin erityisesti tutkimuksen parissa, johto- ja esimiestehtävissä sekä suunnittelu- ja kehitystyössä.

Palkkoja tarkasteltaessa tulee kuitenkin huomioida se, että tohtorin tutkinnon suorittavat henkilöt eivät välttämättä hakeudu tohtorikoulutukseen palkan takia, vaan enemmänkin kiinnostuksesta ja kutsumuksesta tehdä tutkimusta. Tämä näkyi esimerkiksi avoimissa vastauksissa kysyttäessä tyytyväisyydestä tutkintoon, sillä intohimo tutkimusta sekä akateemista uraa kohtaan korostui. Lisäksi tohtorikoulutus antaa vastaajille tietynlaisen vapauden oman työelämänsä suhteen, sillä työajat voivat olla huomattavasti joustavammat kuin esimerkiksi tyypillisessä yksityisen sektorin palkkatyössä.

Suomen kansalaisten ja muuta kansalaisuutta edustavien vastaajien välillä oli myös eroja. Muuta kansalaisuutta edustavat vastaajat olivat harvemmin vakituisessa kokopäivätyössä ja vastaavasti useammin määräaikaisessa työsuhteessa. Lisäksi he työllistyivät selvästi useammin yliopistoihin, sillä peräti 80,0 % vastaajista ilmoitti päätyönantajakseen yliopiston. Luonnollisesti myös tutkimusta tekevien osuus oli suuri, ja muuta kansalaisuutta edustavien vastaajien pääasiallinen työtehtävien luonne oli kaksinkertainen Suomen kansalaisuutta

edustavien vastaajien osuuteen verrattaessa. Tämä näkyi myös palkkoja vertailtaessa, sillä muuta kansalaisuutta edustavien vastaajien bruttopalkan mediaani oli 4050 €, eli 450 € vähemmän kuin Suomen kansalaisilla. Ero oli vielä merkittävämpi tarkasteltaessa keskiansiota, joka muun kansalaisuuden omaavilla vastaajilla oli 4067 € eli 1369 € Suomen kansalaisia matalampi. Tätä voi osaltaan selittää se, että kyseisistä vastaajista 41,2 % ilmoitti työskentelevänsä ulkomailla, kun vastaava luku Suomen kansalaisilla oli vain 5,9 %. Täten palkat eivät ole suoraan vertailtavissa keskenään, sillä palkkataso vaihtelee työskentelymaasta riippuen. Tästä huolimatta muita kansallisuuksia edustavat vastaajat olivat Suomen kansalaisia tyytyväisempiä itse tutkintoon sekä siitä saatuun hyötyyn koskien esimerkiksi palkkaa, työtehtäviä, asemaa työpaikalla sekä uuden työpaikan saantia. Lisäksi muita kansallisuuksia edustavat vastaajat kokivat tohtorin tutkinnon vaikuttaneen työllistymiseen selvästi Suomen kansalaisia enemmän positiivisessa valossa.

Suurin osa kauppatieteiden tutkinnon suorittaneista vastaajista suoritti tutkinnon kokopäiväisesti. Tulos myötäilee sekä aiempien vuosien tuloksia että tieteenalojen keskiarvoa. Seuraavaksi suurin osa vastaajista suoritti tutkinnon puolestaan vapaa-ajalla muun päätyön ohessa, loput puolestaan osa-aikaisesti. Tärkeimmäksi rahoituslähteeksi vastaajat ilmoittivat väitöskirjatyöhön liittyvän työsuhteen yliopistolla. Myös henkilökohtaisen apurahan sekä yliopiston ulkopuolella tapahtuvan ansiotyön roolit korostuivat. KTT-tutkinnon suorittaneet vastaajat hyödynsivät tieteenalojen keskiarvoa selvästi useammin henkilökohtaista apurahaa.

Tämän perusteella kauppatieteiden tohtorin tutkintoa ja siitä saatavia työelämävalmiuksia voidaan pitää työmarkkinoilla tarpeellisina ja haluttuina. Niin vastaajat kuin työnantajat arvostavat kyseistä tutkintoa ja siihen ollaankin pääosin tyytyväisiä ja tietyillä mittareilla erittäin tyytyväisiä. Tämän raportin osalta on kuitenkin hyvä huomioida, että vastausmäärä on suhteellisen pieni ja se voi osaltaan vaikuttaa yksittäisiin tuloksiin merkittävästi. Täten tulosten yleistettävyyden ei ole vastaavalla tasolla esimerkiksi viisi vuotta työelämässä -raporttiin verrattaessa, ja tulokset ovat enemmänkin suuntaa antavia. Vastausaktiivisuus KTT-tutkinnon suorittaneiden joukossa on ollut hyvässä kasvussa ja se on erittäin tärkeää tulosten yleistettävyyden ja jatkoon kannalta. Näin kyetään saamaan yhä tarkempaa ja luotettavampaa tietoa kauppatieteiden tohtorien urakehityksestä ja siihen mahdollisesti vaikuttavista tekijöistä koulutuksen parantamiseksi.

Lähteet

Kivinen, N. (2020). Tohtorien uran alku -selvitys: *Kauppätieteiden tohtoriksi vuosina 2015 ja 2016 valmistuneet kolme vuotta tutkinnon suorittamisen jälkeen*. Haettu: https://www.ekonomit.fi/wp-content/uploads/2020/11/Tohtoreiden-uran-alku_raportti2020.pdf

Rojo, S. (2020) Viisi vuotta työelämässä: *Vuosina 2014 ja 2015 valmistuneiden ekonomien arvioita tähänastisesta työurasta sekä suoritetusta tutkinnosta*. Haettu: https://www.ekonomit.fi/wp-content/uploads/2021/10/Viisi-vuotta-tyoelamassa_tutkimus2021.pdf

Liite 1

Uraseurantalomake vuonna 2017 tohtoreiksi valmistuneille

Vastaa verkossa:

Uraseurantakysely vuonna 2017 tohtorin tutkinnon suorittaneille

Vastaa kysymyksiin valitsemalla sopivimman vaihtoehdon numero tai kirjoittamalla vastaus sille varattuun tilaan.

TYÖMARKKINATILANNE

1. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tilannettasi tohtorintutkinnon suorittamisen ennen ja jälkeen?

Merkitse A, B, ja C sarakkeisiin sopivimman vaihtoehdon numero.

A 6 kk ennen tutkinnon suorittamista	B 6 kk tutkinnon suorittamisen jälkeen	C Tällä hetkellä

Vaihtoehdot:

1 Vakituinen kokopäivätyö	7 Työllistetty tai työharjoittelu
2 Määräaikainen kokopäivätyö	8 Työtön työnhakija
3 Vakituinen osa-aikatyö	9 Työvoimakoulutus tai vastaava
4 Määräaikainen osa-aikatyö	10 Päätoiminen opiskelu (johtaa tutkintoon tai arvosanaan)
5 Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja tai freelancer	11 Perhevapaalla (työstä)
6 Apurahatutkija tai apurahataiteilija	12 Perhevapaalla (ei työsuhdetta)
	13 Muu, mikä?

2. Oletko ollut työttömänä työnhakijana tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen?

- 1 En ole ollut työttömänä
- 2 Kyllä, yhteensä _____ v _____ kk

NYKYINEN TYÖSUHDE JA SEN LAATU

Vastaa seuraaviin kysymyksiin nykyisen päätyösi perusteella.

- Jos olet esim. perhevapaalla, vastaa sen työpaikan perusteella, josta jäit vapaalle.
- Jos olet yrittäjä, ammatinharjoittaja, freelancer tai työskentelet apurahalla, vastaa kysymyksiin soveltuvien osien.
- Jos et ole tällä hetkellä töissä tai et ollut töissä kun jäit esim. perhevapaalle, voit siirtyä kysymykseen 13.

3. Millä paikkakunnalla työpaikkasi/yrityksesi sijaitsee?

Jos olet työssä ulkomailla, kirjoita paikkakunnan sijaan maa.

4. Mikä on päätyönantajasi?

Valitse yksi vaihtoehto

- 1 Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, 1–249 työntekijää
- 2 Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, väh. 250 työntekijää
- 3 Valtio, valtion liikelaitos
- 4 Yliopisto
- 5 Kunta, kuntayhtymä, kunnallinen liikelaitos
- 6 Ammattikorkeakoulu
- 7 Järjestö, säätiö, seurakunta tai vastaava, itsenäinen julkisoikeudellinen laitos tai yhteisö (esim. Eläketurvakeskus, Työterveyslaitos)
- 8 Oma yritys, (tai olen ammatinharjoittaja tai freelancer)
- 9 Muu, mikä? _____

5. Mikä on päätyönantajasi nimi?

Työnantajien nimiä käytetään ainoastaan tohtori-koulutettavien uraohjauksessa esimerkkeinä alan työnantajista. Tietoja työnantajista ei missään vaiheessa yhdistetä vastaajien henkilökohtaisiin tietoihin.

6. Mikä on työsi ammatti-, tehtävä- tai virkanimike?

7. Mitkä seuraavista kuvaavat parhaiten tämänhetkisten työtehtäviesi luonnetta?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

1	Tutkimus
2	Opetus tai kasvatus
3	Hallintotehtävät
4	Johto- ja esimiestehtävät
5	Konsultointi tai koulutus
6	Asiakastyö/potilastyö
7	Markkinointi ja myynti
8	Suunnittelu- ja kehitystehtävät
9	Viestintä- ja mediatyö
10	Toimistotehtävät
11	Taiteellinen työ
12	Lainopillinen työ
13	Kirkollinen työ
14	Rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät
15	Muu, mikä? _____

8. Valitse edellisen kysymyksen vaihtoehtoista se, joka kuvaa parhaiten pääasiallisinta työtehtävääsi.

Merkitse vain yhden vaihtoehdon numero

9. Oliko tohtorin tutkinto pätevyysvaatimuksena tai edellytyksenä nykyiseen työhösi?

1	Kyllä, muodollisena pätevyysvaatimuksena
2	Kyllä edellytyksenä, mutta ei pätevyysvaatimuksena
3	Ei, mutta tutkinto ja siitä saatu osaaminen on keskeistä työssäni
4	Ei, eikä tutkinnosta tai siitä saadusta osaamisesta ole käytännössä hyötyä työni kannalta
5	En osaa sanoa

10. Arvioi vuonna 2017 suorittamaasi tutkintoa ja nykyistä työtäsi seuraavien väittämien perusteella.

Valitse sopivin vaihtoehto. 1 = täysin eri mieltä, 2 = eri mieltä, 3 = hieman eri mieltä, 4 = hieman samaa mieltä, 5 = samaa mieltä, 6 = täysin samaa mieltä

1 Pystyn hyödyntämään tohtorikoulutuksessa oppimiani asioita nykyisessä työssäni hyvin. 1 2 3 4 5 6

2 Työni vastaa vaativuustasol- taan hyvin tohtorin koulutustani. 1 2 3 4 5 6

11. Mikä on keskimääräinen bruttopalkkasi tai kuukausitulosi euroissa (säännölliset lisät, luontoisetujen verotusarvot ja ylityökorvaukset mukaan lukien)?

_____ € / kuukausi

12. Oletko tavoitteidesi mukaisella työuralla?

1	Kyllä, kokonaan
2	Kyllä, osittain
3	En
4	En osaa sanoa

TOHTORIKOULUTUS JA SEN MERKITYS

13. Arvioi tohtorin tutkinnon merkitystä työelämässä seuraavien väittämien perusteella.

Valitse sopivin vaihtoehto.

1 = kyllä, 2 = ei, 3 = en osaa sanoa

Tohtorin tutkinnon ansiosta olen saanut...

1	Lisää palkkaa	1	2	3
2	Vaativampia työtehtäviä	1	2	3
3	Mielekkäämpiä työtehtäviä.	1	2	3
4	Paremman aseman työpaikallani.	1	2	3
5	...Työpaikan uuden työnantajan palveluksessa.	1	2	3
6	Paremman aseman työmarkkinoilla.	1	2	3

14. Miten tyytyväinen olet kokonaisuudessaan vuonna 2017 suorittamaasi tohtorin tutkintoon työurasi kannalta?

1	erittäin tyytymätön
2	tyytymätön
3	hieman tyytymätön
4	melko tyytyväinen
5	tyytyväinen
6	erittäin tyytyväinen

Perustele vastaustasi. Miksi näin on?

Tarvittaessa lisää kirjoitustilaa viimeisellä sivulla.

15. Minkälaisia taitoja tai osaamista kannustaisit nykyisiä tohtorikoulutuksessa olevia hankkimaan tulevaisuuden työelämää ajatellen?

Tarvittaessa lisää kirjoitustilaa viimeisellä sivulla.

16. Kuinka tärkeitä seuraavat tiedot ja taidot ovat nykyisessä työssäsi? Miten yliopisto-opiskelu kehitti kyseisiä työelämävalmiuksia?

OHJE: Jos et ole tällä hetkellä työelämässä, arvioi viimeisimmän työpaikkasi mukaan. Valitse jokaisesta sopivimmat vaihtoehdot.

	Kuinka tärkeitä seuraavat tiedot ja taidot ovat nykyisessä työssäsi?						Miten tohtorikoulutus kehitti kyseisiä valmiuksia?					
	1 = ei lainkaan tärkeä 2 = vain vähän merkitystä 3 = jonkin verran merkitystä 4 = melko tärkeä 5 = tärkeä 6 = erittäin tärkeä						1 = ei lainkaan 2 = vain vähän 3 = jonkin verran 4 = melko paljon 5 = paljon 6 = erittäin paljon					
1. Tutkimusalaan liittyvät sisällölliset tiedot ja taidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
2. Metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyvät tiedot ja taidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
3. Tieteellisen viestinnän taidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
4. Rahoituksen hakeminen	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
5. Tieteellisten tulosten popularisointi	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
6. Tieteidenvälisyys/moniammatillisissa ryhmissä toimiminen	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
7. Tutkimustulosten kaupallistaminen	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
8. IPR-osaaminen (immateriaalioikeudet)	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
9. Yrittäjyystaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
10. Tiedonhankintataidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
11. Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
12. Ongelmanratkaisutaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
13. Organisointi- ja koordinoitaitaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
14. Esiintymistaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
15. Neuvottelutaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
16. Projektinhallintataidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
17. Yhteistyötaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
18. Esihenkilö- tai johtamistaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
19. Opetus-, koulutus- ja ohjaustaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
20. Kielitaito	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
21. Kyky oppia ja omaksua uutta	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
22. Luovuus	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
23. Stressinsietokyky	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
24. Itseohjautuvuus/oma-aloitteisuus	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
25. Liiketoiminnan/taloushallinnon perusteiden tuntemus	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
26. Lainsäädännön tuntemus	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
27. Toimiminen monikulttuurisessa ympäristössä	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
28. Kansainväliset kontaktit ja verkostot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6

17. Arvioi, miten seuraavat tekijät ovat vaikuttaneet työllistymiseesi valmistumisen jälkeen. Vastaa koko valmistumisen jälkeisen työurasi perusteella.

Valitse sopivin vaihtoehto.

1 = ei lainkaan tärkeä, 2 = vain vähän merkitystä, 3 = jonkin verran merkitystä

4 = melko tärkeä, 5 = tärkeä, 6 = erittäin tärkeä

0 = vaihtoehto ei koske minua.

HUOM! Jos sinulla ei esimerkiksi ole lainkaan kansainvälistä kokemusta (kohta 7), valitse valinta 0.

1	Tohtorin tutkinto	1	2	3	4	5	6	0
2	Väitöskirjan tutkimusaihe	1	2	3	4	5	6	0
3	Muu työkokemus	1	2	3	4	5	6	0
4	Ylempi korkeakoulututkinto	1	2	3	4	5	6	0
5	Muut opinnot tai koulutukset (ei vuonna 2017 suorittamaasi tutkintoon kuuluvat)	1	2	3	4	5	6	0
6	Järjestötyöhön tai harrastuksiin liittyvä kokemus	1	2	3	4	5	6	0
7	Kansainvälinen kokemus	1	2	3	4	5	6	0
8	Kontaktit/suhdeverkostot	1	2	3	4	5	6	0
9	Kyky kertoa omasta osaamisesta	1	2	3	4	5	6	0
10	Aktiivisuus ja profiloituminen sosiaalisessa mediassa	1	2	3	4	5	6	0
11	Muu, mikä? _____	1	2	3	4	5	6	0

Perustele halutessasi vastaustasi. Voit kertoa myös muista työllistymiseesi vaikuttaneista tekijöistä.

Tarvittaessa lisää kirjoitustilaa viimeisellä sivulla.

TOHTORIOPINTOJEN RAHOITUS

18. Kuinka rahoitit tohtoriopintosi? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- 1 Väitöskirjatyöhön liittyvä työsuhde yliopistolla (esim. tohtorikoulutettava, väitöskirjatutkija, projektitutkija tms.)
- 2 Muu työsuhde yliopistolla
- 3 Työsuhde tutkimuslaitoksessa
- 4 Tutkimus- ja/tai opetustehtävissä ammattikorkeakoulussa
- 5 Henkilökohtainen apuraha
- 6 Ansiotyössä yliopiston ulkopuolella
- 7 Opintotuki
- 8 Muu rahoituslähde, mikä? _____

19. Mikä edellä mainituista rahoituslähteistä oli tärkein? _____ (vaihtoehdon numero)

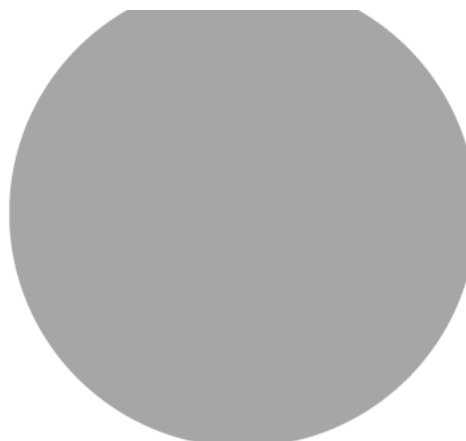
20. Suorititko tohtorin tutkinnon ensisijaisesti

- 1 Kokopäiväisesti
- 2 Osa-aikaisesti noin _____ % osuudella
- 3 Vapaa-ajalla muun päätyön ohella

Haluatko tietoa kyselyn tuloksista tai mahdollisista seuraavista uraseurannoista?

Sähköpostiosoitteesi _____

Sähköpostiosoitteita ei yhdistetä yksittäisiin vastauksiin eikä käytetä muuhun kuin uraseurantaan liittyvään viestintään.

Tähän voit halutessasi jatkaa edellisten sivujen kysymysten vastauksia (kirjoita myös ko. kysymyksen numero). Voit myös kommentoida kyselylomaketta tai antaa palautetta uraseurannasta.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

KIITOS VASTAUKSISTASI!

Uraseurantakyselyn erityisteema 2020: Koronaviruspandemian vaikutukset

Globaali koronaviruspandemia ja viruksen leviämisen hidastamiseksi ja estämiseksi tehdyt talouden rajoitustoimet vaikuttavat Suomen ja muiden maiden työmarkkinatilanteeseen voimakkaasti vuonna 2020. Yliopistot keräävät vuonna 2017 valmistuneilta ajantasaisia tietoja siitä, miten kriisi on vaikuttanut yliopistoista valmistuneiden työllisyystilanteeseen ja työn sisältöön.

1. Vaikuttiko koronapandemia ja talouden rajoitustoimet työllisyystilanteeseesi aikavälillä 1.3.-30.9.2020.

1. Kyllä
2. Ei
3. En osaa sanoa

2. Jos vastasit kyllä, tarkenna miten koronapandemia ja talouden rajoitustoimet vaikuttavat työllisyystilanteeseesi aikavälillä 1.3.-30.9.2020.

Valitse kunkin päivämäärän osalta vaihtoehto, joka kuvaa tilannettasi kyseisenä päivänä parhaiten.

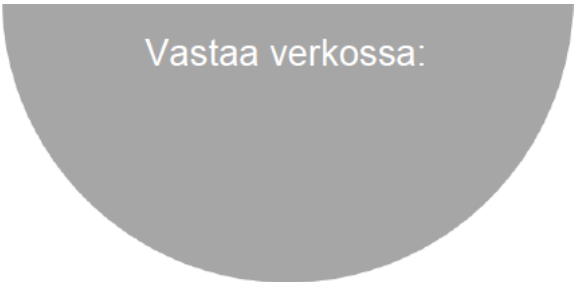
Tilanteesi tiettyinä päivinä	1.3.	1.5.	1.8.	1.10.
1. Olin työsuhteessa (ei lomautettuna)				
2. Osa-aikainen lomautus				
3. Lomautettuna kokoaikaisesti määräaikaisesti				
4. Lomautettuna kokoaikaisesti toistaiseksi				
5. Työttömänä/ lopetin yritystoiminnan/ freelancerina toimimisen				
6. Yrittäjänä/ freelancerina/ ammatinharjoittajana				
7. Päätoiminen opiskelija				
8. Työvoiman ulkopuolella (esim. perhevapaa tai ase- tai siviilipalvelus)				
9. Muu, mikä				

3. Kerro omin sanoin, miten koronapandemia ja talouden rajoitustoimet ovat vaikuttaneet työllisyystilanteeseesi.

4. Miten koronapandemia ja viruksen leviämisen estämiseksi tehdyt rajoitustoimet ovat vaikuttaneet työsi sisältöön, työtapoihin tai työssä tarvittuun osaamiseen.

Liite 2

Uraseurantalomake vuonna 2018 tohtoreiksi valmistuneille

 Vastaa verkossa:

Uraseurantakysely vuonna 2018 tohtorin tutkinnon suorittaneille

Vastaa kysymyksiin valitsemalla sopivimman vaihtoehdon numero tai kirjoittamalla vastaus sille varattuun tilaan.

TYÖMARKKINATILANNE

1. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tilannettasi tällä hetkellä?

Valitse sopivimman vaihtoehdon numero.

Vaihtoehdot:

1. Vakituinen kokopäivätyö	7. Työllistetty tai työharjoittelu
2. Määräaikainen kokopäivätyö	8. Työtön työnhakija
3. Vakituinen osa-aikatyö	9. Työvoimakoulutus tai vastaava
4. Määräaikainen osa-aikatyö	10. Päätoiminen opiskelu (johtaa tutkimukseen tai arvosanaan)
5. Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja tai freelancer	11. Perhevapaalla (työstä)
6. Apurahatutkija tai apurahataiteilija	12. Perhevapaalla (ei työsuhdetta)
	13. Muu, mikä?

2. Oletko ollut työttömänä työnhakijana tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen?

1.	En ole ollut työttömänä
2.	Korkeintaan 1 kk
3.	Yli 1 kk – korkeintaan 3 kk
4.	Yli 3 kk – korkeintaan 6 kk
5.	Yli 6 kk – korkeintaan 12 kk
6.	Yli 12 kk

NYKYINEN TYÖSUHDE JA SEN LAATU

Vastaa seuraaviin kysymyksiin nykyisen päätyösi perusteella.

- Jos olet esim. perhevapaalla, vastaa sen työpaikan perusteella, josta jäit vapaalle.
- Jos olet yrittäjä, ammatinharjoittaja, freelancer tai työskentelet apurahalla, vastaa kysymyksiin soveltuvin osin.
- Jos et ole tällä hetkellä töissä tai et ollut töissä kun jäit esim. perhevapaalle, voit siirtyä kysymykseen 13.

3. Millä paikkakunnalla työpaikkasi/yrityksesi sijaitsee?

Jos olet työssä ulkomailla, kirjoita paikkakunnan sijaan maa.

4. Mikä on päätyönantajasi?

Valitse yksi vaihtoehto

1. Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, 1–249 työntekijää
2. Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, väh. 250 työntekijää
3. Valtio, valtion liikelaitos
4. Yliopisto
5. Kunta, kuntayhtymä, kunnallinen liikelaitos
6. Ammattikorkeakoulu
7. Järjestö, säätiö, seurakunta tai vastaava, itsenäinen julkisoikeudellinen laitos tai yhteisö (esim. Eläketurvakeskus, Työterveyslaitos)
8. Oma yritys, (tai olen ammatinharjoittaja tai freelancer)
9. Muu, mikä?

5. Mikä on työsi ammatti-, tehtävä- tai virkanimike?

6. Mikä on asemasi organisaatiossa? Valitse yksi.

1. Ylin johto
2. Esihenkilöasema
3. Erityisasiantuntija / asiantuntija
4. Toimihenkilö
5. Yrittäjä
6. Muu asema, mikä

7. Mitkä seuraavista kuvaavat parhaiten tämänhetkisten työtehtäviesi luonnetta?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

1. Tutkimus
2. Opetus tai kasvatusta
3. Hallintotehtävät
4. Johto- ja esimiestehtävät
5. Konsultointi tai koulutus
6. Asiakastyö/potilastyö
7. Markkinointi ja myynti
8. Suunnittelu- ja kehitystehtävät
9. Viestintä- ja mediatyö
10. Toimistotehtävät
11. Taiteellinen työ
12. Lainopillinen työ
13. Kirkollinen työ
14. Rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät
15. Muu, mikä?

8. Valitse edellisen kysymyksen vaihtoehtoista se, joka kuvaa parhaiten pääasiallisinta työtehtävääsi.

Merkitse vain yhden vaihtoehdon numero

9. Oliko tohtorin tutkinto pätevyysvaatimuksena tai edellytyksenä nykyiseen työhösi?

1. Kyllä, muodollisena pätevyysvaatimuksena
2. Kyllä edellytyksenä, mutta ei pätevyysvaatimuksena
3. Ei, mutta tutkinto ja siitä saatu osaaminen on keskeistä työssäni
4. Ei, eikä tutkinnosta tai siitä saadusta osaamisesta ole käytännössä hyötyä työni kannalta
5. En osaa sanoa

10. Arvioi vuonna 2018 suorittamaasi tutkintoa ja nykyistä työtäsi seuraavien väittämien perusteella.

Valitse sopivin vaihtoehto. 1 = täysin eri mieltä, 2 = eri mieltä, 3 = hieman eri mieltä, 4 = hieman samaa mieltä, 5 = samaa mieltä, 6 = täysin samaa mieltä

1. Pystyn hyödyntämään tohtorikoulutuksessa oppimiani asioita nykyisessä työssäni hyvin. 1 2 3 4 5 6

2. Työni vastaa vaativuustasoltaan hyvin tohtorin koulutustani. 1 2 3 4 5 6

11. Mikä on keskimääräinen bruttopalkkasi tai kuukausitulosi euroissa (säännölliset lisät, luontoisetujen verotusarvot ja ylityökorvaukset mukaan lukien)?

_____ € / kuukausi

12. Oletko tavoitteidesi mukaisella työuralla?

1. Kyllä, kokonaan
2. Kyllä, osittain
3. En
4. En osaa sanoa

TOHTORIKOULUTUS JA SEN MERKITYS

13. Arvioi tohtorin tutkinnon merkitystä työelämässä seuraavien väittämien perusteella.

Valitse sopivin vaihtoehto. 1 = kyllä, 2 = ei, 3 = en osaa sanoa

Tohtorin tutkinnon ansiosta olen saanut...

1. Lisää palkkaa	1	2	3
2. Vaativampia työtehtäviä	1	2	3
3. Mielekkäämpiä työtehtäviä.	1	2	3
4. Paremman aseman työpaikallani.	1	2	3
5. Työpaikan uuden työnantajan palveluksessa.	1	2	3
6. Paremman aseman työmarkkinoilla.	1	2	3

14. Miten tyytyväinen olet kokonaisuudessaan vuonna 2018 suorittamaasi tohtorin tutkintoon työurasi kannalta?

1. erittäin tyytymätön
2. tyytymätön
3. hieman tyytymätön
4. melko tyytyväinen
5. tyytyväinen
6. erittäin tyytyväinen

Perustele vastaustasi. Miksi näin on?

Tarvittaessa lisää kirjoitustilaa viimeisellä sivulla.

15. Kuinka tärkeitä seuraavat tiedot ja taidot ovat nykyisessä työssäsi? Miten yliopisto-opiskelu kehitti kyseisiä työelämävalmiuksia?

OHJE: Jos et ole tällä hetkellä työelämässä, arvioi viimeisimmän työpaikkasi mukaan. Valitse jokaisesta sopivimmat vaihtoehdot.

	Kuinka tärkeitä seuraavat tiedot ja taidot ovat nykyisessä työssäsi?						Miten tohtorikoulutus kehitti kyseisiä valmiuksia?					
	1 = ei lainkaan tärkeä 2 = vain vähän merkitystä 3 = jonkin verran merkitystä 4 = melko tärkeä 5 = tärkeä 6 = erittäin tärkeä						1 = ei lainkaan 2 = vain vähän 3 = jonkin verran 4 = melko paljon 5 = paljon 6 = erittäin paljon					
1. Tutkimusalaan liittyvät sisällölliset tiedot ja taidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
2. Metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyvät tiedot ja taidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
3. Tieteellisen viestinnän taidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
4. Rahoituksen hakeminen	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
5. Tieteellisten tulosten popularisointi	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
6. Tieteidenvälisyys/moniammatillisissa ryhmissä toimiminen	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
7. Tutkimustulosten kaupallistaminen	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
8. IPR-osaaminen (immateriaalioikeudet)	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
9. Yrittäjyystaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
10. Tiedonhankintataidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
11. Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
12. Ongelmanratkaisutaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
13. Organisointi- ja koordinoitaitaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
14. Esiintymistaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
15. Neuvottelutaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
16. Projektinhallintataidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
17. Yhteistyötaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
18. Esihenkilö- tai johtamistaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
19. Opetus-, koulutus- ja ohjaustaidot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
20. Kielitaito	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
21. Kyky oppia ja omaksua uutta	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
22. Luovuus	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
23. Stressinsietokyky	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
24. Itseohjautuvuus/oma-aloitteisuus	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
25. Liiketoiminnan/taloushallinnon perusteiden tuntemus	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
26. Lainsäädännön tuntemus	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
27. Toimiminen monikulttuurisessa ympäristössä	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
28. Kansainväliset kontaktit ja verkostot	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6

16a. Arvioi seuraavien taitokokonaisuuksien merkityksen kehittymistä seuraavan viiden vuoden aikana?

Valitse sopivin vaihtoehto. 1= merkitys vähenee selvästi, 2= merkitys vähenee hieman, 3= merkitys pysyy ennallaan, 4= merkitys kasvaa hieman, 5= merkitys kasvaa selvästi, 0= en pysty arvioimaan merkityksen kehittymistä.

1. Ajattelun taidot (mm. ongelmanratkaisu, päätöksenteko, analyyttisyys, kriittisyys ja luovuus)	1	2	3	4	5	0
2. Tiedon yhdistämisen taidot (mm. alan teoreettinen osaaminen, alan käytännön osaaminen, tiedonhakutaidot ja tieteiden-/taiteidenvälisyys)	1	2	3	4	5	0
3. Sosiaaliset taidot (mm. yhteistyötaidot neuvottelutaidot ja tunneälykyys)	1	2	3	4	5	0
4. Kieli- ja kulttuuritaidot (mm. kulttuurien tuntemus ja viestintä eri kielillä)	1	2	3	4	5	0
5. Itsesäätelytaidot (mm. kyky oppia ja omaksua uutta, stressinsietokyky, oma-aloitteisuus ja uteliaisuus)	1	2	3	4	5	0
6. Yleistaidot (mm. organisointi- ja koordinoitaitaidot, esiintymistaidot, tieto- ja viestintätekniikan taidot ja projektinhallintataidot)	1	2	3	4	5	0

16b. Mitä osaamista aiot itse kehittää seuraavan viiden vuoden aikana? Tarvittaessa lisää kirjoitustilaa seuraavalla sivulla.

17. Arvioi, miten seuraavat tekijät ovat vaikuttaneet työllistymiseesi valmistumisen jälkeen. Vastaa koko valmistumisen jälkeisen työurasi perusteella.

Valitse sopivin vaihtoehto.

1 = ei lainkaan tärkeä, 2 = vain vähän merkitystä, 3 = jonkin verran merkitystä
4 = melko tärkeä, 5 = tärkeä, 6 = erittäin tärkeä
0 = vaihtoehto ei koske minua.

HUOM! Jos sinulla ei esimerkiksi ole lainkaan kansainvälistä kokemusta (kohta 7), valitse valinta 0.

1. Tohtorin tutkinto	1	2	3	4	5	6	0
2. Väitöskirjan tutkimusaihe	1	2	3	4	5	6	0
3. Muu työkokemus	1	2	3	4	5	6	0
4. Ylempi korkeakoulututkinto	1	2	3	4	5	6	0
5. Muut opinnot tai koulutukset (ei vuonna 2018 suorittamaasi tutkintoon kuuluvat)	1	2	3	4	5	6	0
6. Järjestötyöhön tai harrastuksiin liittyvä kokemus	1	2	3	4	5	6	0
7. Kansainvälinen kokemus	1	2	3	4	5	6	0
8. Kontakti/suhdeverkostot	1	2	3	4	5	6	0
9. Kyky kertoa omasta osaamisesta	1	2	3	4	5	6	0
10. Aktiivisuus ja profiloituminen sosiaalisessa mediassa	1	2	3	4	5	6	0
11. Muu, mikä? _____	1	2	3	4	5	6	0

Perustele halutessasi vastaustasi. Voit kertoa myös muista työllistymiseesi vaikuttaneista tekijöistä. Tarvittaessa lisää kirjoitustilaa viimeisellä sivulla.

TOHTORIOPINTOJEN RAHOITUS**18. Kuinka rahoitit tohtoriopintosi? Voit valita useita vaihtoehtoja.**

1. Väitöskirjatyöhön liittyvä työsuhte yliopistolla (esim. tohtorikoulutettava, väitöskirjatutkija, projektitutkija tms.)
2. Muu työsuhte yliopistolla
3. Työsuhte tutkimuslaitoksessa
4. Tutkimus- ja/tai opetustehtävissä ammattikorkeakoulussa
5. Henkilökohtainen apuraha
6. Ansiotyössä yliopiston ulkopuolella
7. Opintotuki
8. Muu rahoituslähde, mikä? _____

19. Mikä edellä mainituista rahoituslähteistä oli tärkein?
(vaihtoehdon numero)

20. Suorititko tohtorin tutkinnon ensisijaisesti

1. Kokopäiväisesti
2. Osa-aikaisesti noin _____% osuudella
3. Vapaa-ajalla muun päätyön ohella

Haluatko tietoa kyselyn tuloksista tai mahdollisista seuraavista uraseurannoista?

Sähköpostiosoitteesi

Sähköpostiosoitteita ei yhdistetä yksittäisiin vastauksiin eikä käytetä muuhun kuin uraseurantaan liittyvään viestintään.

Tähän voit halutessasi jatkaa edellisten sivujen kysymysten vastauksia (kirjoita myös ko. kysymyksen numero). Voit myös kommentoida kyselylomaketta tai antaa palautetta uraseurannasta.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Kiitos paljon
vastauksistasi!

Aiempien uraseurantojen tuloksia löydät osoitteesta <https://www.aarresaari.net/tohtoreiden-uraseuranta>

KIITOS VASTAUKSISTASI!